

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ 2012

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ "ΔΗΜΗΤΡΑ"
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ 2012

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2013

Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΑΣ

Το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών έχει ως αποστολή τη διεξαγωγή έρευνας, ανάπτυξη τεχνολογίας και μεταφορά τεχνογνωσίας για την αειφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών

Διευθυντής ΙΔΕ

Δρ Θωμάς Παπαχρήστου, Τακτικός Ερευνητής

Αναπληρωτής Διευθυντής ΙΔΕ

Δρ Παύλος Κωνσταντινίδης, Τακτικός Ερευνητής

Επιστημονικό Συμβούλιο του ΙΔΕ

Τακτικά μέλη:

Δρ Παναγιώτης Πλατής, Τακτικός Ερευνητής, Πρόεδρος

Δρ Γεώργιος Τσιουρλή, Τακτικός Ερευνητής

Δρ Παύλος Κωνσταντινίδης, Τακτικός Ερευνητής

Αναπληρωματικά μέλη:

Δρ Ιωάννης Σπανός, Τακτικός Ερευνητής

Δρ Κωνσταντίνος Σπανός, Τακτικός Ερευνητής

Δρ Ιωάννης Μελιάδης, Αναπληρωτής Ερευνητής

Επικοινωνία:

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ, 570 06 ΒΑΣΙΛΙΚΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τηλέφωνα τηλεφωνικού κέντρου: (2310) 461 171, 461 172, 461 173, 461 411, 461 637, 465 719

FAX : (2310) 461 341 Email: info@fri.gr URL: <http://www.fri.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο	Σελίδα
Συνοπτική παρουσίαση των πεπραγμένων του ΙΔΕ του έτους 2011	1
A. Ερευνητικά Έργα	9
Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από Ε.Ε.	9
Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από άλλους φορείς	19
Αυτοχρηματοδοτούμενα πειράματα	26
Ερευνητικά προγράμματα που εκτελούνται από άλλους φορείς	31
Επιστημονικές δράσεις	32
Νέες ερευνητικές προτάσεις	36
B. Δημοσιεύσεις – Ανακοινώσεις	41
Δημοσιεύσεις σε Διεθνή Περιοδικά μετά από κρίση	41
Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά μετά από κρίση	42
Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά χωρίς κρίση	43
Δημοσιεύσεις σε Συλλογικούς Τόμους / Βιβλία	43
Δημοσιεύσεις σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων	43
Δημοσιευμένη περίληψή τους σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων	44
Δημοσιευμένη περίληψή τους σε Πρακτικά Εθνικών Συνεδρίων	45
Βιβλία, σημειώσεις, μελέτες και άλλες εκδόσεις ή δημοσιεύσεις	45
Γ. Παροχή υπηρεσιών – προϊόντων	47
Δ. Συνέδρια, ημερίδες, επιστημονικές συναντήσεις	49
Διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων και συμμετοχή σε επιτροπές τους	49
Συμμετοχή σε συνέδρια	49
Συμμετοχή σε ημερίδες	53
Συμμετοχή σε επιστημονικές συναντήσεις εργασίας – επιτροπές	56
Ε. Εκπαιδευτική δραστηριότητα	59
Στ. Λοιπές δραστηριότητες	63
Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας και επιστημονικές επιτροπές. Κριτές ερευνητικών εργασιών και προγραμμάτων	63
Προβολή του έργου του ΙΔΕ από τα ΜΜΕ	64
Δραστηριότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου	65
Ζ. Οικονομικός απολογισμός	67
Η. Προσωπικό ΙΔΕ	69

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2012

Δραστηριότητες του ΙΔΕ

Ερευνητική δραστηριότητα

Κατά το 2012 συνεχίστηκαν οι προγραμματισμένες εργασίες των ερευνητικών προγραμμάτων (Πίνακας 1) που εκτελούνταν στο ΙΔΕ και ένα μεγάλο μέρος των δεδομένων τους έχει ήδη επεξεργαστεί (εργαστηριακές και στατιστικές αναλύσεις) ενώ τα αποτελέσματά τους έχουν συμπεριληφθεί στις ετήσιες ή τελικές εκθέσεις προόδου. Τα προγράμματα αυτά παρουσιάζονται στο ειδικό μέρος του παρόντος τεύχους κατά φορέα χρηματοδότησης και δίνουν πληροφορίες για την ομάδα έρευνας, τους φορείς συμμετοχής, τα αντικείμενα έρευνας και τις εργασίες που εκτελέστηκαν. Για πολλά ερευνητικά προγράμματα έχει ολοκληρωθεί η συγκέντρωση όλων των πληροφοριών που απαιτούνταν από τα πρωτόκολλα εργασιών, καθώς και η επεξεργασία τους και μια σειρά από ερευνητικές εργασίες δημοσιεύτηκαν ή είναι υπό δημοσίευση σε περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων.

Πίνακας 1. Προγράμματα του ΙΔΕ κατά φορέα χρηματοδότησης*

Φορέας χρηματοδότησης	Αριθμός προγραμμάτων
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	7
ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	9
ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	8
ΣΥΝΟΛΟ	24

* Δεν αναφέρονται τα προγράμματα που εκτελούνται από άλλα ιδρύματα και ερευνητές του ΙΔΕ συμμετέχουν στις ερευνητικές ομάδες τους.

Στα πλαίσια επτά επιστημονικών δράσεων COST συμμετείχε ένας μεγάλος αριθμός ερευνητών του ΙΔΕ σε διάφορες ομάδες εργασίας. Σε αυτές τις ομάδες εργασίας, οι ερευνητές του ΙΔΕ προώθησαν την ερευνητική πολιτική της μονάδας μας και συζήτησαν με τους ομολόγους τους τα κοινά ερευνητικά ενδιαφέροντα και αξιολόγησαν τα μέχρι τώρα ερευνητικά αποτελέσματα στους τομείς ενδιαφέροντός τους. Στις εκθέσεις αυτών των δράσεων προτείνονται τρόποι αξιοποίησης της ήδη υπάρχουσας γνώσης και εντοπίζονται τα κενά και οι αδυναμίες που υπάρχουν σε διάφορα επιστημονικά θέματα. Επίσης, κατόπιν αιτήματος άλλων υπηρεσιών που δε διαθέτουν το κατάλληλα εξειδικευμένο προσωπικό συντάχθηκαν ειδικές μελέτες εφαρμογής που είχαν ως σκοπό να δώσουν τις κατευθυντήριες γραμμές και να επιδείξουν τον τρόπο αντιμετώπισης διαφόρων προβλημάτων. Τέλος, κατά το 2012 υποβλήθηκαν 19 νέες ερευνητικές προτάσεις για χρηματοδότηση σε διάφορους φορείς εκ των οποίων 7 εγκρίθηκαν και άρχισε η υλοποίησή τους, 5 δεν εγκρίθηκαν ενώ αναμένεται η τελική αξιολόγηση των υπολοίπων.

Δημοσιεύσεις – Ανακοινώσεις

Οι ερευνητές του ΙΔΕ αντιλαμβανόμενοι τη σημασία της δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων της ερευνητικής τους δραστηριότητας συνέγραψαν μεγάλο αριθμό επιστημονικών άρθρων που δημοσιεύτηκαν σε διεθνή ή εθνικά περιοδικά, σε πρακτικά διεθνών ή εθνικών συνεδρίων ή ανακοινώθηκαν σε άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις (Πίνακας 2).

Πίνακας 2. Δημοσιεύσεις των ερευνητών του ΙΔΕ

Είδος δημοσιεύματος	Αριθμός
Διεθνή περιοδικά με κρίση	18
Εθνικά περιοδικά με κρίση	3
Εθνικά περιοδικά χωρίς κρίση	2
Συλλογικοί τόμοι	2
Πλήρη πρακτικά διεθνών συνεδρίων	6
Περίληψη σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων	10
Περίληψη σε πρακτικά εθνικών συνεδρίων	5
Βιβλία, σημειώσεις, μελέτες, κτλ.	24
ΣΥΝΟΛΟ	70

Αξιολογώντας την παραπάνω δραστηριότητα, εκτιμούμε ότι είναι πολύ σημαντική και αναδεικνύει τη δυναμική παρουσία του ΙΔΕ στην εθνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα. Ωστόσο, θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια να αξιοποιηθούν αυτά τα ερευνητικά επιτεύγματα που είναι «προϊόν» πολλών ετών και μεγάλης προσπάθειας και να αποβούν το μέσον για την ορθολογική και αειφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων και ο μοχλός ανάπτυξης του ημιορεινού και ορεινού χώρου της χώρας μας.

Παροχή υπηρεσιών - προϊόντων

Το ΙΔΕ συνέδραμε με επιστημονική υποστήριξη στο έργο των Περιφερειακών Υπηρεσιών των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής και Εσωτερικών Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και εξυπηρέτησε διάφορους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οργανισμούς (π.χ. Εγνατία Οδό Α.Ε., ΔΕΗ Α.Ε.) βιομηχανίες αλλά και πολίτες με γνωματεύσεις και οδηγίες. Μεταξύ αυτών είναι η διάγνωση ασθενειών σε δασικά δένδρα και παροχή συμβουλών για την καταπολέμησή τους, οι αναλύσεις εδαφολογικών δειγμάτων και η παροχή μετεωρολογικών στοιχείων από τους μετεωρολογικούς σταθμούς ευθύνης του ΙΔΕ.

Επιστημονικές εκδηλώσεις

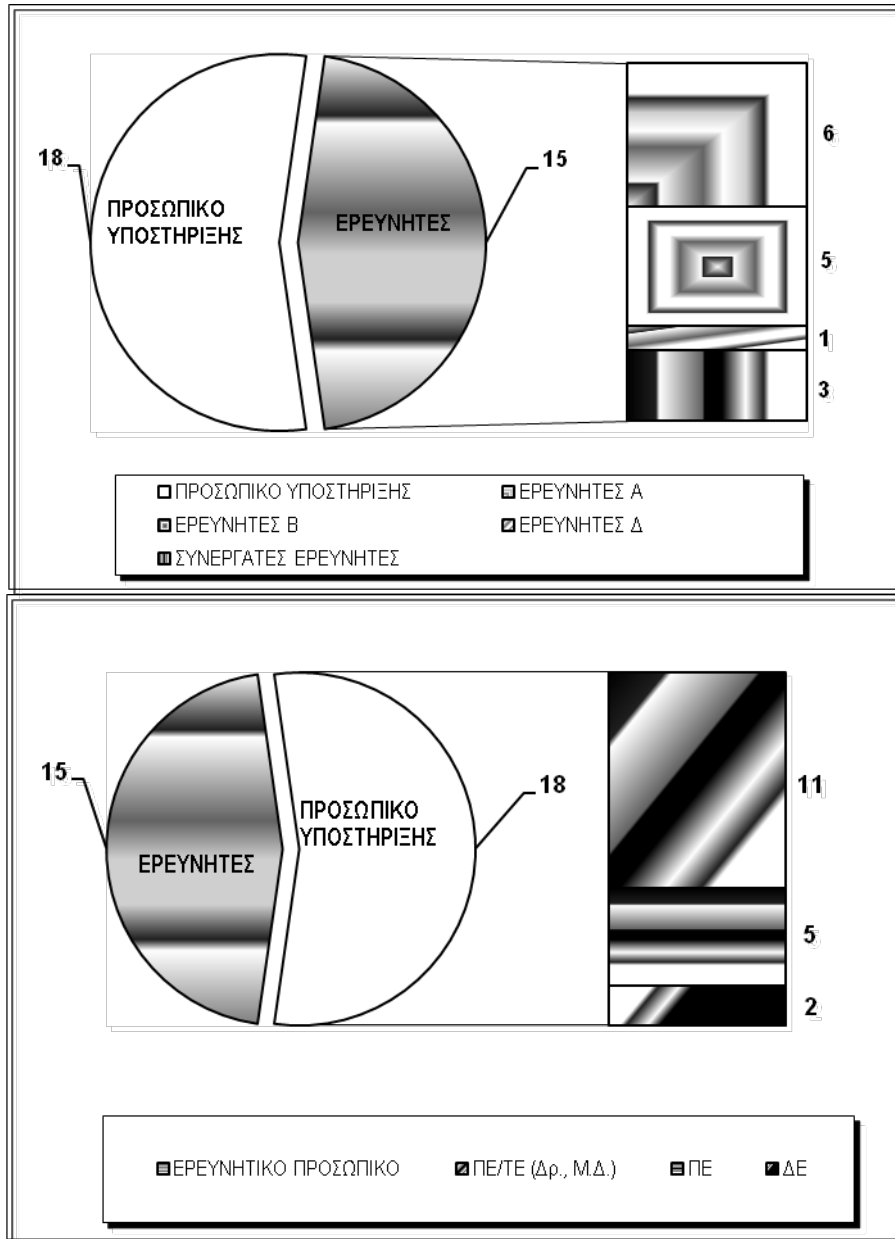
Κατά το 2012, το ΙΔΕ συμμετείχε στη διοργάνωση διαφόρων επιστημονικών εκδηλώσεων. Στις εκδηλώσεις αυτές, οι ερευνητές του ΙΔΕ συμμετείχαν στις οργανωτικές και επιστημονικές επιτροπές ή παρουσίασαν σχετικές εργασίες. Επίσης, εκπροσώπησαν τη χώρα σε διεθνείς οργανισμούς, συμμετείχαν σε διεθνείς ή εθνικές ομάδες που χαράσσουν ερευνητική πολιτική και στις συντακτικές επιτροπές εθνικών και διεθνών περιοδικών και έκριναν εργασίες που υποβλήθηκαν για δημοσίευση σε εθνικά και διεθνή περιοδικά.

Προσωπικό και Οικονομικός Απολογισμός

Προσωπικό ΙΔΕ

Το προσωπικό του ΙΔΕ απαρτίζεται από το ερευνητικό προσωπικό, τους ειδικούς επιστήμονες και το προσωπικό τεχνικής, διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης. Κατά το 2012 στις διάφορες εργασίες και δραστηριότητες του ΙΔΕ εργάστηκαν 12 ερευνητές, 3 συνεργαζόμενοι ερευνητές (πρώην Τακτικοί Ερευνητές του ΙΔΕ που αποχώρησαν από την υπηρεσία), 6 ειδικοί επιστήμονες και 3 υπάλληλοι

τεχνικής, διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης (Εικόνα 1). Επιπλέον αυτού του προσωπικού, ένας μεγάλος αριθμός εξωτερικών συνεργατών (10) απασχολήθηκε στα ερευνητικά προγράμματα.

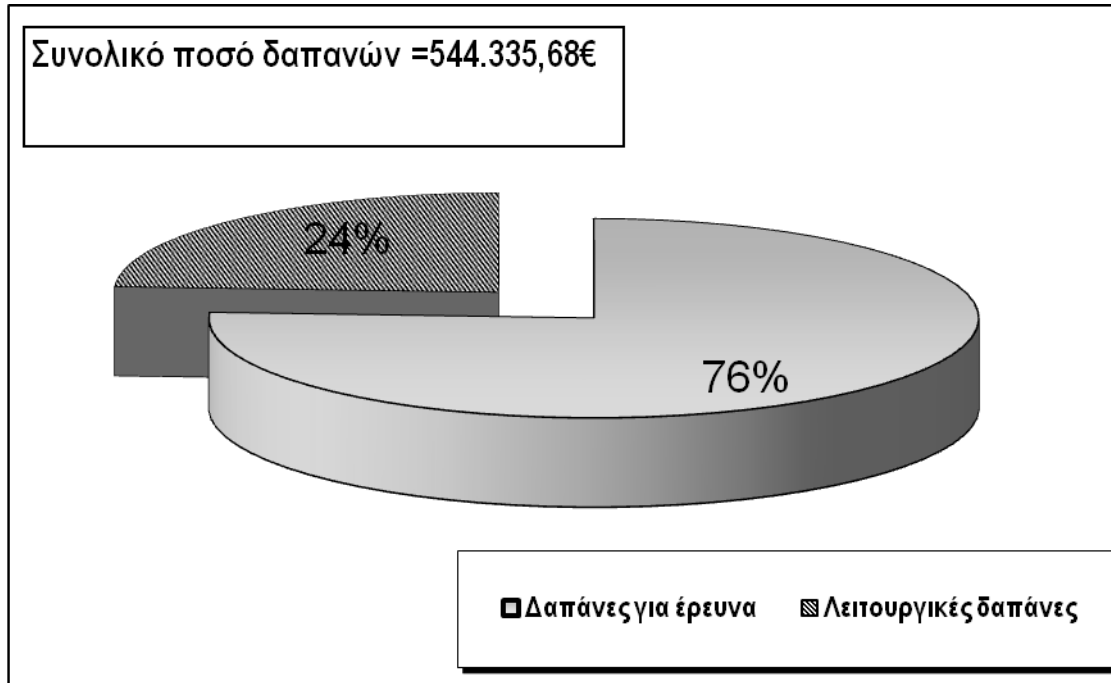
Εικόνα 1. Προσωπικό του ΙΔΕ και κατανομή του στις διάφορες κατηγορίες

Τα παραπάνω στοιχεία δίνονται για να αποτιμηθούν και αξιολογηθούν οι ερευνητικές δραστηριότητες σε συνάρτηση με το ερευνητικό και τεχνικό δυναμικό του ΙΔΕ. Σημειωτέον ότι το ερευνητικό προσωπικό παρουσιάζει φθίνουσα πορεία τα τελευταία έτη και αν δεν προγραμματιστεί η ανανέωσή του και παραμείνει η υπάρχουσα κατάσταση θα έχει ως συνέπεια τη δραστική μείωση των δραστηριοτήτων του ΙΔΕ. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι κατά το 2001, οι ερευνητές του ΙΔΕ ανέρχονταν στους 24, κατά το 2005 στους 20, κατά το 2009 στους 18 και σήμερα στους 12.

Οικονομικός απολογισμός

Για να αποτιμηθεί πληρέστερα η ερευνητική δραστηριότητα και το παραγόμενο έργο του ΙΔΕ ένα άλλο στοιχείο που είναι απαραίτητο είναι η γνώση της οικονομικής επένδυσης που έγινε και ο επιμερισμός της στις διάφορες κατηγορίες δαπανών. Οι κύριοι οικονομικοί πόροι του ΙΔΕ προέρχονται

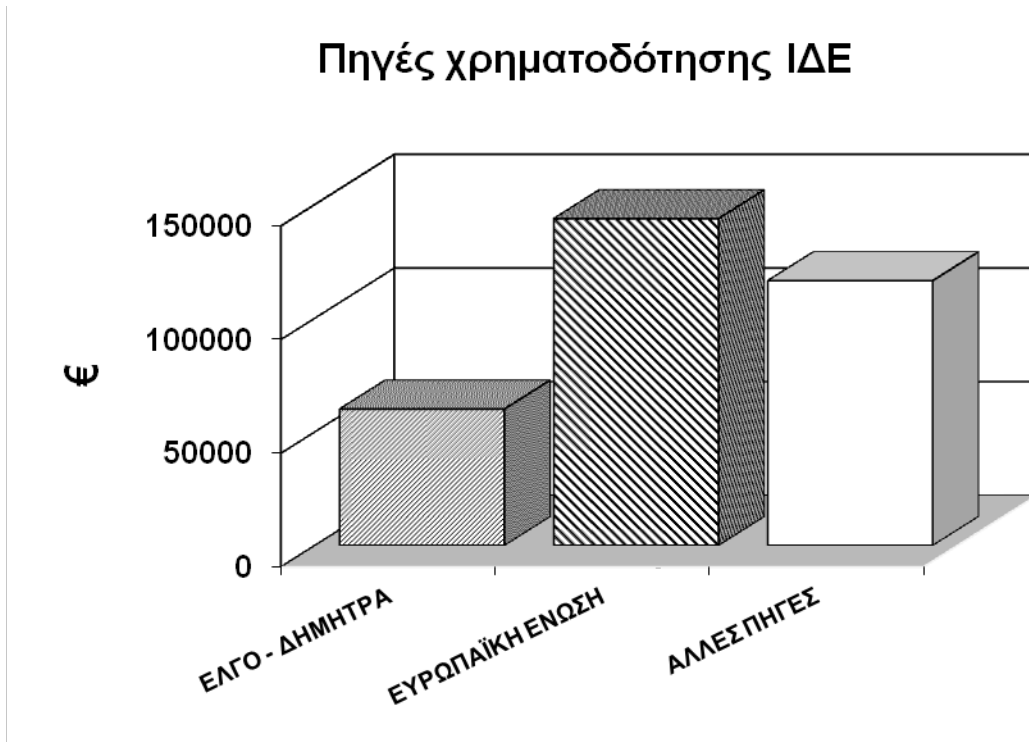
από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων διαμέσου της χρηματοδότησης στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, που αφορά στη μισθοδοσία του προσωπικού και στα λειτουργικά έξοδα της μονάδας και από τα ερευνητικά έργα που αναλαμβάνονται με ανταγωνιστικές διαδικασίες ή με απευθείας αναθέσεις και χρηματοδοτούνται από διάφορους φορείς.

Εικόνα 2. Συνολική χρηματοδότηση και κατηγορίες δαπανών.

Το συνολικό ποσό που δαπανήθηκε κατά το 2012 εκτός της μισθοδοσίας του τακτικού προσωπικού ανήλθε στα 544.336 € (Εικόνα 2). Οι λειτουργικές δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των 131.171 €, ενώ το ποσό των 413.165 € χρησιμοποιήθηκε για ερευνητικούς σκοπούς. Οι λειτουργικές δαπάνες καλύφθηκαν από τον προϋπολογισμό της μονάδας (60.000 €) και από τα ερευνητικά προγράμματα (71.171 €). Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας αφορούσαν κυρίως ανελαστικές δαπάνες, όπως τιμολόγια ηλεκτρικού και επικοινωνιών (20%), καυσίμων θέρμανσης (23%) και υπηρεσίες τρίτων για συντήρηση εγκαταστάσεων, οχημάτων και εξοπλισμού (24%).

Οι πηγές χρηματοδότησης και οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι για το 2012 απεικονίζονται στην εικόνα 3. Το ποσό των 60.000 € των διαθέσιμων οικονομικών πόρων προήλθε από τον ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ και αφορούσε στον ετήσιο προϋπολογισμό της μονάδας. Το 2012, στα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση καταβλήθηκε το ποσό των 143.760 €. Τα ποσά χρηματοδότησης που δόθηκαν από τους υπόλοιπους φορείς για ερευνητικούς σκοπούς ανήλθαν στα 116.467 €.

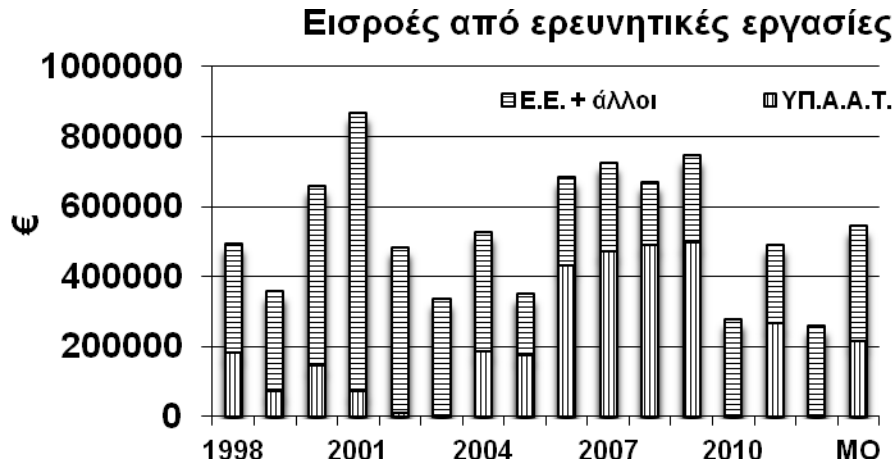

Εικόνα 3. Πηγές χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων του ΙΔΕ.

Αποδοτικότητα Μονάδας

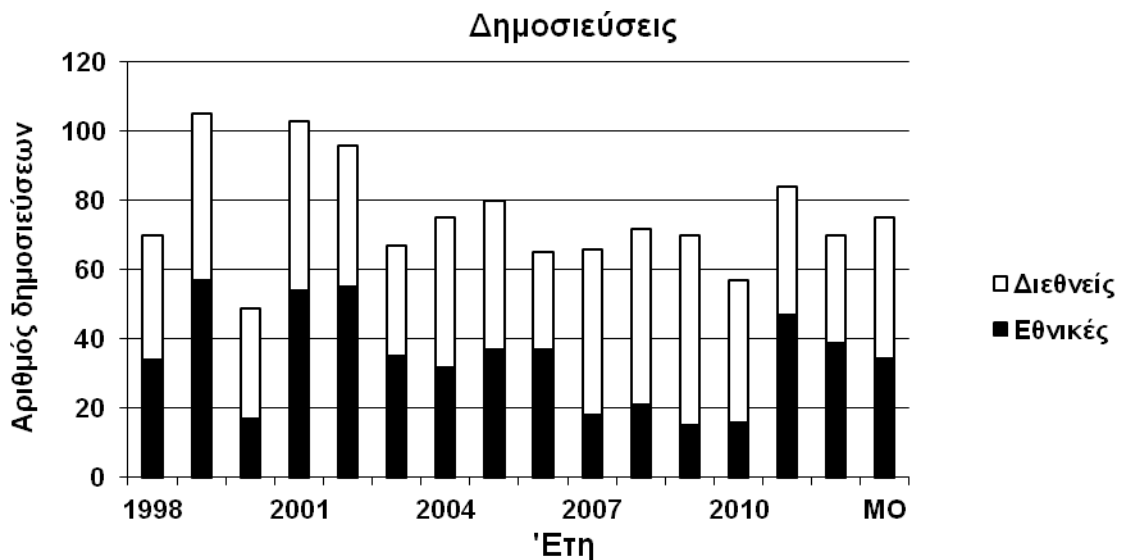
Τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια αξιολόγησης της αποδοτικότητας των Ερευνητικών Μονάδων που εποπτεύονται από το κράτος καθώς και των Πανεπιστημιακών Τμημάτων. Αυτό που έχει σημασία σε τέτοιου είδους αξιολογήσεις είναι ότι θα πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια το προσδοκώμενο προϊόν από την αξιολογούμενη μονάδα και η συμβολή του στην εθνική οικονομία και το δημόσιο συμφέρον καθώς και η επένδυση που γίνεται για να επιτευχθεί αυτό. Οι επενδύσεις που γίνονται από την πολιτεία στο ΙΔΕ είναι αυτές που αφορούν στη μισθοδοσία των ερευνητών και του προσωπικού υποστήριξης καθώς και εκείνες για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών της μονάδας. Τα αναμενόμενα έσοδα αυτής της επένδυσης είναι οι χρηματικές εισροές από ερευνητικά προγράμματα και το αναμενόμενο προϊόν είναι το ερευνητικό αποτέλεσμα και οι δημοσιεύσεις και η συμβολή του στην επίλυση προβλημάτων της ελληνικής κοινωνίας.

Οι ερευνητικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών και κυρίως τα έσοδα που αποφέρουν αυτές είναι ένας σημαντικός δείκτης αξιολόγησης της αποδοτικότητάς του. Τέτοιες εισροές εκτός του γεγονότος ότι επιτρέπουν την επίτευξη της αποστολής μας (δηλ. διεξαγωγή έρευνας), επιπλέον εξασφαλίζουν τη βελτίωση των υποδομών της μονάδας σε εξοπλισμό, την κάλυψη μέρους των λειτουργικών δαπανών της και την εξασφάλιση εργασίας σε εξειδικευμένους επιστήμονες και νέους ανθρώπους συμβάλλοντας κατά τι στην καταπολέμηση της ανεργίας. Από τα οικονομικά στοιχεία του έτους 2012 προκύπτει ότι η επένδυση που έγινε στο ΙΔΕ ήταν 60.000 € (προϋπολογισμός ΙΔΕ), ενώ οι εισροές από ερευνητικές δραστηριότητες (προγράμματα, μελέτες, κτλ.) και παροχή υπηρεσιών ανήλθαν στο ποσόν των 591.547 €. Το συνολικό διαθέσιμο ποσό για τη λειτουργία της μονάδας και την εκτέλεση των εργασιών των προγραμμάτων ανήλθε στο ποσό των 845.226 €, συνυπολογιζόμενου και του διαθέσιμου υπολοίπου των προγραμμάτων προηγούμενων οικονομικών χρήσεων. Αν συνεκτιμηθούν και οι δημοσιεύσεις των ερευνητικών αποτελεσμάτων (που ελεύθερα πλέον διαβάζονται και ενδεχομένως αξιοποιούνται και εφαρμόζονται) καθώς και η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών που γίνεται δωρεάν σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες, τότε συνάγεται ότι η αποδοτικότητα της μονάδας είναι αρκετά υψηλή.

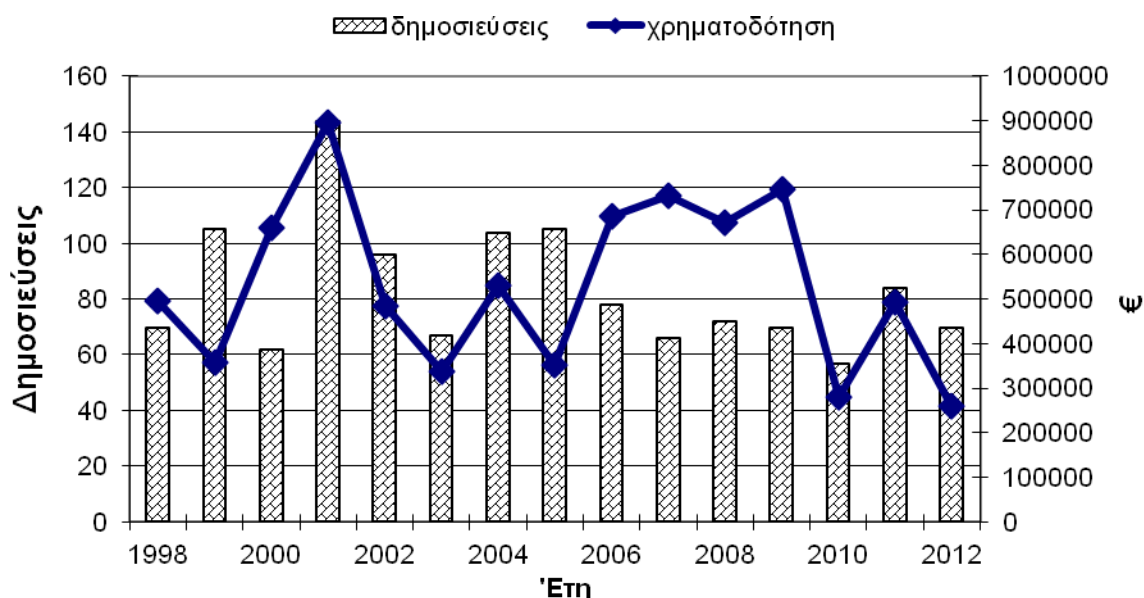
Εικόνα 4. Χρηματικές εισροές από ερευνητικές δραστηριότητες του ΙΔΕ από το 1998 μέχρι το 2012 (Ε.Ε.: Ευρωπαϊκή Ένωση, ΥΠ.Α.Α.Τ.: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων). Η τελευταία στήλη είναι ο μέσος όρος των ετών.

Έχοντας υπόψη αυτά που αναφέρθηκαν παραπάνω και χρησιμοποιώντας ως πηγή τα Πεπραγμένα του ΙΔΕ των τελευταίων δεκαεσσάρων ετών, γίνεται στη συνέχεια μία προσπάθεια αξιολόγησης της πορείας των ερευνητικών δραστηριοτήτων και του αριθμού των δημοσιευμάτων, δύο στοιχεία, που θεωρούνται καλοί ποιοτικοί δείκτες. Στην εικόνα 4 παρουσιάζονται οι εισροές χρημάτων από ερευνητικές δραστηριότητες, από το 1998 μέχρι το 2012, καθώς και ο μέσος όρος της εν λόγω περιόδου. Αξιοσημείωτο είναι ότι το μεγαλύτερο ποσόν αυτών των εισροών προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους φορείς εκτός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Το εν λόγω Υπουργείο που εποπτεύει την αγροτική έρευνα, μόνο περιστασιακά και για συγκεκριμένα προβλήματα που αντιμετώπιζε χρηματοδότησε ερευνητικά έργα, καταδεικνύοντας ότι δεν έχει συγκεκριμένη ερευνητική πολιτική.

Εικόνα 5. Αριθμός δημοσιεύσεων σε διεθνή και εθνικά περιοδικά και συνέδρια του ΙΔΕ από το 1998 μέχρι το 2012.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, ένα από τα σημαντικότερα προϊόντα της μονάδας μας θεωρείται το ερευνητικό δημοσίευμα. Στην εικόνα 5 παρουσιάζονται οι δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων καθώς και οι αντίστοιχες σε εθνικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων για την περίοδο 1998-2012. Ο μέσος όρος δημοσιεύσεων της περιόδου ανήλθε στις 75 δημοσιεύσεις/ έτος και αντιστοιχούσε σε 19 ερευνητές (μέσος όρος περιόδου), δηλαδή, ο αριθμός των δημοσιεύσεων είναι 4 δημοσιεύσεις/ ερευνητή/ έτος. Επίσης, δεν πρέπει να αγνοηθεί ότι το παραγόμενο έργο, στην προκειμένη περίπτωση τα ερευνητικά δημοσιεύματα, είναι στενά συνδεδεμένα με τις χρηματοδοτήσεις των ερευνητικών δραστηριοτήτων. Στην εικόνα 6 παρουσιάζονται οι χρηματοδοτήσεις και οι πάσης φύσεως δημοσιεύσεις από το 1998 μέχρι το 2012.

Εικόνα 6. Αριθμός δημοσιεύσεων και χρηματοδοτήσεις ερευνητικών δραστηριοτήτων του ΙΔΕ από το 1998 μέχρι το 2012.

Οι χρηματικές εισροές και τα δημοσιεύματα της μονάδας είναι μεγέθη μετρήσιμα και μη αμφισβητήσιμα, ωστόσο, θα πρέπει να τονιστεί η συμβολή της μονάδας στην εξυπηρέτηση υπηρεσιών και φορέων του κράτους (βλ. σχετικά κεφάλαια) δια του συμβουλευτικού έργου και στη διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης στους πολίτες της χώρας και σύγχρονης αντίληψης για την εκμετάλλευση των φυσικών χερσαίων οικοσυστημάτων και τη διατήρηση επαπειλούμενων ζωικών και φυτικών οργανισμών.

Από τα παραπάνω προκύπτει, ότι η αυξημένη ερευνητική δραστηριότητα που συμβαίνει στο ΙΔΕ και το σημαντικό έργο που παράγεται το κατατάσσει μεταξύ των πλέον δυναμικών και παραγωγικών ερευνητικών μονάδων του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού - Δήμητρα και της χώρας μας. Ωστόσο, η δραστηριότητα αυτή για να συνεχιστεί και στο μέλλον και να εξακολουθήσει να παίζει σημαντικό ρόλο στη χάραξη ερευνητικής πολιτικής και στην επίλυση προβλημάτων της ελληνικής δασοπονίας, θα πρέπει να τύχει και της ανάλογης χρηματοδότησης από πλευράς της πολιτείας.

Η συγγραφή αυτού του τεύχους πραγματοποιήθηκε χάρη στην προθυμία των ερευνητών και του προσωπικού τεχνικής, διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης να δώσουν όλα εκείνα τα απαραίτητα στοιχεία που τους ζητήθηκαν και για το λόγο αυτό θα ήθελα να τους εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες. Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζω στην κ. Θεανώ Σαμαρά και στον κ. Ευάγγελο Χαβαλέ για την επιμέλεια των κεφαλαίων Ερευνητικά Έργα – Δημοσιεύσεις και Παροχή Υπηρεσιών – Προϊόντων – Συνέδρια - Εκπαιδευτική δραστηριότητα - Λοιπές δραστηριότητες, αντίστοιχα, καθώς και στην κ. Αναστασία Κλήμη για την επιμέλεια του οικονομικού απολογισμού του ΙΔΕ. Τέλος, θερμές ευχαριστίες

εκφράζω στο Επιστημονικό Συμβούλιο του ΙΔΕ (Δρα Παναγιώτη Πλατή, Δρα Παύλο Κωνσταντινίδη και Δρα Γεώργιο Τσιουρλή) που ήλεγξε και εισηγήθηκε το περιεχόμενο αυτού του τεύχους.

Ο Διευθυντής του ΙΔΕ

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Θωμάς Παπαχρήστου', with a long horizontal flourish extending to the right.

Δρ Θωμάς Παπαχρήστου
Τακτικός Ερευνητής

A. Ερευνητικά προγράμματα

A. 1. Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από Ε.Ε.

Diversity of invading *Phytophthora* spp. plant pathogens in agro and forest ecosystems in Southeast Europe (Programme SEE-ERA NET PLUS 138)

Έναρξη – Λήξη: 01/01/2010/31/12/2012.

Γενικός Συντονιστής: Dr. S. Slavov (AgroBio Institute Σόφια, Βουλγαρία).

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Διαμαντής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Σ. Διαμαντής, Δρ Χ. Περλέρου, κ. Γ. Τζίρος.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: Βουλγαρία, Ελλάδα, Ρουμανία, FYROM, Σερβία.

Σκοπός του Προγράμματος: Ο προσδιορισμός και η μελέτη της βιοοικολογίας των κυριότερων ειδών του γένους *Phytophthora* που απειλούν αγροτικά και δασικά οικοσυστήματα στις πέντε συμμετέχουσες χώρες της Βαλκανικής. Η μελέτη του τρόπου μεταφοράς από περιοχή σε περιοχή επικίνδυνων για τα φυτά ειδών *Phytophthora* και η πρόταση μέτρων προστασίας.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προϋπολογισμός: 27.000,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Πραγματοποιήθηκαν απομονώσεις ειδών του γένους *Phytophthora* από καστανοδάση και φυτείες καστανιάς καθώς και δρυοδάση και φυτείες καρυδιάς της Β. Ελλάδας. Οι ερευνητικές ομάδες συναντήθηκαν στο Βελιγράδι, Σκόπια, Σόφια και Cluj Naroκα στα πλαίσια παρουσίασης των αποτελεσμάτων και συγγραφής της τελικής έκθεσης του προγράμματος. Η τελική έκθεση το προγράμματος καθώς και ο οικονομικός απολογισμός υποβλήθηκαν και βρίσκονται υπό αξιολόγηση από τις Κοινοτικές αρμόδιες Υπηρεσίες.

Προσαρμογή της διαχείρισης των δασών στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα» AdapFor“ LIFE 08 ENV/GR/000554

Έναρξη – Λήξη: 01/07/2010-31/05/2012.

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Διαμαντής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Χ. Περλέρου, Δρ. Δ.Ν. Αβτζής, κ. Γ. Τζίρος, κ. Β. Χριστόπουλος, Δρ. Γ. Σπύρογλου.

Ομάδα υποστήριξης: κ. Ε. Χαβαλές.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: -

Σκοπός του προγράμματος: Είναι η περιγραφή και αξιολόγηση του φαινομένου της προσβολής του δάσους δασικής πεύκης (δάσος Ρητίνης-Βρίας στα Πιέρια Όρη) από μύκητες και φλοιοφάγα έντομα και η διερεύνηση της σύνδεσης του φαινομένου με την κλιματική αλλαγή και ειδικότερα σε σχέση με : α) τις προηγούμενες τάσεις και την υφιστάμενη κατάσταση λόγω της προσβολής από μύκητες και έντομα, β) τις προβλεπόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην υγεία του δάσους (προσβολές από μύκητες και έντομα) και γ) τα μέτρα προσαρμογής για την προστασία του δάσους έναντι προσβολών από μύκητες και έντομα.

Φορέας χρηματοδότησης: ΕΚΒΥ, Ευρωπαϊκή Ένωση, με Συντονιστή το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας - Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων (ΕΚΒΥ).

Προϋπολογισμός: 7.380,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Μελετήθηκαν τα μετεωρολογικά στοιχεία των τελευταίων 50 ετών από Μ. Σταθμούς στην ευρύτερη περιοχή Πιερίων Ορέων και

μελετήθηκαν οι τάσεις στην εξέλιξη της ασθένειας της ρητινώδους σκωρίασης και της προσβολής από φλοιοφάγα έντομα. Στη συνέχεια μελετήθηκαν οι προβλέψεις για πιθανή κλιματική αλλαγή στα επόμενα 40 χρόνια (μέχρι το 2050) και έγιναν προβλέψεις της επίδρασής της στην εξέλιξη της υγείας του δάσους κάτω από διάφορα σενάρια. Με την υποβολή των παραδοτέων και της τελικής έκθεσης του προγράμματος περατώθηκε επιτυχώς η συμμετοχή του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών.

Safeguarding the Lesser White-fronted Goose Fennoscandian population in key wintering and staging sites within the European flyway. LIFE10 NAT/GR/000638

Έναρξη – Λήξη: 10/1/2012 – 31/06/2016.

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Καζαντζίδης

Ερευνητική ομάδα: Δρ Σ. Καζαντζίδης, Δρ Θ. Παπαχρήστου, Δρ Π. Πλατής, κ. Ι. Βασιλειάδης, Δρ Η. Καρμύρης, Δρ Κ. Μαντζανάς, Δρ Θ. Σαμαρά, κ. Ε. Χαβαλές.

Ομάδα υποστήριξης: κ. Δ. Βογιατζής.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: Ελλάδα, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Φινλανδία.

Σκοπός του Προγράμματος: Η διασφάλιση του φιννοσκανδικού πληθυσμού της Νανόχηνας κατά μήκος της μεταναστευτικής της διαδρομής από τη Φινλανδία και Νορβηγία (περιοχές αναπαραγωγής της) μέχρι και την Ελλάδα (περιοχή διαχείρισης). Στην Ελλάδα ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην Κερκίνη και Δέλτα Έβρου με δράσεις φύλαξης και έρευνας για την οικολογία του είδους (δίαιτα, συμπεριφορά βόσκησης, επίδρασης της όχλησης), την επίδραση της θήρας, τη διαχείριση των περιοχών διατροφής καθώς και ενημέρωσης κυνηγών για τη σημασία του είδους. Το ΙΔΕ ανέλαβε τέσσερις δράσεις :

Α) Διερεύνηση της επίδρασης της θήρας στη Νανόχηνα στο Δέλτα Έβρου (υπεύθυνος: Δρ Σάββας Καζαντζίδης): Για την επίτευξη των στόχων της δράσης αυτής θα πραγματοποιηθούν: α) Μέτρηση του αριθμού των κυνηγών και χαρτογράφηση της κατανομής τους, β) Καταγραφή της έντασης της κυνηγετικής δραστηριότητας (με μέτρηση πυροβολισμών σε επιλεγμένα σημεία του Δέλτα Έβρου), γ) Έλεγχο των κυνηγών (σε συνεργασία με τη Δασική Υπηρεσία ώστε να καταγραφούν τα είδη και ο αριθμός των θηρευθέντων πουλιών) και δ) Συλλογή στομάχων (για τη διερεύνηση ύπαρξης σκαγιών σε αυτά).

Β) Ανάλυση της δίαιτας της Νανόχηνας (υπεύθυνος: Δρ Θωμάς Παπαχρήστου): Για τον προσδιορισμό της δίαιτας της νανόχηνας στις περιοχές Δέλτα Έβρου και Λίμνη Κερκίνη, όπου διαβιεί, θα γίνει συλλογή περιττωμάτων, καθώς και συλλογή φυτών, των οποίων η βοσκήσιμη ύλη είναι η εν δυνάμει τροφή της νανόχηνας. Η ανάλυση της δίαιτας θα γίνει με συστηματική μικροσκοπική εξέταση των περιττωμάτων των χηνών και σύγκριση με δείγματα αναφοράς των φυτών των περιοχών μελέτης που απεικονίζουν την κυτταρική δομή των ιστών τους.

Γ) Εκπόνηση διαχειριστικού σχεδίου και σχεδίου αποκατάστασης των ενδιαιτημάτων τροφοληψίας και κουρνιάσματος στο Δέλτα Έβρου (υπεύθυνος: Δρ Παναγιώτης Πλατής). Στόχος της δράσης είναι να περιγραφεί η βλάστηση και η χλωρίδα στις λιβαδικές εκτάσεις του Δέλτα Έβρου και ιδιαίτερα εκεί όπου διατρέφονται οι χήνες. Επίσης, να καταγραφεί και να περιγραφεί η βόσκηση που αποτελεί την κυριότερη χρήση του λιβαδιού από τον άνθρωπο. Με βάση αυτά τα στοιχεία καθώς και με τη γνώση που θα προκύψει από την προηγούμενη δράση (δίαιτα της νανόχηνας) θα είναι δυνατόν να καθοριστούν και να περιγραφούν οι διαχειριστικές δράσεις που απαιτούνται για τη διατήρηση της διατροφικής ποιότητας των ενδιαιτημάτων για τη νανόχηνα λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις ανάγκες των αγροτικών ζώων που βόσκουν.

Δ) Διαχείριση των ενδιαιτημάτων διατροφής (υπεύθυνος: Δρ Σάββας Καζαντζίδης). Αυτή η δράση αποτελεί τη συνέχεια της προηγούμενης. Σε αυτή τη φάση θα υλοποιηθούν οι προτεινόμενες παρεμβάσεις του διαχειριστικού σχεδίου. Η δράση θα υλοποιηθεί κατά τα έτη 2013-2014 και

περιλαμβάνει την αποκατάσταση των λιβαδιών, την πιλοτική ρύθμιση της βοσκοφόρτωσης και τη διαχείριση της βλάστησης στα νησίδες κουρνιάσματος της νανόχηνας.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση και Υπουργείο Περιβάλλοντος της Νορβηγίας..

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 2.279.485,00 €, ΙΔΕ: 284.815,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012:

Δράση 1. Σε συνεργασία με το Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Έβρου πραγματοποιήθηκε διερεύνηση της θηρευτικής πίεσης, που συμπεριλάμβανε μετρήσεις του αριθμού των κυνηγών, των πυροβολισμών και των θηρευθέντων ειδών.

Δράση 2. Συλλέχθηκαν περισσότερα από 100 περιττώματα Νανόχηνων καθώς και άλλων ειδών χηνών στο Δέλτα Έβρου και τη Λίμνη Κερκίνη και πραγματοποιήθηκε συλλογή φυτών από τις δύο περιοχές έρευνας που χρησιμοποιήθηκε ως υλικό αναφοράς για τον προσδιορισμό των φυτών που βρίσκονταν στα περιττώματα των χηνών. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε ανάλυση του υλικού στο μεγαλύτερο τμήμα των συλλεχθέντων περιττωμάτων.

Δράση 3. Για τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων που απαιτούνται για την υλοποίηση αυτής της δράσης τοποθετήθηκαν εννέα (9) ζεύγη επιφανειών (3x3m) προστατευμένα και ελεύθερα στη βόσκηση για τον προσδιορισμό του ποσοστού χρησιμοποίησης της βλάστησης του λιβαδιού από τα βόσκοντα ζώα. Την τρέχουσα περίοδο έγινε συλλογή στοιχείων από διάφορες υπηρεσίες, φορείς και επιτόπιες μετρήσεις που αφορούν τις χρήσεις γης, την υφιστάμενη διαχείριση για την περιοχή μελέτης στη θέση «Κτήμα Δημητριάδη», καθώς επίσης και περιγραφικά, κοινωνικό-οικονομικά, φυσιογραφικά και διαχειριστικά δεδομένα (ζωικό κεφάλαιο, συνθήκες βόσκησης κτλ.) για τη ολοκλήρωση της μελέτης. Καταγράφηκε η εδαφοκάλυψη, αναγνώριση και καταγραφή των φυτικών ειδών (εδαφοκάλυψη, σύνθεση, ποικιλότητα), ενώ προσδιορίστηκε η υπέργεια βιομάζα της πωύδους παραγωγής βλάστησης σε διάφορες κατηγορίες βλάστησης σε προστατευμένες και ελεύθερες στη βόσκηση επιφάνειες. Στο τέλος της αυξητικής περιόδου (25-5-2012) ελήφθησαν στοιχεία εδαφοκάλυψης και σύνθεσης της βλάστησης (πλαίσιο 10 βελονών), ποικιλότητας (πλαίσιο 20x20cm) και παραγωγής με κοπή της υπέργειας βιομάζας (πλαίσιο 50x50cm) σε προστατευμένες και μη επιφάνειες (εντός και εκτός πειραματικών κλωβών) του λιβαδιού. Οι μετρήσεις για τη βιομάζα επανελήφθησαν την περίοδο του χειμώνα (τέλος 2012 αρχές 2013) και στη συνέχεια θα γίνει αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και συγγραφή της μελέτης.

Για την εκτίμηση της χρήσης του λιβαδιού από τα βοοειδή που βόσκουν στην περιοχή έρευνας, αναλήφθηκε ειδική μελέτη της συμπεριφοράς βόσκησής τους, που περιλαμβάνει: α) τον προσδιορισμό της δίαιτάς τους, β) τη χρήση των διαφόρων τύπων βλάστησης, γ) τη θρεπτική αξία της βοσκήσιμης ύλης και γ) την καταγραφή των περιόδων και της διάρκειας βόσκησης.

Επίσης, η ομάδα εργασίας του ΙΔΕ συμμετείχε στις συναντήσεις των εταίρων του προγράμματος (τόσο στην αρχική όσο και στην ετήσια συνάντηση εργασίας) και παρουσίασε τα αποτελέσματα της έρευνας που υλοποίησε.

Εικ. 1. Μελέτη της βλάστησης στο Δέλτα Έβρου.

Εικ. 2. Συλλογή περιττωμάτων χηνών στην Κερκίνη.

Demonstration of Conservation Actions for *Ursus arctos and habitat type 9530* in Northern Pindos N.P., Grevena Prefecture, Greece, LIFE07 NAT/GR/000291 12/03/2009**

Έναρξη – Λήξη: 01/01/2009 - 30/06/2012, παράταση μέχρι 30/04/2013.

Υπεύθυνος: Δρ Π. Κωνσταντινίδης.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Π. Κωνσταντινίδης, Δρ Στ. Γκατζογιάννης, Δρ Γ. Τσιουρλής.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: Νομαρχία Γρεβενών, Αναπτυξιακή Εταιρεία Γρεβενών, Καλλιστώ - Μη κυβερνητική οργάνωση προστασίας της φύσης και της άγριας πανίδας, Business Architects Consultancy SA.

Σκοπός του προγράμματος: Συμβολή στη διαχείριση του Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου, το οποίο περιλαμβάνει 3 περιοχές Natura (pSCI & SPA), μέσω της εφαρμογής των καλύτερων δυνατών πρακτικών και υλοποίηση δράσεων επίδειξης και ευαισθητοποίησης του κοινού. Οι δράσεις ευαισθητοποίησης περιλαμβάνουν:

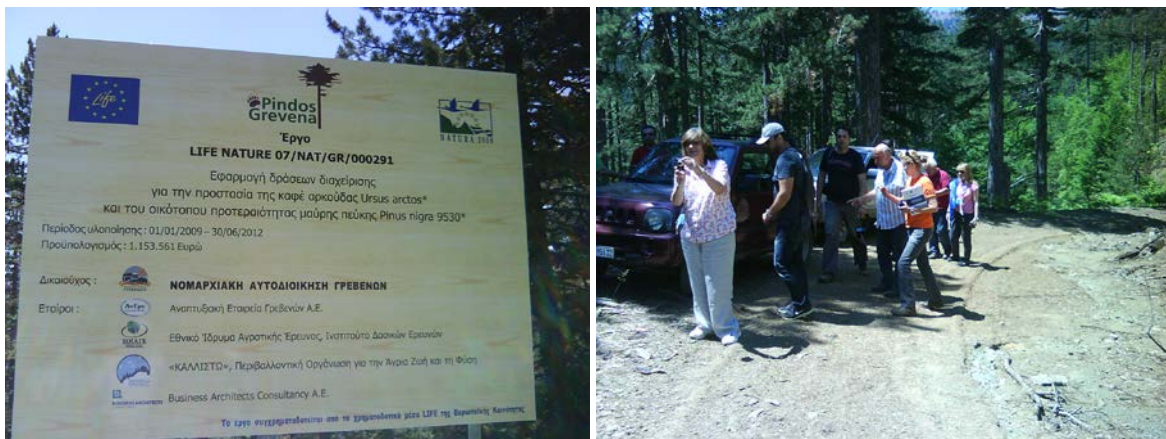
1. Δράσεις επίδειξης και διατήρησης, οι οποίες βελτιώνουν το καθεστώς διατήρησης του τύπου οικοτόπου προτεραιότητας 9530*, μέσω αειφορικών και καινοτόμων διαχειριστικών πρακτικών, οι οποίες ευνοούν τα επίπεδα βιοποικιλότητας και την κατάσταση διατήρησης της καφέ αρκούδας στην περιοχή μελέτης.
2. Επίδειξη δράσεων βελτίωσης του καθεστώτος διατήρησης της καφέ αρκούδας αναφορικά με την κατάσταση του ενδιαίτηματος και τις τάσεις αυξομείωσης του πληθυσμού της.
3. Εκστρατεία πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για την καφέ αρκούδα και το ενδιαίτημα αυτής στην περιοχή μελέτης, η οποία θα απευθύνεται σε συγκεκριμένες ομάδες στόχων (*target groups*).
4. Εκπαίδευση ειδικών ομάδων και μεταφορά τεχνογνωσίας (*know-how*) συγκεκριμένων εργαλείων παρακολούθησης (*monitoring*) και διαχείρισης όσον αφορά το υπό μελέτη είδος και τον τύπο οικοτόπου.
5. Εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας επιφυλακής για την προστασία της αρκούδας.
6. Εγκατάσταση μονάδας υποστήριξης υποδομών και εγκαταστάσεων για τη διαχείριση των επισκεπτών του πάρκου.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση (Πρόγραμμα LIFE).

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 1.153.561,00 €, **ΙΔΕ:** 222.619.00 € (211.619.00 € ΕΕ + 11.000,00 € ίδια συμμετοχή).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Υποβολή τελικής έκθεσης του προγράμματος, η οποία περιλαμβάνει συνοπτικά συμπεράσματα για το σύνολο των δράσεων και συνοδεύεται από τα ακόλουθα αυτοτελή τεύχη:

- 1) Ψηφιακός δασοπονικός χάρτης για την περιοχή των δασικών συμπλεγμάτων Σαμαρίνα, Περιβολίου και Κρανιάς του Ν. Γρεβενών,
- 2) Κλείδες αξιολόγησης των εκτός ξύλου δασικών λειτουργιών και χαρτογράφηση αυτών στην περιοχή μαύρης Πεύκης Γρεβενών,
- 3) Διαχειριστικό σχέδιο για τον οικότοπο μαύρης Πεύκης,
- 4) Οδηγός καλών πρακτικών για τη διαχείριση των δασών μαύρης Πεύκης,
- 5) Εγχειρίδιο χρήσης για το Γεωγραφικό σύστημα που αναπτύχθηκε για την περιοχή του ΕΠ Β. Πίνδου,
- 6) Τεχνική έκθεση για τη δοκιμασία εναλλακτικών συστημάτων συγκομιδής σε συστάδες μαύρης Πεύκης, και
- 7) Τεχνική έκθεση για τη δράση επιστημονικής παρακολούθησης των συστάδων της πιλοτικής εφαρμογής στα δάση μαύρης Πεύκης.

Εικ. 1. Ενημερωτική πινακίδα και κλιμάκιο ελέγχου των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Use of innovative practices and new technology in the production of wide variety and high quality forestry seedlings in order to enhance regeneration success and increase biodiversity VERENIKE "LIFE09 NAT/GR/000326"

Έναρξη – Λήξη: 01/09/2010 – 31/12/2013.

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, κ. Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Γ. Σπύρογλου και Δρ Β. Ιακωβόγλου (εξωτερικός συνεργάτης).

Ομάδα υποστήριξης: κ. Ε. Χαβαλές.

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: ΙΔΕ, Διεύθυνση Αναδασώσεων Θεσσαλονίκης - Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Διεύθυνση Δασών - Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, Vivai Torsanlorenzo (Ιταλία).

Σκοπός του προγράμματος: Είναι η χρήση νέας, πρωτότυπης τεχνολογίας για την παραγωγή φυτευτικού υλικού ειδών που θεωρούνται οικολογικώς σημαντικά, αλλά είναι δύσκολη η φύτευσή τους, με αποτέλεσμα να μειώνεται η βιοποικιλότητα περιοχών μετά την αναδάσυσή τους. Η καινοτομία της πρότασης είναι διττής φύσεως, περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός πρωτότυπου συστήματος παραγωγής φυταρίων (τεχνολογική καινοτομία) και τη χρήση νέων μεθόδων παραγωγής δασικών ειδών με παράλληλη τη δημιουργία πρωτοκόλλων παραγωγής φυτευτικού υλικού.

Στους άξονες δράσης του προτεινόμενου έργου περιλαμβάνονται:

- Η εισαγωγή νέας τεχνολογίας παραγωγής μεγάλου όγκου αναδασωτικού υλικού που βασίζεται στην προκαλλιέργεια φυταρίων σε μικρές διαστάσεις, Η ανάπτυξη πρωτοκόλλων παραγωγής για οικολογικώς σημαντικά είδη,
- Η αξιολόγηση του παραγόμενου υλικού σε σύγκριση με την παλαιά μέθοδο σε δοκιμαστικές επιφάνειες,
- Η εκπαίδευση του προσωπικού των Δασικών Φυτωρίων της Δ/σης Αναδασώσεων Θεσ/νίκης στις νέες μεθόδους παραγωγής,
- Η ενσωμάτωση της νέας τεχνολογίας παραγωγής στην παραγωγική διαδικασία,
- Η παρουσίαση της νέας τεχνολογίας σε φορείς και ενδιαφερόμενους,
- Η οργάνωση Ευρωπαϊκής εμβέλειας συνεδρίου με θέμα σχετικό με τεχνικές διατήρησης της βιοποικιλότητας,
- Η προβολή του έργου Βερενίκη από τη Δ/ση Δασών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο,
- Η ανάπτυξη εκπαιδευτικού προγράμματος φοιτητών και σπουδαστών στην παραγωγική διαδικασία.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 1.324.725,00 €, **ΙΔΕ:** 636.249,00€ (309.123,00€ ΕΕ + 327.126,00€ εθνική συμμετοχή).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Στα πλαίσια του προγράμματος «VERENIKE, LIFE09 NAT/GR/000326» υλοποιήθηκαν πειράματα σχετικά με τις δράσεις του προγράμματος. Συγκεκριμένα, μίνι-φυτοδοχεία τοποθετήθηκαν στο «πρωτότυπο» με επιτυχία (Εικ. 1). Κατόπιν, έγινε η μεταφύτευση αυτών των φυταρίων στα αντίστοιχα «δωδεκάρια» που είναι και η παραδοσιακή μέθοδος των δασικών φυτωρίων (Εικ. 2). Το μεγαλύτερο μέρος αυτών των φυτών μεταφυτεύτηκαν σε αναδασωτές επιφάνειες, όπως προβλέπονταν (Εικ. 3). Για την εξυπηρέτηση μελλοντικών ερευνητικών στόχων το κάθε φυτοδοχείο επισημάνθηκε ώστε να είναι γνωστή η προέλευση μεταφυτευθέντων φυτών (Εικ. 4). Τέλος, στα πλαίσια των εκδηλώσεων για «τα 20 έτη του LIFE», καθώς και της επιστημονικής συνάντησης του «Verenike» πραγματοποιήθηκε τριήμερη επιστημονική εκδήλωση στη Θεσσαλονίκη από 14 έως 16 Μαΐου 2012, στην οποία συμμετείχαν περίπου 100 άτομα.

Εικ. 1. Παραγωγή φυταρίων σε mini-plugs μέσω της χρήσης του «πρωτότυπου».

Εικ. 2. Μεταφύτευση φυταρίων από mini-plugs στα αντίστοιχα «δωδεκάρια» που είναι και η παραδοσιακή μέθοδος των Δασικών φυτωρίων.

Εικ. 3. Επιφάνειες μεταφύτευσης κατά την υλοποίηση του προγράμματος LIFE «Verenike».

Εικ. 4. Συστηματική επισήμανση του κάθε φυτοδοχείου προκειμένου να είναι γνωστή η προέλευσή του κατά τη μεταφύτευση.

**Functional significance of forest biodiversity in Europe (FundivEUROPE)
(ENV.2010.2.1.4-1)**

Έναρξη – Λήξη: 01/10/2010 – 31/09/2014.

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, κ. Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Ε. Δάλμαρη και Δρ Μ. Φωτέλλη (εξωτερικός συνεργάτης).

Ομάδα υποστήριξης: κ. Ε. Χαβαλές.

Συμμετέχοντες Φορείς/ Χώρες: ΙΔΕ (Ελλάδα), Albert Ludwigs – University of Freiburg (ALU-FR-Germany) Alterra (ALT-), University of Wien (BOKU Austria), Centre national de la recherche scientifique (CNRS-France), Agencia estatal consejo superior de investigaciones científicas (CSIC-Spain), Forstliche Versuchs und Forschungsanstalt Baden –Wuerttemberg (FVA Germany), Institut national de la recherche agronomique (INRA-France), Katholieke Universiteit Leuven (KUL Belgium), METLA (Finland), MLU (Germany), RHUL (UK), SLU (Sweden), Iniversidad de Alcala (UAH Spain), Universitaet Bern (UBE-Switzerland), The chancellor, masters and scholars of University of Cambridge (UCA-UK), Kobenhavns Universitet (UCPH-Denmark), Università degli studi di Firenze (UFI Italy), Helmholtz Zentrum fuer Umweltforschung GmbH-UFZ (Germany), Iniversiteit Gent (Belgium), Universitaet Leipzig (ULEI Germany), University Stefan cel mare suceava (USV Romania), Uniwersytet Warszawski (UWAR-Poland) Unoversitaet Zuerich (UZH Switzerland).

Σκοπός του προγράμματος: Ο σκοπός του προγράμματος είναι να προσδιοριστεί η σχέση της βιοποικιλότητας με τις λειτουργίες των δασικών οικοσυστημάτων στις κύριες βιοκλιματικές ζώνες της

Ευρώπης. Το πρόγραμμα θα συνδέσει ένα υπάρχον δίκτυο δοκιμαστικών επιφανειών με ένα νέο δίκτυο επιφανειών που θα εγκατασταθούν. Το πρόγραμμα *FunDivEUROPE* θα συλλέξει δεδομένα από μετρήσεις πεδίου και την εφαρμογή μοντέλων για τα διάφορα δασικά είδη. Θα αξιολογήσει την βιοποικιλότητα και τις λειτουργίες των οικοσυστημάτων. Θα συμβάλει στην ανάπτυξη δικτύου μακροχρόνιων ερευνητικών αποτελεσμάτων στα δασικά οικοσυστήματα (European Long-Term Ecosystem Research).

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση

Προϋπολογισμός ΙΔΕ: 150.400,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Τρεις δειγματοληπτικές επιφάνειες επιλέχθηκαν στην Ελλάδα όπου και έγινε επιλογή δέντρων για την παρακολούθηση της ανάπτυξης των φύλλων, τη μεταβολή τους στο στοιχείο του αζώτου και τον προσδιορισμό της αποδοτικότητας απορρόφησης του αζώτου σε τρία δασοπονικά είδη. Τα είδη είναι: Η *Pinus halepensis* στο Σάνι – Χαλκιδικής και οι *Quercus rubescens* και *Q. ilex* εντός της έκτασης του Ινστιτούτου. Η συλλογή των φύλλων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση τηλεσκοπικού κονταριού από την κορυφή της κόμης των δέντρων που επιλέχθηκαν για το σκοπό αυτό. Επίσης, συλλέχθηκαν φύλλα κατά τη διάρκεια της φυλλοπτιωτικής περιόδου. Για το σκοπό αυτό, προετοιμάστηκαν παγίδες φύλλων, πέντε ανά δειγματοληπτική επιφάνεια και τοποθετήθηκαν στην αρχή της άνοιξης. Στο σύνολο πραγματοποιήθηκαν 13 δειγματοληψίες για την *Q. rubescens*, 10 για την *Q. ilex* και 11 για την *P. halepensis*. Μετρήσεις της φυλλικής επιφάνειας του χλωρού και ξηρού βάρους έγιναν μετά τη συλλογή των φύλλων στο εργαστήριο. Πέρα από τις εργασίες στην Ελλάδα, η Δρ Ε. Δάλμαρη πήρε μέρος στη δειγματοληψία που πραγματοποιήθηκε στη Φλωρεντία της Ιταλίας μεταξύ 10 και 22 Ιουνίου του 2012. Αποτελέσματα από το πρώτο έτος των δειγματοληψιών αναμένονται στο πρώτο δίμηνο του 2013, μετά την εργαστηριακή ανάλυση των φύλλων. Στη συνέχεια τα αποτελέσματα αυτά θα δημοσιευτούν σε περιοδικά και θα παρουσιαστούν σε διεθνή συνέδρια.

Εικ. 1: Συλλογή φύλλων *Q. rubescens* από την κορυφή του δέντρου με τη χρήση τηλεσκοπικού κονταριού.

Εικ. 2: Παγίδα συλλογής φύλλων.

Εικ. 3: Συλλογή φύλλων από επιφάνεια στην Φλωρεντία, Ιταλία με αναρρίχηση.

Sustainable production of forest regeneration materials for protection against climate change (REGEN-FOREST) THEME [SME-2011-1] (Grant agreement no: 286067)

Έναρξη – Λήξη: 01/01/2012 - 31/12/2013.

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, κ. Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Γ. Σπύρογλου και Δρ Β. Ιακωβόγλου (εξωτερικός συνεργάτης).

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: ΙΔΕ, Università degli studi della toscia, Nuova criotecnica Amcota s.n.c., Valoya Oy, University of Dalarna, Vekopoulos I.- Magriotis D. & SIA OE, Holmen Skog AB, Vivai Torsanlorenzo Societa Agricola Semplice di Margheriti M. & Co, EGNATIA ODOS AE.

Σκοπός του προγράμματος: Ο σκοπός του προγράμματος είναι να γίνει εισαγωγή μίας νέας τεχνολογίας και η κατασκευή μίας κινητής μονάδας για την παραγωγή φυτευτικού υλικού που να εξασφαλίζει αειφορική παραγωγή, φιλική προς το περιβάλλον. Η μονάδα δεν επηρεάζεται από τις εξωτερικές συνθήκες, η δε φωτεινή ενέργεια θα είναι από λάμπες LEDs (Light Emitting Diodes). Τα αποτελέσματα θα καθορίσουν τα κατάλληλα φώτα LEDs και το φωτεινό φάσμα που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τα διάφορα δασικά είδη με πειράματα σε αυξητικούς θαλάμους και ειδικές κατασκευές. Θα αναπτυχθούν πρωτόκολλα καλλιέργειας αυτών των ειδών. Θα κατασκευασθεί μια πρωτότυπη κινητή μονάδα παραγωγής με πλήρως ελεγχόμενες συνθήκες και με φώτα LEDs και με μονάδα ελέγχου. Θα γίνει προσπάθεια να κοινοποιηθούν τα αποτελέσματα στα δασικά φυτώρια σε όλη την Ευρώπη.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 1.085.800,00 €, **ΙΔΕ:** 226.400,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Η καινοτομία του συγκεκριμένου προγράμματος απαρτίζεται από δύο βασικά σημεία, τη χρήση της ολοένα και εξελισσόμενης τεχνολογίας φωτισμού LED, συνεχούς φάσματος ακτινοβολίας (κατανεμημένης σε διαφορετικές εντάσεις μήκους κύματος) και της διερεύνησης των επιδράσεων αυτής σε φυτάρια δασοπονικών, και όχι αγροτικών ειδών, όπως πραγματοποιείται έως σήμερα. Πραγματοποιήθηκε η κατασκευή των κινητών μονάδων φυτευτικού υλικού, βασισμένη σε συμφωνηθέντες προδιαγραφές από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Η παροχή των φωτεινών σωλήνων LED, έγινε από την Φιλανδική εταιρεία Valoya. Σημειωτέον χρησιμοποιήθηκαν τέσσερις διαφορετικοί τύποι LED (AP67, AP67-ARCH, G2, NS2) και ένας συμβατικός φωτισμός, φθορισμού. Τα πειράματα που πραγματοποιήθηκαν μέχρι τώρα είναι:

1. Διερεύνηση των επιδράσεων τόσο του φωτισμού LED, όσο και του συμβατικού, σε δύο δασοπονικά είδη, της δασικής Πεύκης (*Pinus sylvestris* L.) και της υβριδογενούς Ελάτης (*Abies borisii-regis* Matff.), με τη χρήση δύο διαφορετικών υποστρωμάτων (απλής τύρφης και εμπλουτισμένης), σε δύο διαφορετικά μεγέθη πλαστικών φυτοδοχείων. Το φυτευτικό υλικό ήταν προφυτρωμένοι σπόροι, οι οποίοι μεταχειρίστηκαν βάση των πρωτόκollων του οργανισμού ISTA (International Seed Testing Association). Η εκτίμηση των επιδράσεων αυτών, έγινε βάση μορφολογικών μετρήσεων, όπως μέτρηση ύψους (ρυθμός αύξησης) των φυταρίων, μία φορά την εβδομάδα (για πέντε συνεχείς εβδομάδες), καταμέτρηση αριθμού βελονών και οπτική εκτίμηση (βάση χρωματολογίου) του χρώματος των βελονών. Μετά το πέρας των πέντε εβδομάδων πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις του συνολικού μήκους του φυταρίων, του ύψους του βλαστού και το μήκος της ρίζας, καθώς εκτιμήθηκε η γενική μορφή των φυταρίων βάση προκαθορισμένης κλίμακας. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν και μετρήσεις φυσιολογικών παραμέτρων των φυταρίων, όπως νωπού και ξηρού βάρους βελονών, βλαστών και ριζών και εκτίμηση του λόγου βλαστού-ρίζας. Τα αποτελέσματα του πειράματος ήταν πλέον ενθαρρυντικά για την αύξηση των φυταρίων με συνθήκες φωτισμού LED, έναντι του συμβατικού φωτισμού, κυρίως όσο αφορά την καλύτερη ανάπτυξη του ριζικού συστήματος, τόσο σε μήκος και ξηρό βάρος αλλά και της μεγαλύτερης εναπόθεσης βιομάζας σε σχέση με το υπέργειο τμήμα. Βέβαια διαπιστώθηκε και η επίδραση του μεγέθους των φυτοδοχείων στο μέγεθος των ριζών, όπου το μεγαλύτερο, έδωσε πιο καλά αποτελέσματα. Επιπλέον, παρατηρήθηκαν περισσότερες βελόνες, με πιο

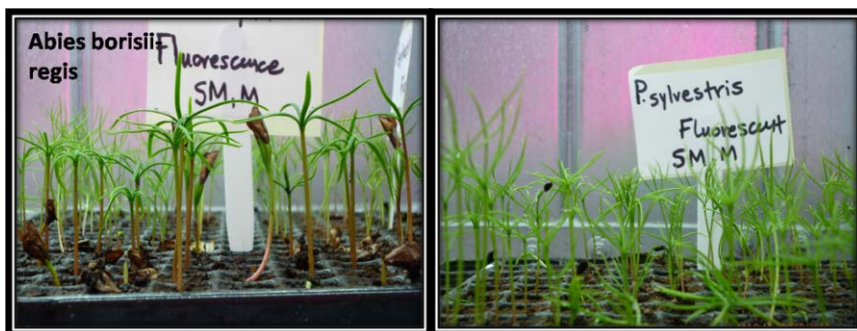
‘υγιές’ (σκούρο πράσινο) χρώμα, στα φυτάρια που αναπτύχθηκαν με τον φωτισμό LED. Τέλος, οι διαφορές ανάμεσα στα δύο υποστώματα, δεν ήταν τόσο σημαντικές, ωστόσο η εμπλουτισμένη τύρφη αποδείχθηκε ευνοϊκότερη.

2. Το επόμενο πείραμα που πραγματοποιήθηκε περιελάμβανε όλες τις παραπάνω διαδικασίες και πρωτόκολλα μέτρησης, με τα ίδια δασοπονικά είδη με την μόνη διαφορά, στη χρήση ενός φυτευτικού υποστρώματος, αυτού της εμπλουτισμένης τύρφης, σε δύο πάλι μεγέθη φυτοδοχείων. Τα αποτελέσματα για ακόμη μία φορά καταδείκνυαν καλύτερη αύξηση των δύο δασοπονικών ειδών, ιδίως για τη δασική Πεύκη, με το φωτισμό LED σε σχέση με τον συμβατικό φωτισμό. Ο αριθμός βελονών ήταν μεγαλύτερος στα LED, γενικά παρατηρήθηκε πως τα φυτάρια που αναπτύχθηκαν στο συμβατικό φωτισμό, είχαν την τάση να ‘επενδύουν’ περισσότερο στο βλαστό, απ’ ότι στις ρίζες και στις βελόνες. Ιδιαίτερως σαφής ευνόηση παρατηρήθηκε για τη δασική Πεύκη, η ανάπτυξη της στα LED, όσο αφορά το ξηρό βάρος των ριζών. Τέλος το μεγαλύτερο μέγεθος φυτοδοχείων γενικά ευνόησε τα φυτάρια που αναπτυσσότουσαν στα LED, ενώ το μικρότερο μέγεθος, αποδείχθηκε πως είχε ευνοϊκότερη επίδραση στα φυτάρια που αναπτύχθηκαν στο συμβατικό φωτισμό.

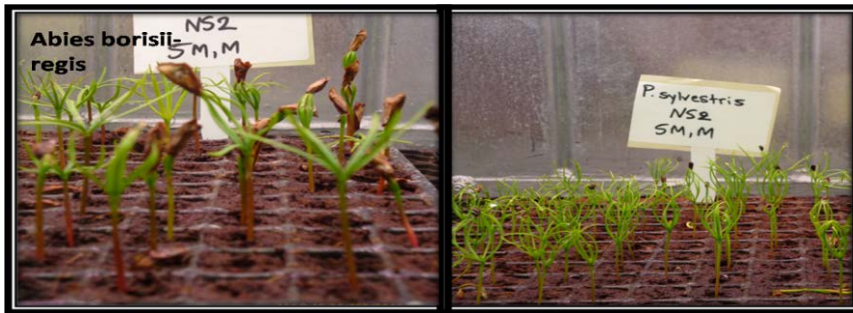
3. Στη συνέχεια τρίτο πείραμα, με εξεταζόμενα είδη τα δύο μέχρι τώρα βασικά, αλλά και της προσθήκης ενός πλατύφυλλου είδους, αυτού του *Fraxinus ornus* L. , τα οποία φυτεύτηκαν στο ίδιο μέγεθος (μεγαλύτερου από τα δύο προηγούμενα πειράματα) φυτοδοχείου και με τη χρήση και πάλι εμπλουτισμένης τύρφης. Οι αναλύσεις των στοιχείων συνεχίζονται περαιτέρω καθότι, θα πραγματοποιηθούν επιπλέον μετρήσεις. Μάλιστα ορισμένα φυτάρια αυτού του πειράματος, έχουν αποθηκευτεί κατάλληλα σε ψυγείο, ώστε να μεταφυτευθούν στο πεδίο, συγκεκριμένα στο δημόσιο φυτώριο Χαλκηδόνας Θεσσαλονίκης για να εκτιμηθεί η πορεία τους.

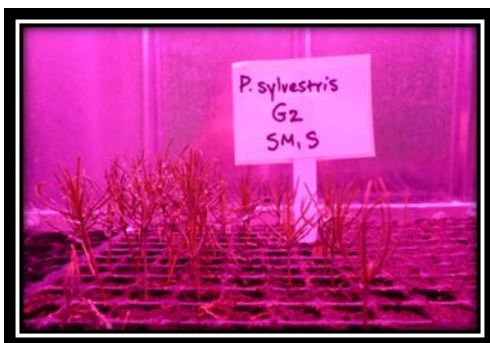
Εικ. 1. Θάλαμοι αύξησης.

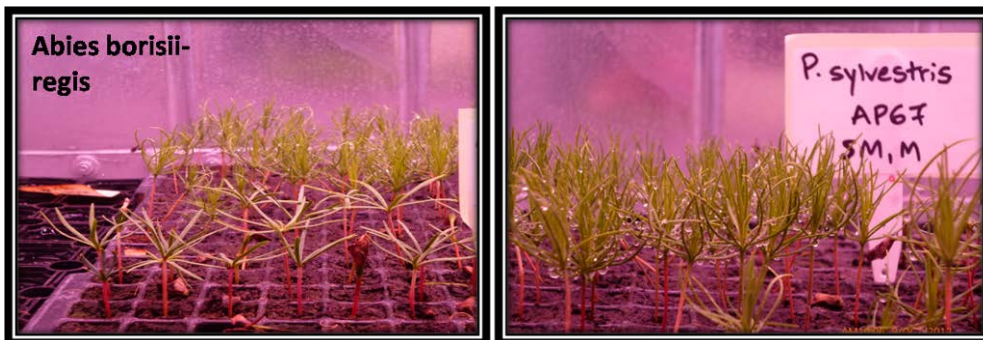
Εικ. 2. *Abies borisii-regis* και *Pinus sylvestris* φυτάρια που αυξάνονται στο συμβατικό φωτισμό στο μεγάλο μέγεθος.

Εικ. 3. *Abies borisii-regis* και *Pinus sylvestris* φυτάρια που αυξάνονται στο LED, NS2 στο μεγάλο μέγεθος.

Εικ. 4. Φυτάρια *Pinus sylvestris* στο LED, G2 μικρό μέγεθος.

Εικ. 5. *Abies borisii-regis* και *Pinus sylvestris* φυτάρια που αυξάνονται στο LED, AP67 στο μεγάλο μέγεθος.

Α. 2. Ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από άλλους φορείς

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ (SURVEYS) για την αναγνώριση προστατευομένων ζωνών από επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας

Έναρξη- Λήξη: 02/04/2012 - 09/12/2012.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Δ.Ν. Αβτζής, Δρ Στ. Διαμαντής, κ. Β. Χριστόπουλος.

Συμμετέχοντες φορείς: Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (Μ.Φ.Ι., Ανάδοχος), ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Γεωπονικό Παν/μιο.

Σκοπός του προγράμματος: Η χώρα μας υποχρεούται ως μέλος της Ε.Ε. να εφαρμόζει την Κοινοτική αλλά και εθνική νομοθεσία για την αποτροπή εισόδου οργανισμών (παθογόνων) καραντίνας καθώς και να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα σε περίπτωση που με τις επισκοπήσεις διαπιστωθεί η πρώτη είσοδος κάποιου οργανισμού. Τα Εργαστήρια Δασικής Εντομολογίας και Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας είναι τα επίσημα εργαστήρια για το νηματώδη *Bursaphelenchus xylophilus*, τα έντομα *Gilpinia hercyniae*, *Ips amitinus*, *Ips cembrae*, *Ips duplicatus*, *Dendroctonus micans* και τους μύκητες *Gibberella circinata*, *Melampsora meduse* και *Cryphonectria parasitica* ενώ είναι συνεργαζόμενα για το έντομο *Gonipterus scutellatus* και τους μύκητες *Phytophthora ramorum* και *Ceratocystis platani*.

Φορέας χρηματοδότησης: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Προϋπολογισμός: ΙΔΕ: 18.600,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Ελέγχθηκαν εκατοντάδες δείγματα που εστάλησαν στο Εργαστήριο Δασικής Παθολογίας & Μυκητολογίας από φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές από όλη τη χώρα. Έγγραφες απαντήσεις δόθηκαν για όλες τις περιπτώσεις άμεσα. Ο τελικός απολογισμός υποβλήθηκε στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο το Νοέμβριο.

Γ. Γ. Ε. Τ. «Εφαρμογή κατασκευής νανοκυτταρικών ινιδίων και οι δυνατότητές τους για εφαρμογή στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της δασικής βιομηχανίας»
«Διμερής Ε & Τ Συνεργασία Ελλάδας – Ουγγαρίας 2009»

Έναρξη – Λήξη: 01/10/2012 - 01/10/2014.

Υπεύθυνος: Δρ Χ. Γαλλής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Χ. Γαλλής, Δρ Κ. Γιαγλή, κ. Δ. Κουτσιανίτης.

Σκοπός του προγράμματος: Ο σκοπός του προγράμματος είναι η βελτίωση στις υπάρχουσες μικρές κλίμακας επιχειρήσεις επεξεργασίας των ινών, χρησιμοποιώντας τις επιδράσεις των υπερήχων που παράγονται κάτω από υψηλές συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας. Το κύριο αναμενόμενο αποτέλεσμα με τη χρήση των υπερήχων είναι η ανάπτυξη αποικοδόμησης της μικροϊνδιακής νανοκυτταρίνης από διάφορα υλικά, με αποτέλεσμα την ποιοτική βελτίωση των τελικών προϊόντων. Αναμένεται, επίσης ότι τα απαιτούμενα διαφορετικά χημικά για την διαδικασία αυτή θα μειωθούν, μειώνοντας το εκλυόμενο φορτίο. Αυτό θα οδηγήσει σε σημαντική μείωση του κόστους παραγωγής, καθώς τα έξοδα εξάτμισης για την ανάκτηση των ανόργανων υλικών, παίζουν σημαντικό ρόλο στα συνολικά έξοδα παραγωγής. Ταυτόχρονα, μειώνοντας το εκλυόμενο φορτίο πετυχαίνεται καθαρότερο περιβάλλον.

Μερικά από τα πιο σημαντικά θέματα, στις μέρες μας, είναι η χρήση υπολειμμάτων δασικής και αγροτικής βιομάζας, και η ανακύκλωση του χαρτιού. Σκοπός αυτής της βελτιωμένης τεχνικής είναι η εύρεση μιας φιλικής προς το περιβάλλον χρήσης της βιομάζας και της επαναχρησιμοποίησης των απορριμμάτων του χαρτιού, διατηρώντας τα πλεονεκτήματα των ιδιοτήτων των φυσικών ινών. Από τη στιγμή που θα επιτευχθεί η βέλτιστη τεχνολογία μέσα από τις πειραματικές δοκιμές στο εργαστήριο και πιλοτικά, θα θέλαμε να αναπτυχθεί η παραγωγή νανοκυτταρίνης με αυτή την προηγμένη τεχνολογία σε βιομηχανική κλίμακα.

Η ερευνητική αυτή συνεργασία θα έχει ως αποτέλεσμα έναν αριθμό δημοσιεύσεων και πιθανώς μια πατέντα. Δεν υπάρχουν πολλές δημοσιεύσεις στην υπάρχουσα βιβλιογραφία που να περιγράφουν την χρήση τεχνολογιών με υπέρηχο στις βιομηχανίες χαρτιού και χαρτοπολτού. Για αυτό το λόγο, το έργο πρόκειται να λάβει ευρεία διεθνής αναγνώριση.

Φορέας χρηματοδότησης: Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας.

Προϋπολογισμός: 15.000,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Στα πλαίσια του προγράμματος έγινε δειγματοληψία-συλλογή βιομάζας υπολειμμάτων συγκομιδής ξυλείας από δάση οξιάς, μαύρης Πεύκης και δρυός όπως και συλλογή υπολειμμάτων συγκομιδής ρυζιού και βάμβακος. Έγινε μια

πρωταρχική επεξεργασία των δειγμάτων στο εργαστήριο Υλοχρηστικής και Τεχνολογίας δασικών προϊόντων του ΙΔΕ και κατόπιν στάλθηκαν στη Ουγγαρία για περαιτέρω ανάλυση και πειραματισμό. Έγιναν δυο μικρής διάρκειας επιστημονικές επισκέψεις στην Ουγγαρία του Δρ Χ. Γαλλή και της Δρ Κ. Γιαγλή. Κατά τη διάρκεια των επισκέψεων έγινε μια περαιτέρω επεξεργασία των δειγμάτων και προετοιμασία τους για το κύριο στάδιο πειραματισμού. Επίσης έγινε γνωριμία, και απόκτηση τεχνογνωσίας, των δυο επιστημόνων με τις τεχνικές της νανοτεχνολογίας και τις εφαρμογές της στη τεχνολογία των δασικών προϊόντων. Τέλος, έγινε έναρξη της επιστημονικής επίσκεψης μακράς διάρκειας του δασολόγου Δημήτρη Κουτσιανίτη με σκοπό την απόκτηση τεχνογνωσίας στις νανοτεχνολογίες και στην εκτέλεση μέρους του κύριου πειράματος σε συνεργασία με τους Ούγγρους επιστήμονες.

Επιλογή ξυλωδών ειδών για περιβαλλοντική αποκατάσταση ορυχείων περιοχής Πτολεμαΐδας της «ΔΕΗ Α.Ε.»

Έναρξη-Λήξη: 01/10/2010 – 30/06/2014.

Συντονιστής: Δρ Θ. Παπαχρήστου

Υπεύθυνοι: Δρ Π. Πλατής (Α΄ Φάση) και Δρ Θ. Παπαχρήστου (Β΄ Φάση).

Ερευνητική ομάδα: Δρ Θ. Παπαχρήστου, Δρ Π. Πλατής, Δρ Ι. Σπανός, Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ Σ. Καζαντζίδης, Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Θ. Σαμαρά (ΙΔΕ), Δρ Κ. Μαντζανάς (ΑΠΘ), κ. Ε. Χαβαλές.

Ομάδα υποστήριξης: κ. Δ. Βογιατζής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ και Διεύθυνση Λιγνιτικού Κέντρου Δυτικής Μακεδονίας, Μονάδα Περιβάλλοντος και Μεταλλευτικής Υποστήριξης.

Σκοπός και στόχοι του προγράμματος: Σκοπός του έργου είναι αφενός η οικονομικότητα των μέτρων επανένταξης και περιβαλλοντικής αποκατάστασης ορυχείων περιοχής Πτολεμαΐδας της ΔΕΗ Α.Ε. στο φυσικό περιβάλλον και αφετέρου, η μείωση των δυσμενών οπτικών επιπτώσεων, καθώς και η επίτευξη οικολογικής ισορροπίας. Το έργο περιλαμβάνει δύο φάσεις. Κατά την Α΄ φάση, διάρκειας οκτώ μηνών, εκπονήθηκε η ειδική μελέτη αποκατάστασης της βλάστησης στο πλαίσιο της γενικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, με την οποία οριοθετήθηκαν οι χρήσεις γης, οι θέσεις φύτευσης των ξυλωδών φυτών, καθώς και το κόστος αποκατάστασης των φυτοκομικών εργασιών στα ορυχεία της περιοχής Πτολεμαΐδας. Μετά το πέρας της πρώτης φάσης (Ιούνιος 2011) άρχισε η Β΄ φάση κατά την οποία εγκαταστάθηκαν μία σειρά από πειράματα που θα έχουν ως στόχο να αξιολογήσουν τις διάφορες χρήσεις γης καθώς και την ανταπόκριση των ξυλωδών ειδών που θα εγκατασταθούν για την περιβαλλοντική αποκατάσταση των ορυχείων.

Φορέας χρηματοδότησης: Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού ΑΕ.

Προϋπολογισμός: Συνολικός: 98.400,00 €, **ΙΔΕ:** 80.000,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Η Β΄ φάση περιλαμβάνει οκτώ πειράματα για τα οποία έγιναν οι προγραμματισμένες μετρήσεις πεδίου και η επεξεργασία των δεδομένων στο εργαστήριο και παρουσιάζονται στη συνέχεια.

1. Δοκιμή και καταλληλότητα φελλοφόρου δρυός. Στις επιφάνειες εγκατάστασης της φελλοφόρου δρυός έγιναν ποσοτικές μετρήσεις (ύψος φυταρίων) και ποιοτικές μετρήσεις (επιβίωση, προσαρμοστικότητα, ζωτικότητα) των δενδρυλλίων των νεοφυτειών κατά τον Οκτώβριο του έτους 2012. Παράλληλα αξιοποιήθηκαν τα κλιματολογικά στοιχεία της περιοχής (ύψος βροχής - κατακρημνίσματα και θερμοκρασία αέρος) προκειμένου να καταγραφούν οι εποχιακές επιδράσεις τους στα αυξητικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των δενδρυλλίων. Επιπλέον, ολοκληρώθηκαν οι εργαστηριακές αναλύσεις στα δείγματα εδάφους που ελήφθησαν από τις πειραματικές επιφάνειες της φελλοφόρου δρυός.

2. Απορρυπαντικός ρόλος των δασοπονικών ειδών που χρησιμοποιήθηκαν στις αποκαταστάσεις βλάστησης των ορυχείων. Η έρευνα αυτή αποσκοπούσε στη διερεύνηση του ρόλου των δασοπονικών ειδών στη συγκράτηση των αέριων ρύπων, με έμφαση στα βαριά μέταλλα και ολοκληρώθηκε εντός του 2012. Επιλέχθηκαν, τέσσερα είδη αποκατάστασης παρελθόντων ετών: δύο (2) κωνοφόρα και δύο (2) πλατύφυλλα είδη: 1) η αριζόνα (*Cupressus sempervirens* var. *arizonica*), 2) η μαύρη Πεύκη (*Pinus nigra*), 3) η κοινή ακακία και 4) η μαύρη λεύκη (*Populus nigra*). Από κάθε δασοπονικό είδος επιλέχθηκαν δέκα (10) άτομα. Τα φύλλα συλλέχθηκαν ανομοιόμορφα και από τις τέσσερις (4) κατευθύνσεις του ορίζοντα και σε σταθερό ύψος 1,5 με 2,0 m από την επιφάνεια του εδάφους. Συνολικά για τα τέσσερα (4) δασοπονικά είδη ελήφθησαν 80 δείγματα. Παράλληλα με τη λήψη των φύλλων για κάθε δένδρο μετρήθηκαν και τα κυριότερα δασοκομικά χαρακτηριστικά (ύψος δένδρου, στηθιαία διάμετρος). Η δειγματοληψία των φύλλων πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο (ξηροθερμική περίοδος). Ακολούθησαν εργαστηριακές αναλύσεις για τον προσδιορισμό των εξής βαρέων μετάλλων: μαγγάνιο (Mn), ψευδάργυρος (Zn), χαλκός (Cu), σίδηρος (Fe), κάδμιο (Cd), χρώμιο (Cr), κοβάλτιο (Co) και νικέλιο (Ni).

3. Συγκριτική μελέτη τριών πλατύφυλλων ξυλωδών ειδών και ενός κωνοφόρου για περιβαλλοντική χρήση. Τα ξυλώδη είδη φυτών που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία εκτάσεων με σκοπό την περιβαλλοντική αποκατάσταση ήταν κωνοφόρα σε φυτευτικό σύνδεσμο 5x5m και πλατύφυλλα είδη σε φυτευτικό σύνδεσμο 2,5x2,5m. Επιλέχτηκε πειραματική επιφάνεια που περιλάμβανε τρία πλατύφυλλα είδη, κοινή ακακία, μακεδονική δρυς και φράξο και ένα κωνοφόρο, τραχεία πεύκη, στην οποία έγιναν μετρήσεις ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών για όλα τα είδη. Συγκεκριμένα, το ύψος των φυταρίων καταγράφηκε στο τέλος της αυξητικής περιόδου ενώ η επιβίωση, η προσαρμοστικότητα και η ζωτικότητα ελέγχθηκαν στη διάρκεια της αυξητικής περιόδου (Μάιος – Ιούνιος και Οκτώβριος- Νοέμβριος 2012).

4. Συγκριτική μελέτη τριών πλατύφυλλων ξυλωδών ειδών και ενός κωνοφόρου για δασική χρήση. Τα ξυλώδη είδη φυτών που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία εκτάσεων με σκοπό τη δασική χρήση ήταν κωνοφόρα σε φυτευτικό σύνδεσμο 2x3m και πλατύφυλλα είδη σε φυτευτικό σύνδεσμο 4x4m. Επιλέχτηκε πειραματική επιφάνεια που περιλάμβανε τρία πλατύφυλλα είδη, κοινή ακακία, μακεδονική δρυς και φράξο και ένα κωνοφόρο, τραχεία πεύκη, στην οποία έγιναν μετρήσεις ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών για όλα τα είδη. Συγκεκριμένα, το ύψος των φυταρίων καταγράφηκε στο τέλος της αυξητικής περιόδου ενώ η επιβίωση, η προσαρμοστικότητα και η ζωτικότητα ελέγχθηκαν στη διάρκεια της αυξητικής περιόδου (Μάιος – Ιούνιος και Οκτώβριος- Νοέμβριος 2012).

5. Λιβαδική-κτηνοτροφική χρήση (δασολιβαδικό σύστημα) - Επιπτώσεις των αραιώσεων στον ανώροφο και υπόροφο φυτειών κοινής ακακίας. Σε αποκαταστημένη έκταση με κοινή ακακία επιλέχτηκε πειραματική έκταση ηλικίας 16 ετών (Νοέμβριος 2011), η οποία διαιρέθηκε σε 3 ίσες επιφάνειες και η κάθε μία από αυτές σε 3 υπο-επιφάνειες. Η κάθε επιφάνεια είχε έκταση 0,9 στρέμματα (30x30m), και η κάθε υπό-επιφάνεια (30x10m). Με τυχαίο τρόπο εφαρμόστηκαν οι εξής χειρισμοί: (1) Μάρτυρας (καμία επέμβαση), (2) Μέτριες αραιώσεις (υλοτόμηση του 50% των δένδρων), και (3) Ισχυρές αραιώσεις (υλοτόμηση του 75% των δένδρων). Την ίδια ημέρα των υλοτομιών, μετρήθηκαν το ύψος και η διάμετρος όλων των εναπομεινάντων δένδρων κοινής ακακίας (διάμετρος > 4cm), και στους τρεις χειρισμούς (μάρτυρας, 50% και 75%). Ελήφθησαν δασοκομικά στοιχεία των εναπομεινάντων δένδρων (διάμετρος και ύψος) κατά το Νοέμβριο του 2012. Στα παραβλαστήματα που εκπύχθηκαν από τα πρέμνα των υλοτομημένων δένδρων έγιναν οι εξής μετρήσεις: ύψος, διάμετρος κόμης και υπολογισμός βιομάζας σε ύψος άνω των 40 cm. Τον Ιούνιο του 2012, που πραγματοποιείται το μέγιστο της παραγωγής της πωδούς βλάστησης, μετρήθηκε η κάλυψη, η σύνθεση της και το βάρος της.

6. Αλληλεπιδράσεις φυτών & αγροτικών ζώων σε δασολιβαδικό σύστημα. Σε αποκαταστημένη έκταση στην περιοχή Ακρινής, που προήλθε από φυτεύσεις ξυλωδών ειδών σε αραιό φυτευτικό σύνδεσμο, δημιουργήθηκε δασολιβαδικό σύστημα και αξιοποιείται με απευθείας βόσκηση από τα αγροτικά ζώα των γειτονικών κοινοτήτων, τοποθετήθηκαν συρμάτινοι κλωβοί για τον προσδιορισμό της

μέγιστης δυνατής παραγωγής βοσκήσιμης ύλης. Ταυτόχρονα, μετρήθηκε η διαθέσιμη βοσκήσιμη ύλη και σε παρόμοιες επιφάνειες ελεύθερες στη βόσκηση. Με τον τρόπο αυτό έγινα συγκρίσεις βοσκοϊκανότητας και βοσκοφόρτωσης.

7. Συγκριτική μελέτη δύο φυτευτικών συνδέσμων στα αυξητικά χαρακτηριστικά τραχείας πεύκης. Στη θέση που βρίσκεται στο Κύριο Πεδίο Καρδίας φυτεύτηκε σε δύο φυτευτικούς συνδέσμους (2x3m και 5x5m) και τρεις επαναλήψεις η τραχεία πεύκη. Στο πείραμα αυτό για να συγκριθεί η επίδραση του φυτευτικού συνδέσμου στην αυξητική εξέλιξη της τραχείας πεύκης μετρήθηκε το ύψος των δενδρυλλίων στο τέλος της αυξητικής περιόδου (Νοέμβριο 2012) και εκτιμήθηκε η επιβίωση, η προσαρμοστικότητα και η ζωτικότητα.

8. Συγκριτική μελέτη δύο φυτευτικών συνδέσμων στα αυξητικά χαρακτηριστικά της ψευδακακίας, της μακεδονικής δρυός και του φράξου. Στη θέση που βρίσκεται στο Κύριο Πεδίο Καρδίας φυτεύτηκαν σε δύο φυτευτικούς συνδέσμους (2,5x2,5m και 4x4m). και τρεις (3) επαναλήψεις η κοινή ακακία, η μακεδονική δρυς και ο φράξος. Στο πείραμα αυτό για να συγκριθεί η επίδραση του φυτευτικού συνδέσμου στην αυξητική εξέλιξη των 3 δασοπονικών ειδών μετρήθηκε το ύψος των δενδρυλλίων στο τέλος της αυξητικής περιόδου (Νοέμβριο 2012) και εκτιμήθηκε η επιβίωση, η προσαρμοστικότητα και η ζωτικότητα.

***Προσαρμογή της διαχείρισης των δασών στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα»
AdapFor LIFE08 ENV/GR/000554 – Αξιολόγηση οικοφυσιολογικών παραμέτρων***

Έναρξη – Λήξη: 25/06/2010 - 31/12/2014.

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Ραδόγλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Γ. Σπύρογλου, Δρ Μ. Φωτέλλη (εξωτερικός συνεργάτης).

Ομάδα υποστήριξης: κ. Ε. Χαβαλές.

Σκοπός του προγράμματος: Είναι η περιγραφή και αξιολόγηση παραμέτρων οικοφυσιολογίας σε τέσσερις (4) δασικές περιοχές σε σχέση με την κλιματική αλλαγή και ειδικότερα σε σχέση με: α) τις προηγούμενες τάσεις και την υφιστάμενη κατάσταση οικοφυσιολογίας των δασών β) τις προβλεπόμενες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην οικοφυσιολογία των δασών και γ) τα μέτρα προσαρμογής για την προστασία των δασών από άποψη οικοφυσιολογίας. Οι περιοχές μελέτης είναι 1) Δάσος Ρητίνης–Βρίας, Ελατοχωρίου και καταφυγίου Κοζάνης στα Πιέρια Όρη 2) Δάσος Ασπροποτάμου - Καλαμπάκας 3) Εθνικός Δρυμός Πάρνηθας 4) Όρος Ταΰγετος.

Φορέας χρηματοδότησης: Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας - Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων Υγροτόπων (ΕΚΒΥ).

Προϋπολογισμός ΙΔΕ: 24.500,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Έγιναν μετρήσεις σε δοκιμαστικές επιφάνειες που τοποθετήθηκαν στις περιοχές μελέτης. Έγινε απογραφή βιομετρικών χαρακτηριστικών (καταγράφονται: Δασοπονικό είδος, η θέση του δέντρου, στηθαία διάμετρος και ύψος δέντρων). Μετρήθηκαν τα κατακείμενα (νεκρά) δέντρα. Έγινε απογραφή της φυσικής αναγέννησης και του ορόφου των θάμνων. Έγινε επίσης εκτίμηση της ζωτικότητας. Παραδόθηκε η δεύτερη έκθεση προόδου του έργου.

Αναγνώριση-απογραφή τύπων και υποτύπων λιβαδιών και προσδιορισμός του παραγωγικού δυναμικού τους κατά λιβαδικό τμήμα του Δ.Δ. Συκιάς (Απογραφή λιβαδιών Σιθωνίας)

Έναρξη- Λήξη: 20/05/2011- 30/06/2012.

Υπεύθυνος: Δρ Π. Πλατής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Π. Πλατής, Δρ Θ. Παπαχρήστου, Δρ Ι. Μελιάδης, Γ. Χαλυβόπουλος (ΙΔΕ).

Ομάδα υποστήριξης: κ. Ε. Χαβαλές, κ. Δ. Βογιατζής.

Σκοπός του προγράμματος: είναι η αναγνώριση – απογραφή των λιβαδικών τύπων και υποτύπων λιβαδιών στο Δ.Δ. Συκιάς της Δ.Ε. Τορώνης του Δήμου Σιθωνίας. Διαχωρισμός σε λιβαδικά τμήματα και προσδιορισμός του παραγωγικού δυναμικού τους.

Φορέας χρηματοδότησης: Γραφείο Μελετών «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Δ. ΤΟΥΠΛΙΚΙΩΤΗΣ»

Προϋπολογισμός: 6.150,00 €

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Στα πλαίσια του προγράμματος έγιναν συμπληρωματικές εργασίες υπαίθρου σε ότι αφορά την αναγνώριση και απογραφή λιβαδικών τύπων και υποτύπων των βοσκόμενων δασικών εκτάσεων του Δήμου Σιθωνίας, τον προσδιορισμό του παραγωγικού δυναμικού (ποιότητα τόπου, λιβαδική κατάσταση, διαθέσιμη βοσκήσιμη ύλη, (πωώδη και θαμνώδη βιομάζα) εκτίμηση της βοσκοϊκανότητας σε διάφορες περιόδους. Την κατανομή των κτηνοτροφικών μονάδων, τον αριθμό, το είδος και τη διάρκεια βόσκησης των ζώων (βοσκοφόρτωση). Μετά την επεξεργασία, διόρθωση και επαλήθευση των στοιχείων υπαίθρου στο τέλος της δεύτερης αυξητικής περιόδου (μέσα Ιουνίου 2012), έγιναν οι απαραίτητες χαρτογραφικές διορθώσεις και ολοκληρώθηκε η συγγραφή της τελικής έκθεσης.

Δασοκομικές επεμβάσεις των περιαστικών δασών Περαίας – Αγίας Τριάδας – Ν. Επιβατών του Δήμου Θερμαϊκού για προστασία από πυρκαγιές.

Έναρξη – Λήξη: 01/03/2012 – 01/03/2012.

Υπεύθυνοι : Δρ Θ. Σαμαρά, Δρ Ι. Σπανός (Οικονομικά).

Ερευνητική ομάδα: Δρ Θ. Σαμαρά, Δρ Ι. Σπανός, κ. Ε. Χαβαλές.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ και Δήμος Θερμαϊκού.

Σκοπός του προγράμματος: Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάδειξη και η προστασία των περιαστικών δασών του Δήμου Θερμαϊκού με την ενίσχυση της πυρασφάλειας των περιαστικών δασών, με ενδεδειγμένες δασοκομικές επεμβάσεις, οι οποίες συμβάλουν στη μείωση του δυναμικού πυρκαγιάς (βιομάζας) και τη διάσπαση της συνέχειας της δασικής βλάστησης.

Προϋπολογισμός: 4.000,00€ πλέον του ΦΠΑ.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Προκειμένου να αξιολογηθούν διάφορες δασοκομικές επεμβάσεις ως προς τη συμβολή τους στην προστασία του δάσους από πυρκαγιές, εγκαταστάθηκαν πειραματικές επιφάνειες, έγινε καταγραφή και αναγνώριση της ποώδους, θαμνώδους και δενδρώδους βλάστησης, συλλέχθηκαν δασοκομικά στοιχεία της δενδρώδους βλάστησης και στοιχεία βιομάζας.

Παροχή επιστημονικής τεχνογνωσίας στα 'ΦΥΤΩΡΙΑ ΣΕΡΡΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ' για εγγενή και αγενή αναπαραγωγή επιλεγμένων δασικών ειδών με στόχο την αξιοποίηση τους για προϊόντα εκτός του ξύλου.

Έναρξη – Λήξη: 01/02/2012 – 31/01/2014.

Υπεύθυνος : Δρ Κ. Σπανός.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Σπανός, κ. Δ. Γαϊτάνης (MSc).

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ και Φυτόρια Κωνσταντινίδη.

Σκοπός του προγράμματος: Σκοπός του προγράμματος είναι η παροχή επιστημονικής πληροφόρησης και τεχνογνωσίας στο φορέα χρηματοδότησης 'Φυτόρια Κωνσταντινίδη' που αφορά την παραγωγή πιστοποιημένου και βελτιωμένου φυτευτικού υλικού δασικών ειδών για προϊόντα εκτός ξύλου και πολλαπλή χρήση στη γεωργία και δασοπονία.

Προϋπολογισμός: 5.000,26 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: παροχή επιστημονικής πληροφόρησης και τεχνογνωσίας στο φορέα χρηματοδότησης.

Ετοιμασία Ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου

Έναρξη – Λήξη: 23/04/2009 – 30/10/2012.

Υπεύθυνος διαχείρισης έργου : Δρ Γ. Τσιουρλής.

Επιστημονικός υπεύθυνος: Δρ Σ. Γκατζογιάννης.

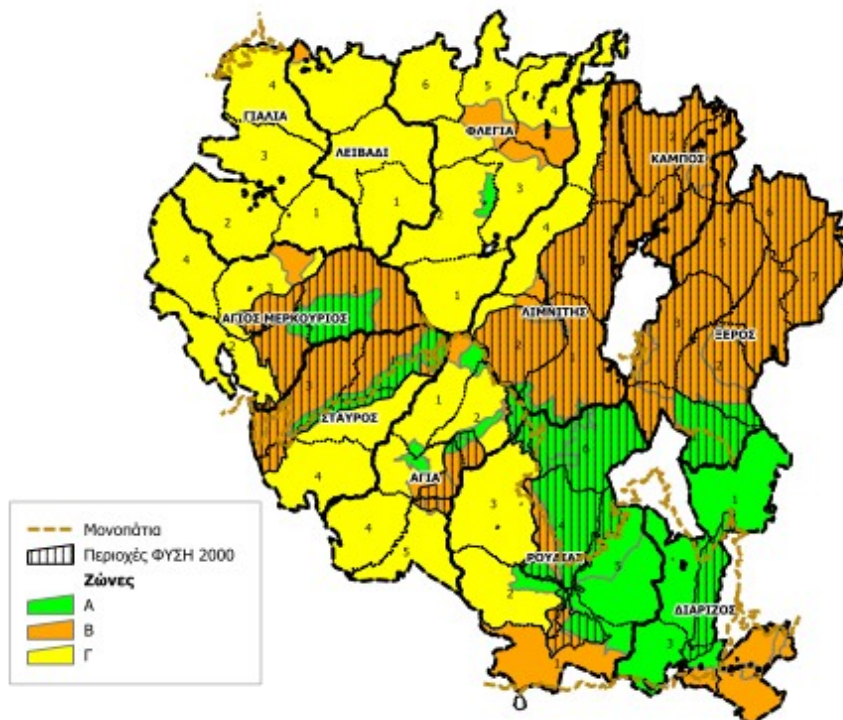
Ερευνητική ομάδα: Δρ Στ. Γκατζογιάννης, Δρ Π. Κωνσταντινίδης, Δρ Γ. Τσιουρλής, Δρ Μ. Καλαπανίδα-Κανταρντζή και Δρ Κ. Κασιούμης (εξωτερικός συνεργάτης, πρώην Ερευνητής του ΕΘΙΑΓΕ).

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ και Σταθμός Γεωργικής Έρευνας Ιωαννίνων.

Σκοπός του προγράμματος: Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή συστημάτων παρακολούθησης ειδών και οικοτόπων στο Δάσος Πάφου της Κύπρου, στα πλαίσια ενός συνολικότερου έργου που έχει αναλάβει η Σύμπραξη «ΤΣΙΑΡΑΣ Δ.- ΠΑΛΑΣΚΑΣ Δ.- ΚΑΛΛΙΣΤΩ» από το Τμήμα Δασών Κύπρου και το οποίο έχει τον γενικό τίτλο: «Ετοιμασία ολοκληρωμένου Διαχειριστικού Σχεδίου για το Δάσος Πάφου». Συγκεκριμένες εργασίες που ανέλαβε ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ/ΙΔΕ είναι α) σχεδιασμός, εκπόνηση και πιλοτική εφαρμογή Σχεδίων Παρακολούθησης των ειδών *Ranunculus kykkoensis*, *Phlomis cypria* και *Eryssimum kykkoiticum*, καθώς και των τύπων οικοτόπων με κωδικούς 9590* (δάση με *Cedrus brevifolia*) 92C0 (Δάση ανατολικού πλατάνου) και 9390* (θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*), β) εκπαίδευση και καθοδήγηση προσωπικού για την εφαρμογή των ανωτέρω Σχεδίων Παρακολούθησης και γ) συνδρομή στη συγγραφή σχετικών κειμένων και εκθέσεων.

Φορέας χρηματοδότησης: Σύμπραξη «ΤΣΙΑΡΑΣ Δ. – ΠΑΛΑΣΚΑΣ Δ. – ΚΑΛΛΙΣΤΩ».

Προϋπολογισμός: ΙΔΕ: 56.268,00 €.

Εικ. 1. Προτεινόμενος χωροταξικός σχεδιασμός - ζωνοποίηση στο Δάσος Πάφου

Ζώνη Α: προστασίας χλωρίδας και πανίδας

Ζώνη Β: προστασίας της άγριας πανίδας

Ζώνη Γ: αειφορικής διαχείρισης

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Το πρόγραμμα τελείωσε. Εκδόθηκε και παρουσιάστηκε το τελικό διαχειριστικό σχέδιο του Δάσους Πάφου, το παράρτημά του και οι

συνοδευτικοί χάρτες, όπως και οι τελικές εκδόσεις των σχεδίων παρακολούθησης ειδών χλωρίδας και τύπων οικοτόπων.

Κύρια αποτελέσματα: Το διαχειριστικό σχέδιο διαχωρίζεται σε ζώνες με διαφορετικό καθεστώς προστασίας και διαχείρισης. Η ζώνωση πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη τους σχεδιασμούς του Τμήματος Δασών, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των δασικών λειτουργιών, το υφιστάμενο παραγωγικό δυναμικό, αλλά και ειδικότερα θέματα προστασίας του αγρινού και της ορνιθοπανίδας.

Τρόπος διάδοσης αποτελεσμάτων : Τα αποτελέσματα δημοσιεύτηκαν σε εκδόσεις που αποτελούν τα εγχειρίδια εφαρμογής του Τμήματος Δασών της Κύπρου και παρουσιάστηκαν σε συνέδρια – ημερίδες που διοργανώθηκαν στην Κύπρο. Οργανώθηκαν σεμινάρια εκπαίδευσης του προσωπικού στις νέες τεχνικές και τεχνολογίες για την εφαρμογή του διαχειριστικού σχεδίου και στα επί μέρους του.

Καινοτόμες μέθοδοι και τεχνικές για την ολοκληρωμένη απογραφή και διαχείριση δασικών οικοσυστημάτων

Έναρξη – Λήξη: 15/4/2011 – 30/6/2013.

Υπεύθυνος διαχείρισης έργου: Δρ Γ. Τσιουρλής.

Επιστημονικός υπεύθυνος: Δρ Σ. Γκατζογιάννης.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Σ. Γκατζογιάννης, Δρ Γ. Τσιουρλής, Δρ Π. Κωνσταντινίδης.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ και δασοτεχνικά γραφεία Δημητρίου Παλάσκα και Δημητρίου Τσιάρα.

Σκοπός του προγράμματος: Η διεξαγωγή έρευνας για μεταφορά Τεχνογνωσίας/ Καινοτομίας από το ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ προς τους δύο εργοδότες (επιχειρήσεις–Δασοτεχνικά Μελετητικά Γραφεία των κ.κ. Δ. Παλάσκα και Δ. Τσιάρα) στα ερευνητικά αντικείμενα της ολοκληρωμένης διαχείρισης των δασικών οικοσυστημάτων και της απογραφής των δασών.

Το θέμα/πρόβλημα που έχει τεθεί προς το ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ αφορά την ανάπτυξη και εφαρμογή στην πράξη σύγχρονων, επιστημονικά τεκμηριωμένων μεθόδων και τεχνικών απογραφής, χαρτογράφησης, στατιστικής επεξεργασίας, ανάλυσης και διαχείρισης πληροφοριών, οι οποίες θα αξιοποιηθούν από τις επιχειρήσεις στην εκπόνηση Μελετών Διαχείρισης Δασών τόσο του Δημοσίου, όσο και του Ιδιωτικού Τομέα, καθώς και σε ερευνητικά προγράμματα Απογραφής Δασικών Οικοσυστημάτων, στη σύνταξη Ειδικών Διαχειριστικών Σχεδίων Προστατευόμενων Περιοχών κ.λ.π. Η μέχρι σήμερα εμπειρία στα αντικείμενα αυτά έχει δείξει ότι υπάρχει μια εμπειρική αντιμετώπιση των θεμάτων στατιστικής και της ποσοτικοποίησης ποιοτικών παραμέτρων του φυσικού περιβάλλοντος.

Φορέας χρηματοδότησης: ΥΠ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, Επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα (ΕΠΑΝ-II)». Πράξη Κουπόνια Καινοτομίας για Μικρομεσαίες επιχειρήσεις "Vouchers for SMEs".

Προϋπολογισμός ΙΔΕ: 16.482,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Αναπτύχθηκε σχετικό πληροφοριακό πρόγραμμα και ολοκληρώθηκαν οι εργασίες μεταφοράς τεχνογνωσίας.

Α. 3. Αυτοχρηματοδοτούμενα ερευνητικά έργα

«Χαρτογράφηση των τύπων βλαστικής συμβατότητας του μύκητα *Cryphonectria parasitica* σε 11 Π.Ενότητες της χώρας στο πλαίσιο εκπόνησης μελέτης βιολογικής καταπολέμησης του έλκους της καστανιάς»

Έναρξη – Λήξη: 01/01/2012 – 31/12/2012.

Υπεύθυνος: Δρ. Δ.Ν. Αβτζής

Ερευνητική ομάδα: Δρ Σ. Διαμαντής.

Ομάδα υποστήριξης: κ. Β. Χριστόπουλος, κ. Γ. Τζίρος, κα. Ζ. Νακοπούλου, Δρ Ε. Τοπαλίδου.

Συμμετέχοντες Φορείς: Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Φυσ. Περιβάλλοντος, ΥΠΕΚΑ. Γενική Διεύθυνση Φυτικής Παραγωγής, ΥΠΑΑΤ.

Σκοπός του προγράμματος: Είναι η απομόνωση, ταυτοποίηση και χαρτογράφηση των τύπων βλαστικής συμβατότητας του μύκητα *Cryphonectria parasitica* σε καστανέωνες και καστανοδάση 11 Περιφ. Ενοτήτων της χώρας και συγκεκριμένα των Ξάνθης, Σερρών, Ημαθίας, Κοζάνης, Φλώρινας, Καστοριάς, Τρικάλων, Ηλείας, Αχαΐας, Λέσβου και Χανίων.

Φορέας χρηματοδότησης: Υπόλοιπα από το Έργο «Εκπόνηση μελέτης και εκτέλεση των προβλεπόμενων από αυτήν έργων για την καταπολέμηση του έλκους της καστανιάς» που χρηματοδοτήθηκε από την πρώην Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Φυσ. Περιβάλλοντος, Γ' ΚΠΣ, Μέτρο 6.3 Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου.

Προϋπολογισμός: ΙΔΕ: 149.700,00€.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Κατά το 2012 πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες σε 9 τις 11 προαναφερθείσες Π.Ε. (πλην Ηλείας και Αχαΐας), ενώ στο Εργαστήριο έγιναν απομονώσεις και ταυτοποιήσεις των στελεχών του μύκητα *C. parasitica*. Η χαρτογράφηση των τύπων βλαστικής συμβατότητας αποτελεί προϋπόθεση για την εφαρμογή βιολογικής καταπολέμησης.

LIFE NATURE "MANAGRA" - «Δράσεις παρακολούθησης Υγροτόπου Άγρα»

Έναρξη- Λήξη: 01/01/2013 – 30/11/2013.

Υπεύθυνος: Δρ Ν. Γρηγοριάδης.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ν. Γρηγοριάδης.

Συμμετέχοντες φορείς: ΙΔΕ.

Σκοπός του προγράμματος: Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι η παρακολούθηση σημαντικών παραμέτρων (αβιοτικών και βιοτικών) στον υγρότοπο της λίμνης Άγρα και το φυσικό περιβάλλον της.

Φορέας χρηματοδότησης: Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από τα υπόλοιπα προηγούμενου προγράμματος (LIFE NATURE "MANAGRA") στην ίδια περιοχή.

Προϋπολογισμός: ΙΔΕ: 1.725,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Μέσα στο χρονικό διάστημα του έτους 2012 έγινε η συλλογή στοιχείων υπαίθρου του προγράμματος και επαφές με συναρμόδιους φορείς (ΕΟΕ, Δήμος Εδέσσης, Νομαρχία κ.ά.).

Μελέτη της ορνιθοπανίδας του αγροκτήματος του ΙΔΕ.

Έναρξη- Λήξη : 01/01/2008 – σήμερα.

Υπεύθυνος : Δρ Σ. Καζαντζίδης

Σκοπός του προγράμματος: Καταγραφή της ποικιλίας των πτηνών που αναπαράγονται, διαχειμάζουν ή διέρχονται από το αγρόκτημα του ΙΔΕ, που βρίσκεται πλησίον των Βασιλικών Θεσσαλονίκης. Παρακολούθηση των μεταβολών του πληθυσμού τους καθώς και μελέτη της δομής του (ηλικία και φύλο). Η έρευνα πραγματοποιείται με σύλληψη πουλιών με ειδικά δίχτυα (συνολικά 7 mist nets) και παγίδες (μία crow trap). Όλα τα πουλιά δακτυλιώνονται με μεταλλικά δακτυλίδια.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Η έρευνα για την ορνιθοπανίδα στο αγρόκτημα του ΙΔΕ συνεχίστηκε και κατά το έτος 2012. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 20 μαζικές συλλήψεις πουλιών κατά τις οποίες πιάστηκαν περίπου 280 πουλιά. Τουλάχιστον 50 διαφορετικά είδη καταγράφηκαν καθόλη τη διάρκεια του έτους. Ο μεγαλύτερος αριθμός ατόμων και ειδών καταγράφηκε κατά τη φθινοπωρινή μετανάστευση (Αύγουστος - Σεπτέμβριος). Ο Θαμνοφυλλοσκοπός (*Phylloscopus trochilus*) είναι το πολυπληθέστερο είδος κατά την μετανάστευση ενώ από τα είδη που αναπαράγονται

στο αγρόκτημα ο Καλόγερος (*Parus major*) έχει το μεγαλύτερο αριθμό ζευγαριών. Το χειμώνα καταγράφονται πολλοί Κοκκινολαίμηδες (*Erithacus rubecula*) ενώ την άνοιξη περνούν πολλοί Μαυροσκομφηδες (*Sylvia atricapilla*) και Ωχροστριτίδες (*Hippolais pallida*). Η ποικιλία της βλάστησης και η αφθονία τροφής φαίνεται ότι είναι οι κυριότεροι λόγοι για τη μεγάλη ποικιλία ειδών στο αγρόκτημα.

Περισσότερες πληροφορίες στο <http://www.fri.gr/images/fri/staff/researchers/kazantzidis/ring%20act.pdf>

Αντιμετώπιση Δασοπονικών Προβλημάτων

Έναρξη – Λήξη: Συνεχόμενο.

Υπεύθυνος του έργου: Δρ Θωμάς Παπαχρήστου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Δημήτριος Ν. Αβτζής, Δρ Σάββας Καζαντζίδης, κ. Γεώργιος Χαλυβόπουλος.

Σκοπός του προγράμματος: Τα επιμέρους αντικείμενα του έργου είναι α) η παροχή υπηρεσιών στα πάσης φύσεως προβλήματα της δασικής πράξης και β) ο έλεγχος των ξύλινων μέσων συσκευασίας για τον επιβλαβή νηματώδη καραντίνας *Bursaphelenchus xylophilus*.

Φορέας χρηματοδότησης: Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από τα έσοδα της παροχής υπηρεσιών.

Προϋπολογισμός: ΙΔΕ: 12.300,00 €. **Έσοδα 2012:** 5.934 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012:

α) Στα πλαίσια της πρώτης δραστηριότητας πραγματοποιήθηκαν οι εξής εργασίες:

1. Παροχή στοιχείων μετεωρολογικών σταθμών. Το ΙΔΕ Θεσσαλονίκης έχει υπό την επίβλεψή και παρακολούθηση του ένα δίκτυο μετεωρολογικών σταθμών σε διαφορετικές περιοχές της Ελλάδας (π.χ. Χρυσοπηγή, Αρναία, Ξυλούπολη, Σκοτεινά Πιερίας κ.α.). Από τους σταθμούς αυτούς λαμβάνει μετεωρολογικά δεδομένα σε τακτά χρονικά διαστήματα τα οποία είναι και στη διάθεση των ενδιαφερομένων φορέων ή και ιδιωτών δωρεάν ή με αμοιβή.
2. Στα πλαίσια του προγράμματος που εκπονείται από το Πανεπιστήμιο Aarhus (Δανία) ανατέθηκε στο ΙΔΕ (Δρ Σάββα Καζαντζίδη) η μέτρηση του πληθυσμού των κορμοράνων σε διάφορες περιοχές της χώρας μας. Συγκεκριμένα, οι μετρήσεις γίνονται στους ελληνικούς υγροτόπους που διαχειρίζονται και ειδικότερα στις θέσεις διανυκτέρευσής τους. Ο λόγος της μέτρησης του αριθμού των ατόμων αυτού του είδους είναι ότι συχνά αποτελούν απειλή για τους παράκτιους αλιείς και ιδιαίτερα των λιμνών και των λιμνοθαλασσών καθώς καταναλώνουν αποκλειστικά ψάρια.

β) Το δεύτερο αντικείμενο παροχής υπηρεσιών γίνεται βάση της υπ' αριθμ. 111915/2003 ΚΥΑ, που η χώρα μας έχει ενσωματώσει στη νομοθεσία της το Διεθνές Πρότυπο των Φυτοϋγειονομικών Μέτρων του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας 'Guidelines for regulating wood packaging material in international trade Publication No 15 March 2002 FAO/ISPM 15'. Το Πρότυπο αυτό αποσκοπεί στον περιορισμό και εξάλειψη του κινδύνου διάδοσης παθογόνων καραντίνας με τα ξύλινα μέσα συσκευασίας. Για το σκοπό αυτό, οι βιομηχανίες κατασκευής ξύλινων μέσων συσκευασίας στέλνουν σε τακτικά χρονικά διαστήματα, με δικά τους έξοδα, δείγματα ξυλείας ή/και ξύλινων μέσων συσκευασίας στο Εργαστήριο Δασικής Εντομολογίας του ΙΔΕ. Τα δείγματα ελέγχονται για την ύπαρξη του βλαπτικού οργανισμού καραντίνας *Bursaphelenchus xylophilus*.

Γ. Γ. Ε. Τ. ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ: A Surveillance System for Assessing and Monitoring of Desertification – DeSurvey

Έναρξη – Λήξη: 01/11/2010 – σήμερα.

Υπεύθυνος: Δρ Γ. Τσιουρλής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Γ. Τσιουρλής, Δρ Π. Κωνσταντινίδης.

Σκοπός του προγράμματος: Σκοπός του προγράμματος είναι η συνεχής παρακολούθηση της οικολογικής και δυναμικής της ερημοποιητικής πορείας σε περιοχές της Ελλάδας και τις επιπτώσεις της στην ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των μεσογειακών οικοσυστημάτων και οικοτόπων.

Φορέας χρηματοδότησης: Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας.

Προϋπολογισμός: ΙΔΕ: 39.926,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Συλλογή, καταγραφή και ανάλυση στοιχείων υπαίθρου (όπως, τύπος οικοτόπου, φυτοκάλυψη, πληθοκάλυψη, ύψος, κ.ά.) σε δειγματοληπτικές επιφάνειες σε επιλεγμένες περιοχές μελέτης για την περιγραφή, ανάλυση και εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης των μεσογειακών οικοσυστημάτων και οικοτόπων (συνοικολογία, συνταξινόμηση, αντιπροσωπευτικότητα, βαθμός διατήρησης, επίπεδο βιοποικιλότητας, κίνδυνος πυρκαγιάς, ανθρωπογενείς επεμβάσεις, κ.ά.).

Βελτίωση και παραγωγή λιβαδικών σπόρων

Έναρξη- Λήξη: Συνεχές.

Υπεύθυνος: Δρ Π. Πλατής

Ερευνητική ομάδα: Δρ Π. Πλατής, Δρ Θ. Παπαχρήστου.

Ομάδα υποστήριξης: Ε. Χαβαλές, Δ. Βογιατζής.

Φορέας χρηματοδότησης: Μέχρι το 2004 χρηματοδοτούνταν από το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, στη συνέχεια από υπόλοιπα προγραμμάτων Λιβαδοπονίας και προσωπική εργασία.

Σκοπός του προγράμματος: Είναι η επιλογή, αξιολόγηση και πολλαπλασιασμός των σπόρων πολύτιμων εγχώριων, ξενικών ειδών και ποικιλιών λιβαδικών φυτών για την κάλυψη των αναγκών βελτίωσης των λιβαδιών καθώς και η συγκέντρωση πληροφοριών όσον αφορά στην παραγωγικότητα και βοσκησιμότητα λιβαδικών θάμνων κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες. Η παραγωγή λιβαδικών σπόρων γίνεται στις πειραματικές επιφάνειες Χρυσοπηγής Σερρών και Λουτρών Θέρμης. Τα λιβαδικά είδη που παράγονται διατίθενται δωρεάν στα Δασαρχεία, Κοινότητες, κτηνοτρόφους και ιδιώτες για τη σπορά λιβαδικών εκτάσεων με σκοπό την παραγωγή βοσκήσιμης ύλης ή προστασία των καμένων και ερημοποιημένων εκτάσεων για την αποφυγή της επιφανειακής διάβρωσης. Τα είδη που παράγονται είναι: *Dactylis glomerata* (ποικ. Χρυσοπηγής), *D. glomerata* (Palestine), *Bromus inermis*, *Phalaris aquatica*, *Lolium rigidum* κτλ. Αρκετά από τα παραπάνω είδη χρησιμοποιούνται και σε άλλα ερευνητικά προγράμματα ή για πειραματικούς σκοπούς σε ερευνητικά κέντρα, ΤΕΙ και Πανεπιστήμια.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του 2012: Ποσότητες λιβαδικών σπόρων προηγούμενων ετών, καθώς και σπόρων που παρήχθησαν το έτος 2012 διατέθηκαν σε κτηνοτρόφους, υπηρεσίες και για πειραματικούς σκοπούς σε Πανεπιστήμια και ΤΕΙ. Δόθηκαν οδηγίες σε υπηρεσίες των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής και κτηνοτρόφους για τη βελτίωση των λιβαδιών με σπορά λιβαδικών φυτών. Επιπλέον, δόθηκαν πληροφορίες για την επιλογή των κατάλληλων σπόρων λιβαδικών φυτών και τη δημιουργία μιγμάτων, με σκοπό την εγκατάστασή τους σε διαταραγμένες επιφάνειες, όπως στην Εταιρεία Εγνατία Οδό Α.Ε. και σε Δήμους που επλήγησαν από πυρκαγιές.

Διερεύνηση καταλληλότητας νέων δασοπονικών ειδών & μεθόδων για αναδασώσεις

Έναρξη – Λήξη: Συνεχές.

Υπεύθυνος: Δρ Ι. Σπανός.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ι. Σπανός, Δρ Π. Πλατής, Δρ Θ. Σαμαρά, κ. Ε. Χαβαλές

Ομάδα υποστήριξης: Δ. Βογιατζής.

Φορέας χρηματοδότησης: Μέχρι το 2004 χρηματοδοτούνταν από το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, στη συνέχεια από υπόλοιπα προγραμμάτων και προσωπική εργασία.

Σκοπός του προγράμματος: Δοκιμάζονται 42 δασοπονικά είδη σε μόνιμες πειραματικές επιφάνειες σε καμένες περιοχές της χώρας μας (Χαλκιδική, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Εύβοια και Θάσος), που φυτεύτηκαν σε διαφορετικά οικολογικά περιβάλλοντα. Οι κύριοι σκοποί του προγράμματος είναι: α) δοκιμή εγκατάστασης, επιβίωσης, προσαρμογής και ανάπτυξης δασοπονικών ειδών, καθώς και σύγκριση προελεύσεων ντόπιων και ξενικών ειδών, που είναι προσαρμοσμένα σε διάφορες κλιματο-εδαφικές συνθήκες της χώρας, β) σύγκριση παλαιών και νέων μεθόδων αναδάσωσης, ώστε να απαντηθούν καίρια ερωτήματα που επί σειρά ετών προβληματίζουν την Δασική Υπηρεσία. Έγινε λήψη στοιχείων των κυριότερων παραμέτρων που επηρεάζουν τα φυτά των αναδασώσεων. Επίσης, ερευνήθηκαν κύριοι σταθμολογικοί (εδαφικοί και κλιματικοί) και δασοκομικοί παράμετροι που καθορίζουν την πορεία ντόπιων και ξενικών δασοπονικών ειδών που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντικές αναδασώσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας μας. Ένα σπουδαίο νέο δασοπονικό είδος που δοκιμάζεται στα πλαίσια του προγράμματος αυτού είναι η φελλοφόρος δρυς (*Quercus suber*), δένδρο που θεωρείται πολύτιμο και «χρυσόφορο» διότι παράγει τον πολύτιμο φελλό και ενδείκνυται για φυτεύσεις σε αγροκτήματα και καμένες εκτάσεις. Η οικονομική αξία για τη χώρα μας είναι υψηλή, διότι θα αυξήσει το εισόδημα των δασοκτημόνων, κτηνοτρόφων και αγροτών, διότι (εκτός από τα προϊόντα ξύλου και της βοσκήσιμης βιομάζας), από τον φλοιό του δένδρου παράγεται ο πολύτιμος «φελλός», ένα δασικό προϊόν με ποικίλες χρήσεις και υψηλή οικονομική αξία. Η φελλοδρύς, για τρεις δεκαετίες (από το 1992) δοκιμάζεται σε τρεις περιοχές της Ελλάδας (Αγρόκτημα του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών/Θεσσαλονίκη, Σταυρός και Χαλκιδική/Ιερισσός). Επίσης, στα πλαίσια του προγράμματος αυτού δοκιμάζονται τρία ενδιαφέροντα δασοπονικά είδη (δύο ντόπια και ένα ξενικό) που φύονται στο δάσος και θεωρούνται «άγρια φρούτα»: η αρώνια (*Aronia melanocarpa*), η κρανιά (*Cornus mass*) και το μύρτιλλο (*Vacinium myrtillus*). Τα είδη αυτά, παράγουν καρπούς που έχουν ιδιαίτερη φαρμακευτική αξία, θεωρούνται «υπερτροφές» και σήμερα από το ΥΠ.Α.Α.Τ. χαρακτηρίζονται εναλλακτικές ή νέες καλλιέργειες διότι αποδίδουν υψηλό οικονομικό όφελος στους καλλιεργητές. Επισημαίνουμε, ότι το ΥΠ.Α.Α.Τ. συμπεριέλαβε την αρώνια στον κατάλογο των νέων εναλλακτικών καλλιεργειών, ύστερα από συνεργασία του ΙΔΕ, βασιζόμενο σε μακροχρόνια πειράματα που έγιναν σε δύο περιοχές της Ελλάδας (Ταξιάρχης/Χαλκιδικής και Παραπόταμος/Σέρρες).

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του 2012: Έγιναν μετρήσεις στις μόνιμες πειραματικές επιφάνειες.

Λειτουργία δικτύου Μετεωρολογικών Σταθμών

Έναρξη – Λήξη: Συνεχές.

Υπεύθυνος: Γ. Χαλυβόπουλος.

Ερευνητική ομάδα: Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Κ. Ραδόγλου.

Φορέας χρηματοδότησης: Μέχρι το 2004 χρηματοδοτούνταν από το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, στη συνέχεια από υπόλοιπα προγραμμάτων του ΙΔΕ και προσωπική εργασία.

Σκοπός του προγράμματος: Σκοπός του προγράμματος είναι η συνέχιση της συλλογής μετεωρολογικών δεδομένων από το δίκτυο των δασικών μετεωρολογικών σταθμών που είναι εγκατεστημένοι στη Βόρεια Ελλάδα και η επέκταση του δικτύου.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Συλλογή και επεξεργασία μετεωρολογικών στοιχείων, έκδοση αποτελεσμάτων και διανομή σε ερευνητές του ΕΛΓΟ/ΔΗΜΗΤΡΑ και τη Δασική Υπηρεσία.

Α. 4. Ερευνητικά προγράμματα που εκτελούνται από άλλους φορείς (ερευνητές του ΙΔΕ συμμετέχουν στην ομάδα έρευνας)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ **ΑΡΧΙΜΗΔΗΣΙΙΙ: Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στα ΤΕΙ-ΕΕΟΤ-Θεματική Ενότητα Περιβάλλον « Κλιματική αλλαγή και πυρκαγιές σε δάση ελάτης»**

Έναρξη- Λήξη: 01/01/2011-31/12/2014.

Υπεύθυνος ΙΔΕ: Δρ Ι. Σπανός.

Υπεύθυνος: Δρ Ι. Ραυτογιάννης (ΤΕΙ Λαμίας/ Παράρτημα Καρπενησίου).

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ι. Ραυτογιάννης, Δρ Α. Παπαδόπουλος, Δρ. Δ. Μπακαλούδης (ΤΕΙ), Δρ Ι. Σπανός, Δρ Κ. Ραδόγλου.

Συμμετέχοντες φορείς: ΤΕΙ Λαμίας/Παράρτημα Καρπενησίου, ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»/ΙΔΕ, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης/Τμήμα Δασολογίας & Φ.Π.

Σκοπός του προγράμματος: Στόχος του προγράμματος είναι η έρευνα σημαντικών παραγόντων και κύριων παραμέτρων που παίζουν ρόλο στην αλλαγή του κλίματος και στις πυρκαγιές των ελατοδασών της Ελλάδας.

Φορέας χρηματοδότησης: Υπουργείο Παιδείας.

Προϋπολογισμός: 82.000,00 €.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Στόχος του προγράμματος είναι η έρευνα των κυριότερων παραγόντων που είναι υπεύθυνοι για την κλιματική αλλαγή και την πρόκληση πυρκαγιών σε δάση ελάτης. Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού, εγκαταστάθηκαν μόνιμες πειραματικές επιφάνειες σε διάφορες περιοχές της Ευρυτανία και καταμετρήθηκαν κύριοι παράμετροι (βιομάζα, σύνθεση βλάστησης, δασοκομικά στοιχεία, έδαφος, κλίμα, κλπ.) που παίζουν ρόλο στην πρόκληση πυρκαγιών στα ελατοδάση της Ελλάδας.

Πλέγμα Αισθητήρων για τη Θωράκιση από Περιβαλλοντικούς Κινδύνους

Έναρξη – Λήξη: 01/01/2012 – 31/03/2015.

Υπεύθυνος: Επικ. Καθ. Ε. Χατζηευθυμιάδη.

Συμμετέχοντες φορείς: Εθνικό και Καποδιστριακό Παν/μίο Αθηνών – Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας – Τμήμα Μηχανικών Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων, Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (ΕΑΑ) - Ινστιτούτο Διαστημικών Εφαρμογών και Τηλεπισκόπησης.

Ερευνητική ομάδα ΙΔΕ: Δρ Γ. Τσιουρλής, Δρ Π. Κωνσταντινίδης, συμμετοχή στην ομάδα έρευνας του ΕΑΑ.

Σκοπός του προγράμματος: Το έργο σκοπεύει στο σχεδιασμό ενός πρωτότυπου συστήματος Πλέγματος Αισθητήρων (Sensor Web) για την θωράκιση μιας περιστατικής περιοχής απέναντι σε περιβαλλοντικούς κινδύνους και την πιλοτική εφαρμογή του στην αντιμετώπιση πυρκαγιών. Η δραστηριότητα βασίζεται στη συνδυασμένη έρευνα στα πεδία των δικτύων αισθητήρων, της τηλεπισκόπησης και των γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών, της σύντηξης ροών δεδομένων, των χωρο-χρονικών μοντέλων πρόβλεψης επικινδυνότητας και των συστημάτων ελέγχου.

Φορέας χρηματοδότησης: Πρόγραμμα ΘΑΛΗΣ, Υπ. Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Προϋπολογισμός: - .

Εργασίες που εκτελέστηκαν το έτος 2012: Οι ερευνητές του ΙΔΕ έχουν συμβολή στον προσδιορισμό των παραγόντων πυρο-επικινδυνότητας και των συνιστωσών που επηρεάζουν τη διαμόρφωση των χαρτών επικινδυνότητας.

A. 5. Επιστημονικές δράσεις (concerted actions, cost, κτλ.)

COST Action FP0701. Post-Fire Forest Management in Southern Europe

Έναρξη- Λήξη: 23/05/2008-22/05/2012.

Υπεύθυνος: Δρ Ν. Γρηγοριάδης.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Ι. Σπανός, Δρ Γ. Σπύρογλου, Δρ Γ. Καρέτσος, Δρ Β. Δασκαλάκου, Δρ Κ. Αλμπάνης, Α. Σκουτέρη, Δρ Β. Παπαναστάσης, Δρ Φ. Αραβανόπουλος, Δρ Δ. Μυρωνίδης, Δρ Θ. Τσιτσώνη.

Συμμετέχοντες φορείς: ΙΔΕ, ΑΠΘ.

Σκοπός του προγράμματος: Οι κύριοι στόχοι της δράσης είναι να βελτιωθούν οι γνώσεις για την μεταπυρική κατάσταση στα καμένα δάση της νότιας κυρίως Ευρώπης και η λήψη αποφάσεων σε επίπεδο δασικής διαχείρισης μετά από φωτιά. Στη δράση συμμετέχουν οι παρακάτω Ευρωπαϊκές χώρες: Πορτογαλία, Ισπανία, Γαλλία, Κύπρος, Γερμανία, Ελλάδα, Ιταλία, Ελβετία, Τουρκία, FYROM, Βουλγαρία.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Συμμετοχή στις εργασίες του Steering Committee του δικτύου και διοργάνωση του Final Conference στη Θεσ/νίκη (27-28 Μαρτίου 2012).

COST Action FP0703. Expected Climate Change and Options for European Silviculture ECHOES

Έναρξη- Λήξη: 27/05/2008-26/05/2012.

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Ραδόγλου (ΔΠΘ).

Ερευνητική ομάδα: Δρ Κ. Ραδόγλου (ΔΠΘ), Δρ Γ. Σπύρογλου (ΙΔΕ)

Συμμετέχοντες φορείς: ΔΠΘ και ΙΔΕ

Σκοπός του προγράμματος: Η δράση έχει ως σκοπό την ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων για τα δάση της Ευρώπης και κυρίως για την προσαρμοστικότητα τους και την συμμετοχή τους στην μείωση των συνεπειών των κλιματικών αλλαγών. Η δράση θα βοηθήσει στην λήψη αποφάσεων για την διαχείριση των δασών και στον καθορισμό στρατηγικών για την διατήρησή τους. Στόχος της δράσης είναι, επίσης να καθορίσει βελτιώσεις στο σύστημα παρακολούθησης των δασών καθώς και να προσδιορίσει μελλοντικές ερευνητικές προτεραιότητες. Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί πρέπει να διερευνηθούν τα θέματα των δασών και της προσαρμοστικότητας τους στις κλιματικές αλλαγές σε σχέση με τους δασοκομικούς χειρισμούς που μπορούν να εφαρμοσθούν για αειφόρο διαχείριση των δασών.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Συμμετείχαμε στην συνάντηση της MC και WG και στο τελικό International Conference «Tackling climate changes: the contribution of forest scientific knowledge», 21-24 May 2012, Tours, France.

COST Action FP0801. Established and Emerging Phytophthora: Increasing Threats to Woodland and Forest Ecosystems in Europe

Έναρξη- Λήξη: 21/11/2008-20/11/2012.

Υπεύθυνοι: Δρ Σ. Διαμαντής & Π. Τσόπελας.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Χ. Περλέρου (WG4), Γ. Τζίρος (WG3).

Συμμετέχοντες φορείς: Ελλάδα (Ε.Θ.Ι.Α.Γ.Ε./Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών, Ινστιτούτο Δασικών Μεσογειακών Οικοσυστημάτων & Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων, Γεωπονικό Παν/μιο Αθηνών) και 21 Ευρωπαϊκές Χώρες.

Σκοπός του προγράμματος: Ο κύριος στόχος της Δράσης είναι η μελέτη των ειδών του γένους *Phytophthora* στην Ευρώπη αλλά και σε άλλες ηπείρους, των δρόμων μετακίνησης αυτών και η λήψη μέτρων για την αποτροπή εισόδου στην Ευρώπη παθογόνων ειδών *Phytophthora*. Συγχρόνως επιδιώκεται η ενημέρωση και εκπαίδευση νέων επιστημόνων για το γένος *Phytophthora* που θεωρείται ως ένα από τα πλέον καταστρεπτικά για τις καλλιέργειες αλλά και τα φυσικά οικοσυστήματα.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση, COST 0801.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Η τελική συνάντηση της Δράσης πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες. Από το ΙΔΕ συμμετείχε ο Γ. Τζίρος. Το ΙΔΕ συμμετείχε κατά 50% στη μετάφραση στην Ελληνική των επιστημονικών δελτίων που συγγράφηκαν για τα διάφορα είδη *Phytophthora* στα δασοπονικά είδη καστανιά, καρυδιά, δρυς και σκλήθρο.

COST Action FP0804. Forest Management Decision Support Systems (FORSYS)

Έναρξη – Λήξη: 02/04/2009 – 01/04/2013.

Υπεύθυνος: Δρ Γ. Σπύρογλου.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Γ. Σπύρογλου (MC), Δρ Γ. Χατζηφιλιππίδης (MC), Δρ Β. Καζάνα (WG), Δρ Δ. Καραμανώλης (WG).

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες: ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ/ΙΔΕ & 22 Ευρωπαϊκές χώρες.

Σκοπός του προγράμματος: Τα δάση εξυπηρετούν ένα πλήθος σκοπών και αναλαμβάνουν πολλούς διαφορετικούς, συχνά αντικρουόμενους, στόχους προκειμένου να ικανοποιήσουν σε μεγάλο βαθμό τις ανάγκες των δασοκτημόνων, την δασική βιομηχανία και γενικά την κοινωνία. Αυτό θέτει αξιοσημείωτες προκλήσεις στους δασοδιαχειριστές. Η ανάγκη για ενισχυμένα συστήματα υποστήριξης δασικών αποφάσεων (DSSs) είναι προφανής σε αρκετά Ευρωπαϊκά έγγραφα που έχουν σχέση με τον μελλοντικό ρόλο των Ευρωπαϊκών δασών. Τα δασικά συστήματα λήψης αποφάσεων επιτρέπουν στο δασο-διαχειριστή να χρησιμοποιεί προηγμένα εργαλεία υποστήριξης αποφάσεων, όπως εμπειρικά συστήματα και συστήματα βασισμένα στη γνώση, τεχνικές πολλαπλών κριτηρίων όπως και εργαλεία επικοινωνίας και οπτικής απεικόνισης. Η Ευρωπαϊκή εμπειρία σχετικά με την ανάπτυξη και εφαρμογή δασικών (DSSs) για τη διαχείριση των δασών παρέχει μια στιβαρή υποδομή για τεχνολογική καινοτομία και συνεργασία μεταξύ των ερευνητών. Η συγκεκριμένη δράση θα καθορίσει ένα Πανευρωπαϊκό πλαίσιο κεντρικών διαδικασιών και προτύπων πληροφοριών σχετικά με την υποστήριξη αποφάσεων σε ένα αειφορικό και προλειτουργικό περιβάλλον δασικής διαχείρισης. Επιπλέον, θα ορίσει όλα τα προαπαιτούμενα που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση των συστημάτων υποστήριξης αποφάσεων και θα παρέχει μια συνεπή Πανευρωπαϊκή αναφορά ποιότητας για την ανάπτυξη των συστημάτων λήψης αποφάσεων ενισχύοντας την αειφορική διαχείριση των δασών.

Επιμέρους στόχοι - Ομάδες Εργασίας (Working Groups - WGs):

- Αρχιτεκτονική και σχεδιασμός των DSSs (WG1),
- Μέθοδοι και πρότυπα από τη βάση των εννοιών και θεωριών των προτύπων (WG2),
- Διαχείριση γνώσης (KM) (WG3),
- Διαδικασίες συμμετοχής (WG4).

Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Μάιος 10-12-2012. Zvolen, Slovakia: 5η Συνάντηση εργασίας των μελών της Διαχειριστικής Επιτροπής και των ομάδων εργασίας (WG1, WG2, WG3, WG4), στα πλαίσια του διεθνούς συνεδρίου με θέμα "Εφαρμογή των συστημάτων

λήψης αποφάσεων στη δασική πράξη". Έγινε ενημέρωση για την πρόοδο των εργασιών της κάθε ομάδας εργασίας από τους αρχηγούς των ομάδων εργασίας και συζητήθηκε η παροχή οδηγιών για το πρόγραμμα εργασίας της δράσης για το τέταρτο και τελευταίο έτος. Αναπτύχθηκαν και συζητήθηκαν περιπτώσεις εφαρμογής (case studies) των DSS στη Νέα Ζηλανδία, Φιλανδία Σλοβακία και έγινε κριτική στα δυνατά και αδύνατα σημεία των προσομοιωτών DSS. Κατά τη συνάντηση της διαχειριστικής επιτροπής μεταξύ άλλων αποφασίστηκε η τελική συνάντηση και το κλείσιμο της δράσης να γίνει στο Umea της Σουηδίας τον Απρίλιο του 2013, με ταυτόχρονη διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου με θέμα "Decision support systems for Sustainable Forest Management".

COST Action FP1002. Pathway Evaluation and Pest Risk Management in Transport – PERMIT

Έναρξη- Λήξη: 18/11/2010-17/11/2014.

Υπεύθυνος: Δρ Δ.Ν. Αβτζής.

Ερευνητική ομάδα: Δρ Δ.Ν. Αβτζής (WG1), Δρ Ι. Ραυτογιάννης (WG3).

Συμμετέχοντες φορείς: Ελλάδα (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ/ΙΔΕ και Τμήμα Δασοπονίας-ΤΕΙ Καρπενησίου) και 24 Ευρωπαϊκές Χώρες.

Σκοπός του προγράμματος: Ο κύριος στόχος αυτής της Δράσης είναι η μελέτη του τρόπου μετακίνησης παθογόνων οργανισμών από και προς την Ευρώπη καθώς όμως και ανάμεσα στα κράτη της Ευρώπης. Συγχρόνως επιδιώκεται ο καθορισμός των «διαδρομών» (pathways) που ακολουθούν οι οργανισμοί καραντίνας, με απώτερο σκοπό τη λήψη μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης τους.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Συναντήσεις εργασίας στην Ατάλεια της Τουρκίας (3-6 Σεπτεμβρίου 2012) καθώς και στην Ουσάλα της Σουηδίας (10-13 Δεκεμβρίου 2012). Στα πλαίσια αυτών των συναντήσεων συνεχίστηκαν οι εργασίες συλλογής και αξιοποίησης στοιχείων σχετικά με τις μετακινήσεις παθογόνων οργανισμών από και προς την Ευρώπη καθώς όμως και ανάμεσα στα κράτη της Ευρώπης. Από το ΙΔΕ συμμετείχε ο Δρ Δ.Ν. Αβτζής.

COST Action FP1103. Fraxinus dieback in Europe: elaborating guidelines and strategies for sustainable management (FRAXBACK)

Έναρξη- Λήξη: 25/04/2012 - 25/04/2016.

Υπεύθυνοι : Δρ Γ. Σπύρογλου και Δρ Κ. Σπανός.

Ερευνητική ομάδα : Δρ Κ. Σπανός (MC), Δρ Γ. Σπύρογλου (MC), Δρ Ι. Μελιάδης (WG), Δ. Γαϊτάνης (Msc), (WG), Δρ Π. Πετράκης (WG).

Συμμετέχοντες Φορείς/Χώρες : ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ/ΙΔΕ & 22 Ευρωπαϊκές χώρες

Σκοπός του προγράμματος : Τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται σοβαρός μαρασμός στο γένος *Fraxinus* spp. στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Πρόκειται για μια αναδυόμενη ασθένεια, η οποία οδηγεί τα δέντρα σε μαζική θνησιμότητα, που απειλούν την ύπαρξη του Φράξου στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο. Το φαινόμενο προκαλείται από το μύκητα *Hymenoscyphus pseudoalbidus*, έναν ξενικό μύκητα εισβολέα, η προέλευση του οποίου παραμένει άγνωστη. Πολλές ευρωπαϊκές χώρες τρέχουν εθνικά ερευνητικά προγράμματα σχετικά με το μαρασμός του γένους *Fraxinus*, εστιάζοντας σε πολλές πτυχές της βιολογίας και οικολογίας της νόσου, αλλά οι δραστηριότητές τους είναι διάσπαρτες. Σκοπός της δράσης FRAXBACK είναι, μέσω της ανταλλαγής και σύνθεσης των διαθέσιμων γνώσεων, η δημιουργία και πλήρη κατανόηση του φαινομένου του μαρασμού του Φράξου, και η κατάρτιση πρακτικών οδηγιών που θα βασίζονται στην τεχνολογία αιχμής για την αειφόρο διαχείριση του Φράξου στην Ευρώπη. Η δράση θα υλοποιηθεί μέσω καινοτόμων διεπιστημονικών προσεγγίσεων, και θα περιλαμβάνει ειδικότητες όπως φυτοπαθολόγους, γενετιστές και δασοκόμους. Παραδοτέα της δράσης

είναι: i) κατάρτιση πρακτικών οδηγιών για την αειφόρο διαχείριση του Φράξου στην Ευρώπη ii) Δημιουργία Ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων για γενότυπους/ οικογένειες/ πληθυσμούς φράξου ανθεκτικούς στο φαινόμενο του μαρασμού και σχεδιασμό για την εγκατάσταση δοκιμών απογόνων (progeny trials) iii) έκδοση εικονογραφημένων φυλλαδίων/ εντύπων για το μαρασμό του Φράξου iv) Δημιουργία χαρτών διασποράς της νόσου v) Δημιουργία σχετικής ιστοσελίδας vi) Έκδοση σχετικού βιβλίου.

Επιμέρους στόχοι - Ομάδες Εργασίας (Working Groups - WGs):

Η δράση FRAXBACK αποτελείται από τέσσερις ομάδες εργασίας:

- WG1: Παθογόνο
- WG2: Ξενιστής
- WG3: Δασοκομία
- WG4 Διάχυση αποτελεσμάτων και κενά γνώσης.

Η διάρκεια της είναι 4 χρόνια, όπου θα γίνονται δύο συναντήσεις της διαχειριστικής επιτροπής (MC) και των ομάδων εργασίας (WG) και τέσσερις βραχείας διάρκειας επιστημονικές αποστολές (STSMs) ανά έτος, και ένα διεθνές συνέδριο.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: 25 Απριλίου 2012. Έγινε στις Βρυξέλες η εναρκτήρια συνάντηση της δράσης. Εκλέχθηκε πρόεδρος αντιπρόεδρος και οι αρχηγοί των ομάδων εργασίας.

13-14 Νοεμβρίου 2012. Έγινε η 1^η συνάντηση της διαχειριστικής επιτροπής και των ομάδων εργασίας στο Vilnius της Λιθουανίας. Συζητήθηκαν στην ολομέλεια αλλά και στις ομάδες εργασίας ο σχεδιασμός των εργασιών για την επίτευξη των στόχων της δράσης σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Αποφασίστηκε να γίνει μια επιπλέον συνάντηση των ενός μέλους της διαχειριστικής επιτροπής από κάθε χώρα στη Γερμανία τον Απρίλιο του 2014 και η 2^η επίσημη συνάντηση της διαχειριστικής επιτροπής και των ομάδων εργασίας να γίνει το Σεπτέμβριο του 2014 στο Malmo της Σουηδίας.

COST Action FP1201. Forest land ownership changes in Europe: Significance for anagement and police (FACESMAP)

Έναρξη- Λήξη: 01/11/2012-01/11/2016.

Υπεύθυνοι: Δρ Ι. Σπανός, Δρ. Ι. Μελιάδης, Δρ. Π. Πλατής.

Ελληνική Ερευνητική ομάδα : Δρ Ι. Σπανός, Δρ Ι. Μελιάδης, Δρ. Π. Πλατής, Δρ Θ. Σαμαρά, Δρ. Κ. Μαντζανάς, Κ. Μ. Μελιάδης (MSc).

Συμμετέχοντες φορείς: Ελλάδα (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ/ΙΔΕ και ΑΠΘ/Σχολή Δασολογίας & Φ.Π.) και 27 Ευρωπαϊκές Χώρες.

Σκοπός του προγράμματος: Το θέμα της Ευρωπαϊκής αυτής δράσης είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την χώρα μας, διότι τα δάση και οι δασικές εκτάσεις καθημερινά υποβαθμίζονται και ελαττώνονται, με συνέπεια η Πολιτεία να μην μπορεί να προστατεύσει και να αξιοποιήσει το δασικό πλούτο. Η υποβάθμιση και κακή διαχείριση των δασών και οι αλλαγές χρήσεων γης οφείλονται στη μη ύπαρξη δασολογίου και κτηματολογίου, με αποτέλεσμα τα δάση και οι δασικές εκτάσεις να κινδυνεύουν από δασικές πυρκαγιές, υπερβόσκηση, εκχερσώσεις, και άλλες αιτίες. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην γίνεται σωστή διαχείριση και αξιοποίηση των δημόσιων και ιδιωτικών εκτάσεων, οι χρήσεις γης (δασική, αγροτική, οικιστική, κ.α.) να εμπλέκονται, και να μη δυνάμεθα να ασκήσουμε βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη των δασών. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι τρεις ομάδες εργασίας: WG1 (Forest ownership types and motives), WG2 (New forest management approaches) και WG3 (Forest owner related policies). Οι ομάδες εργασίας, θα προσπαθήσουν με κοινή μεθοδολογία να επιλύσουν Ευρωπαϊκά προβλήματα διαχείρισης και πολιτικής της αλλαγής χρήσεων των δημόσιων και ιδιωτικών δασών, λαμβάνοντας υπόψη τις μορφές και τους τύπους ιδιοκτησίας των δασών και εφαρμόζοντας

νέες προσεγγίσεις διαχείρισης των χρήσεων γης, δίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία και ανόρθωση των δασών και δασικών εκτάσεων.

Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εργασίες που εκτελέστηκαν και αποτελέσματα του έτους 2012: Το Νοέμβριο έγινε στις Βρυξέλες η πρώτη συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής. Συλλογή βιβλιογραφίας και Εθνικών προγραμμάτων σχετικών με τους σκοπούς της Δράσης.

A. 6. Νέες ερευνητικές προτάσεις

A. 6. 1. Προγράμματα που εγκρίθηκαν

Τίτλος πρότασης: Συγκριτική μελέτη της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτύπων του Εθνικού Δρυμού Αίνου.

Υπεύθυνος: Δρ Π. Κωνσταντινίδης.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΤΕΧΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ Ο.Ε.

Φορέας χρηματοδότησης: Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Αίνου.

Τίτλος πρότασης: Βιολογική καταπολέμηση του έλκου της καστανιάς στον καστανεώνα Αγιάσου Δ.Ε. Λέσβου.

Υπεύθυνος: Δρ Σ. Διαμαντής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Ειδική Γραμματεία Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Φ. Περιβάλλοντος και Δ/ση Δασών Λέσβου.

Φορέας χρηματοδότησης : Ειδική Γραμματεία Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Φ. Περιβάλλοντος – ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ.

Τίτλος πρότασης: Αντιμετώπιση Δασοπονικών Προβλημάτων

Υπεύθυνος: Δρ Θωμάς Παπαχρήστου.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

Φορέας χρηματοδότησης: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ (έσοδα από παροχή υπηρεσιών).

Τίτλος πρότασης: COST Action FP1103. Fraxinus dieback in Europe: elaborating guidelines and strategies for sustainable management (FRAXBACK).

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Σπανός

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ Ελλάδα και άλλες Χώρες.

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τίτλος πρότασης: Καταγραφή και συλλογή ειδών της εντομοπανίδας της Πάρνηθας.

Υπεύθυνος: Δρ Δ.Ν. Αβτζής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΥΛΩΡΙΚΗ Ε.Ε. & ΤΕΧΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ Ο.Ε.

Φορέας χρηματοδότησης: Φορέας Διαχείρισης Πάρνηθας (Το εν λόγω πρόγραμμα εγκρίθηκε αλλά δεν χρηματοδοτήθηκε γιατί η ΚΥ υπηρεσία του ΕΛΓΟ δεν απέστειλε έγκαιρα τη σύμβαση).

Τίτλος πρότασης: Η διατήρηση της φύσης μέσω της θρησκείας – Τα ιερά δάση της Ηπείρου.

Υπεύθυνος: (Συμμετέχει από το ΙΔΕ ο Δρ Δ.Ν. Αβτζής).

Συμμετέχοντες Φορείς:

- Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (TBET).
- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης.

- Εξωτερικοί συνεργάτες από το εξωτερικό (University of Wales, University of Cambridge, Cambridge Centre for Landscape and People, Duke University) θα συμβάλουν επίσης στο πρόγραμμα.
- Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.
- Πανεπιστήμιο Karl-Franzens Graz στην Αυστρία (Τμήμα Βοτανικής).
- Εθνικό Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας (Centre d'Écologie Fonctionnelle et Évolutive - CEFE) στη Γαλλία.
- ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.
- Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή του ΠΙ.
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο της Θράκης (Σχολή Ιστορίας και Εθνολογίας).
- Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.

Φορέας χρηματοδότησης: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΕΣΠΑ 2007-2013 Πρόγραμμα: «Θαλής»: Ενίσχυση της διεπιστημονικής ή και διϊδρυματικής έρευνας και καινοτομίας με δυνατότητα προσέλκυσης ερευνητών υψηλού επιπέδου από το εξωτερικό μέσω της διενέργειας βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας αριστείας.

Τίτλος πρότασης: Χαρτογράφηση βλάστησης και εκτίμηση βιομάζας με σύγχρονες μεθόδους Τηλεσκοπήσης στο πλαίσιο της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή και του Πρωτοκόλλου του Κιότο.

Υπεύθυνος: (Συμμετέχουν από το ΙΔΕ οι Δρ Ι. Μελιάδης και Γ. Σπύρογλου).

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΑΠΘ-Σχολή Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος.

Φορέας χρηματοδότησης: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΕΣΠΑ 2007-2013 Πρόγραμμα: «Θαλής»: Ενίσχυση της διεπιστημονικής ή και διϊδρυματικής έρευνας και καινοτομίας με δυνατότητα προσέλκυσης ερευνητών υψηλού επιπέδου από το εξωτερικό μέσω της διενέργειας βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας αριστείας.

Α. 6. 2. Προγράμματα υπό αξιολόγηση

Τίτλος πρότασης: Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών ασπόνδυλων κοινωτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

Υπεύθυνος: Δρ Δ.Ν. Αβτζής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΥΛΩΡΙΚΗ Ε.Ε. & ΤΕΧΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ Ο.Ε. & Γ. ΛΟΥΒΙΤΑΚΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Φορέας χρηματοδότησης: Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

Τίτλος πρότασης: Παρακολούθηση ειδών και τύπων οικοτύπων περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Αχέροντα και Καλαμά.

Υπεύθυνος: Δρ Δ.Ν. Αβτζής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΥΛΩΡΙΚΗ Ε.Ε. & ΤΕΧΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ Ο.Ε.

Φορέας χρηματοδότησης: Φορέας Διαχείρισης Αχέροντα.

Τίτλος πρότασης: Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτύπων κοινοτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

Υπεύθυνος: Δρ Π. Κωνσταντινίδης.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΥΛΩΡΙΚΗ Ε.Ε. & ΤΕΧΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ Ο.Ε. & Γ. ΛΟΥΒΙΤΑΚΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Φορέας χρηματοδότησης: Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

Τίτλος πρότασης: Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των ειδών χλωρίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

Υπεύθυνος: Δρ Γ. Τσιουρλής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΥΛΩΡΙΚΗ Ε.Ε. & ΤΕΧΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ Ο.Ε. & Γ. ΛΟΥΒΙΤΑΚΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Φορέας χρηματοδότησης: Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

Τίτλος πρότασης: Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης των τύπων οικοτύπων χλωρίδας στην περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Οροσειράς Ροδόπης.

Υπεύθυνος: Δρ Γ. Τσιουρλής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΥΛΩΡΙΚΗ Ε.Ε. & ΤΕΧΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ Ο.Ε. & Δ. ΚΑΦΕΤΖΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Φορέας χρηματοδότησης: Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Οροσειράς Ροδόπης.

Τίτλος πρότασης: Παρακολούθηση ειδών και τύπων οικοτύπων περιοχή αρμοδιότητας του Φορέα Διαχείρισης Στενών και Εκβολών Αχέροντα και Καλαμά.

Υπεύθυνος: Δρ Π. Κωνσταντινίδης.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΥΛΩΡΙΚΗ Ε.Ε. & ΤΕΧΝΟΟΜΟΙΟΣΤΑΣΗ Ο.Ε.

Φορέας χρηματοδότησης: Φορέας Διαχείρισης Αχέροντα.

Τίτλος πρότασης: Biomass production from Paulownia Plantations for energy use.

Υπεύθυνος: Δρ Κ. Σπανός.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ΑΠΘ- Τμήμα Χημείας, ΙΝΑ-ΕΚΕΤΑ και Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας-Τμήμα Γεωπονίας.

Φορέας χρηματοδότησης : Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας.

Α. 6. 3. Προγράμματα που δεν έτυχαν χρηματοδότησης

Τίτλος πρότασης: Developing environmentally sustainable ecotourism activities along the transboundary Lake of Dojran/Doirani (Enviro-TOUR).

Υπεύθυνος: Δρ Δ.Ν. Αβτζής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Διεύθυνση Δασών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης, Δήμος Δοϊράνης, ΑΠΘ και Εθνικό Πάρκο Pelister.

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Τίτλος πρότασης: A computerized Decision Support System of forest biomass harvesting and logistic operations in Greece.

Υπεύθυνος: Δρ Χ. Γαλλής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΑΠΘ-Τμήμα Μαθηματικών.

Φορέας χρηματοδότησης: Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας.

Τίτλος πρότασης: Durability and sustainability of high fire performance woods buildings products (DUFTWOOD).

Υπεύθυνος: Δρ Χ. Γαλλής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ (Ελλάδα), SP Ttatek (Σουηδία), NTI (Νορβηγία), WTI (Πολωνία) και LUH (Γερμανία).

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τίτλος πρότασης: Cooperation of stakeholders in the cross-border region between Greece and FYROM towards sustainable forest management and nature.

Υπεύθυνος: Δρ Ν. Γρηγοριάδης.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ (Ελλάδα) και University of Skopia (FYROM).

Φορέας χρηματοδότησης : Ευρωπαϊκή Ένωση (*European Regional Development Fund – INTERREG III*).

Τίτλος πρότασης: Ανάπτυξη υποδομής χωρικών δεδομένων μεγάλης κλίμακας (1:5.000) για τις χερσαίες προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου “Natura 2000”.

Υπεύθυνος: Δρ Π. Πλατής.

Συμμετέχοντες Φορείς: ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ Ε.Ε.–ΧΩΡΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε. & Γ. ΝΕΣΤΟΡΗΣ του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Φορέας χρηματοδότησης: ΥΠΕΧΩΔΕ-ΕΤΕΡΠΣ

B. Δημοσιεύσεις - Ανακοινώσεις

B. 1. Δημοσιεύσεις σε Διεθνή Περιοδικά μετά από κρίση

AVTZIS, D.N., BERTHEAU, C. and STAUFFER, C., **2012**. What is next in bark beetle phylogeography? *Insects*, 3: 453-472.

AVTZIS, D.N., **2012**. The distribution of *Pammene fasciana* L. (Lepidoptera: Tortricidae) in Greece: an underestimated chestnut-feeding pest. *International Journal of Pest Management*, 58: 115-119.

BAETEN, L., VERHEYEN, K., WIRTH, C., BRUELHEIDE, H., BUSSOTTI, F., FINÉR, L., JAROSZEWICZ, B., SELVI, F., VALLADARES, F., ALLAN, E., AMPOORTER, E., AUGÉ, H., AVĂCĂRIȚEI, D., BARBARO, L., BĂRNOAIEA, I., BAUHUS, J., BEINHOFF, C., BENAVIDES, R., BENNETER, A., BERGER, S., BERTHOLD, F., BOBERG J., BONAL D., BRÜGGEMANN W., CARNOL, M., CASTAGNEYROL, B., CHARBONNIER, Y., CHEČKO, E., COOMES, D., COPPI, A., CRESPO-BASTIAS, C., DĂNILĂ, G., DAWUD, S.M., DE VRIES, W., DE WANDELER, H., DECONCHAT, M., DOMISCH, T., DUDUMAN, G., FISCHER, M., GESSLER, A., GIMENO, T.E., GRANIER, A., GROSSIORD, C., GUYOT, V., HANTSCH, L., HATTENSCHWILER, S., HERMY, M., HOLLAND, V., JACTEL, H., KORB, S., KORICHEVA, J., LEXER, M., LIEBERESELL, M., MÜLLER, S., MUYS, B., NGUYEN, D., NICHIFOREL, L., POLLASTRINI, M., PROUX, R., RABASA, S., **RADOGLU, K.**, TATCLIFFE, S., RAULUND-RASMUSSEN, K., SEIFERRLING, I., STENLID, J., VESTERDAL, L., VON WILPERT, K., ZAVALA, M.A. and SCHERER-LORENZEN, M., **2012**. A Novel Comparative research platform designed to determine the functional significance of Forest Tree Diversity in Europe. *Oikos* (in press).

CRYSOPOLITOU, V., APOSTOLAKIS, A., **AVTZIS, D.N.**, **DIAMANDIS, S.**, KEMITZOGLOU, D., PAPADIMOS, D., PERLEROU, C., TSIAOUSSI, V. and DAFIS, S., **2012**. Studies on forest health and vegetation changes in Greece under the effects of climate changes. *Biodiversity and Conservation* (in press).

DINI-PAPANASTASI, O., KOSTOPOULOU, P. and **RADOGLU, K.**, **2012**. Effects of seed origin, growing medium and mini-plug density on early growth and quality of planting stock material of black locust (*Robinia pseudoacacia* L.). *Journal of Forest Science*, 58(1): 8-20.

GALLIS, C. and **SPYROGLOU, G.**, **2012**. Productivity linear regression models of tree-length harvesting system in natural coastal Aleppo Pine (*Pinus halepensis* L.) forests in the Chalkidiki area of Greece. *Croat. J. For. Eng.*, 33(1): 1-8.

GANATSAS, P., **SPANOS, I.**, TSAKALDIMIS, M. and GOUDELIS, G., **2012**. Soil nutrient, woody understory and shoot and root growth responses of *Pinus brutia* Ten. saplings to fire. *Natulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca*, 40: 302-307.

GRIGORIADIS, N., PETERMANN, J., SCHROEDER, E. and **SPYROGLOU, G.**, **2012**. Contribution to the assessment of the conservation status of spruce forests in Greece. *Journal for Biological Research*, 17: 57-67.

IAKOVOGLOU, V., **RADOGLU, K.**, KOSTOPOULOU, P. and **DINI-PAPANASTASI, O.**, **2012**. Effects of "short" photoperiods on seedling growth of *Pinus brutia*. *Journal of Environmental Biology*, 33(2): 1-6.

KALAPANIDA, M. and PETRAKIS, P., **2012**. Temporal partitioning in an assemblage of insect defoliators feeding on oak on a Mediterranean mountain. *Eur. J. Entomol.*, 109: 55-69.

KONSTANTINIDIS, P., XOFIS, P. and TSIURLIS, G., 2012. Syntaxonomy and synecology of thermophilous Mediterranean pines *Pinus halepensis* Mill. and *P. brutia* Ten. in Greece. **Journal of Environmental Protection and Ecology**, 13(3): 1423-1431.

MATOSSIAN, A.D., MATSINOS, Y.G., **KONSTANTINIDIS, P.** and MOUSTAKAS, A. **2012.** Post-fire succession indices performance in a Mediterranean ecosystem. **Stochastic Environmental Research and Risk Assessment** (in press).

NON, W., **GRIGORIADIS, N.** and THEODOROPOULOS, K., **2012.** Classification and management implications for *Pinus halepensis* forests in Greece. **Journal of Environmental Protection and Ecology**, 13(3): 1432-1441.

PAPADOPOULOU, S., CHRYSOCHOIDES, C. and **AVTZIS, D.N., 2012.** Genetic diversity of *Lymantria dispar* L. (Lepidoptera: Lymantriidae) in Northern Greece and evaluation of the effectiveness of novel insecticides. BERTHEAU C & STAUFFER C., 2012. What is next in bark beetle phylogeography? **Biotechnology and Biotechnological Equipment**, 26: 2976-2980.

PERNEK, M., WIRTH, S., BLOMQUIST, SR., **AVTZIS, D.N.** and MOSER, J.C., **2012.** New associations of phoretic mites on *Pityokteines curvidens* (Coleoptera, Curculionidae, Scolytinae). **Central European Journal of biology**, 7: 63-68.

SANTINI, A., GHELARDINI, L., DE PACE, C., DESPREZ-LOUSTAU, M., CAPRETTI, P., CHANDELIER, A., CECH, T., CHIRA, D., **DIAMANDIS, S.**, GAITNIEKIS, T., HANTULA, J., HOLDENRIEDER, O12, JANKOVSKY, L13, JUNG, T14, JURC, D15, KIRISITS, T16, KUNCA, A17, LYGIS, V., MALECKA, M., MARCAIS, B., SCHMITZ, S., SCHUMACHER, J., SOLHEIM, H., SOLLA, A., SZABÓ, I., TSOPELAS, P., VANNINI, A., VETTRAINO, A., WOODWARD, S., WEBBER, J. and STENLID, J., 2012. Biogeographic patterns and determinants of invasion by alien forest pathogenic fungi in Europe, **New Phytologist**, 197(1): 238-250.

SPANOS, I., PLATIS, P. and MELIADIS, I., 2012. Comparative study among experimental plantings and phenotypes of cork oak (*Quercus suber* L.), in northern Greece: 18 years later. **International Journal of Forestry, Soil and Erosion**, 2: 78-84.

TSIURLIS, G., KONSTANTINIDIS, P. and XOFIS, P., **2012.** An Ecological Assessment Method: Application to the Vegetation Units of the Lagadas County (Greece). **Journal of Environmental Protection and Ecology**, 13(3): 1560-1569.

B. 2. Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά μετά από κρίση

ZEPBA, A., **ΡΑΔΟΓΛΟΥ, Κ.** και ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ, Π., **2012.** Προσδιορισμός αλλαγών άνθρακα σε δασικά εδάφη. Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τόμος Αφιερωμένος προς τιμή του ομότιμου καθηγητή Ε. Τσαχαλίδη, Επιμ. Φ. Μάρης, Τόμος 3, 67-82.

KAZANTZIDIS, S., NOIDOU, M., MAKRIYANNI, E., POIRAZIDIS, K., NAZIRIDIS, T., PERGANTIS, F., BOURDAKIS, E. and TSOUGRAKIS, Y. 2012. Wintering waterfowl in Greece. Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων, Δ.Π.Θ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τόμος Αφιερωμένος προς τιμή του ομότιμου καθηγητή Ε. Τσαχαλίδη, Επιμ. Φ. Μάρης, Τόμος 3, 331-342.

ΣΠΥΡΟΓΛΟΥ, Γ., ZIANHΣ, Δ. και ΡΑΔΟΓΛΟΥ, Κ., 2012. Σύγκριση μεθόδων εκτίμησης της υπέργειας βιομάζας στα Ελληνικά δάση: Η περίπτωση του δημοσίου δάσους της Νάουσας. Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων Δ.Π.Θ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Τόμος Αφιερωμένος προς τιμή του ομότιμου καθηγητή Ε. Τσαχαλίδη, Επιμ. Φ. Μάρης, Τόμος 3, 53-66.

B. 3. Δημοσιεύσεις σε Εθνικά Περιοδικά χωρίς κρίση

KAZANTZIDHS, Σ. και **ΥΦΑΝΤΗΣ, Γ.**, **2012**. Οι αποικίες των ερωδιών – 2η πανελλήνια απογραφή. ΟΙΩΝΟΣ (Τριμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας), 49: 8-9.

KAZANTZIDHS, Σ., **2012**. Οι επιπτώσεις της θήρας στις χήνες που διαχειμάζουν στην Ελλάδα. ΟΙΩΝΟΣ (Τριμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας), 49: 24-25.

B. 4. Δημοσιεύσεις σε Συλλογικούς Τόμους / Βιβλία

ΠΟΙΡΑΖΙΔΗΣ, Κ., **KAZANTZIDHS, Σ.**, **ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Α.** και **ΜΗΤΣΑΙΝΑΣ, Γ.**, **2012**. Δασική πανίδα. Στο: **Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Γ. ΚΑΡΕΤΣΟΣ** και **Γ. ΚΑΤΣΑΔΩΡΑΚΗΣ** (επιμέλεια έκδοσης.) «Το δάσος: Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση». WWF Ελλάς, Αθήνα, σελ. 43-59.

ΡΑΔΟΓΛΟΥ, Κ. και **Ε. ΚΟΡΑΚΑΚΗ.**, **2012**. Οι λειτουργίες και ο ρόλος των δασών στη γη: υδατικό στρες και επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Στο: **Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, Γ. ΚΑΡΕΤΣΟΣ** και **Γ. ΚΑΤΣΑΔΩΡΑΚΗΣ** (επιμέλεια έκδοσης.) «Το δάσος: Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση». WWF Ελλάς, Αθήνα, σελ. 61-76.

B. 5. Δημοσιεύσεις σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων

GRIGORIADIS, N., **MELIADIS, I.**, **SPANOS, K.A.** and **GRIGORIADIS, S.**, **2012**. Old growth beech forests in Greece: Joint to Ancient Beech Forest of Europe. In **H.D. Knapp** and **A. Fichtner** (Editors), *Beech Forests – Joint Natural Heritage of Europe*, BfN-Skripten (in press).

ΙΑΚΟΒΟΓΛΟΥ, V. and **RADOGLU, K.**, **2012**. The “mother” effect on seedling characteristics of *Quercus frainetto* Ten. In: Proceedings of the 6th International Congress “Protection and Restoration of Environment XI” Eds by **K. L. Katsifarakis, N. Theodossiou, C. Christodoulatos, A. Koursospyros, Z. Mallios**, Thessaloniki, 3-6 July 2012, p. 1094-1101.

ΙΑΚΟΒΟΓΛΟΥ, V. and **RADOGLU, K.**, **2012**. Mini-plug size and soil substrate effect on *Arbutus andrachne* L. seedlings. In: Proceedings of the 6th International Congress “Protection and Restoration of Environment XI” Eds by **K. L. Katsifarakis, N. Theodossiou, C. Christodoulatos, A. Koursospyros, Z. Mallios**, Thessaloniki, 3-6 July 2012, p. 11102-1109.

ΙΑΚΟΒΟΓΛΟΥ, V. and **RADOGLU, K.**, **2012**. Mini-plugs: A review on size, soil, substrate and seed resources. In: Proceedings of the International Scientific conference “Forest in Future Sustainable use, Risks and Challenges 4-5 October 2012, Belgrade, Republic of Serbia, 00-00 (in press).

RADOGLU, K., **2012**. Use of Innovative practices and new technology in the production of wide variety and high quality forest seedlings in order to enhance regeneration success and increase biodiversity In: Proceedings of the International Scientific conference “Forest in Future Sustainable use, Risks and Challenges 4-5 October 2012, Belgrade, Republic of Serbia, 00-00 (in press).

SAMARA, T. and **TSITSONI, T.**, **2012**. Selection of forest species for use in urban environments in relation to their potential concentration to heavy metals. In: Proceedings of the 6th International Congress “Protection and Restoration of Environment XI” Eds by **K. L. Katsifarakis, N. Theodossiou, C. Christodoulatos, A. Koursospyros, Z. Mallios**, Thessaloniki, 3-6 July 2012, p. 1011-1019. ISBN 978-960-99922-1-3.

B. 6. Δημοσιευμένη περίληψή τους σε Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων

ΙΑΚΟΒΟΓΛΟΥ, V. and RADOΓΛΟΥ, K., 2012. A review on mini plugs size, soil substrate and seed source effect on Mediterranean forest seedlings. In: Book of Abstracts of First International Conference, The Role of bio banks for Research and Protection of Forest Biodiversity, 19-21 April, 2012, Viterbo, Italy, p.57.

ΙΑΚΟΒΟΓΛΟΥ, V. and RADOΓΛΟΥ, K., 2012. Difficulties in breaking seed dormancy; preliminary results on some Mediterranean species. In: Book of Abstracts of the Sixth European Botanic Gardens Congress (EuroGard VI), European Botanical Gardens in a Changing World, 28 May-2 June, 2012, Chios Island, Greece, p. 101. www.eurogardvi.gr

ΙΑΚΟΒΟΓΛΟΥ, V. and RADOΓΛΟΥ, K., 2012. Do similar species of *Arbutus* spp. Differ and how are they affected when grown under different soil substrates. In: Book of Abstracts of COST ACTION FP803 "Belowground carbon turnover in European Forests". 28 October–1 November, 2012, University of Cukurova, Faculty of Agriculture, Adana, Turkey, p. 47.

KAZANTZIDIS, S. and YFANTIS, G., 2012. Characteristics and conservation of heronries in Greece. p. 93. In: Legakis A., C. Georgiadis and P. Pafilis (eds). Abstracts of the International Conference on the Zoogeography, Ecology and Evolution of Southeastern Europe and the Eastern Mediterranean. 18-22 June 2012, Athens, Greece, Hellenic Zoological Society, 230 pp.

KAZANTZIDIS, S., HANDRINOS, G., ALIVIZATOS, H., AKRIOTIS, T. and PORTOLOU, D., 2012. Populations and trends of waterfowl populations wintering in Greece during the period 1968-2006. p. 94. In: Legakis A., C. Georgiadis and P. Pafilis (eds). Abstracts of the International Conference on the Zoogeography, Ecology and Evolution of Southeastern Europe and the Eastern Mediterranean. 18-22 June 2012, Athens, Greece, Hellenic Zoological Society, 230 pp.

PANAGIOTOPOULOU, M., KAZANTZIDIS, S., KATRANA, E. and ALVANOU, L., 2012. The importance of the Axios-Loudias-Aliakmonas wetlands complex for nesting of threatened species of gulls and terns. p. 123. In: Legakis A., C. Georgiadis and P. Pafilis (eds). Abstracts of the International Conference on the Zoogeography, Ecology and Evolution of Southeastern Europe and the Eastern Mediterranean. 18-22 June 2012, Athens, Greece, Hellenic Zoological Society, 230 pp.

PAPACHRISTOU, T.G., 2012. Enhancing the benefits of landscapes and herbivores through plant biochemical diversity. In: *Goat-parasite interactions: from knowledge to control (CAPARA)*. 4th Meeting of the COST Action FA0805, Las Palmas de Gran Canaria, Canary Islands, Spain, September 19-21, 2012. Abstract Book, Spain. p 36 (με πρόσκληση).

RADOΓΛΟΥ, K. and ΙΑΚΟΒΟΓΛΟΥ, V., 2012. Enhancing biodiversity, obstacles prior to regeneration efforts of Mediterranean ecosystems In: Book of Abstracts of the Sixth European Botanic Gardens Congress (EuroGard VI), European Botanical Gardens in a Changing World, 28 May-2 June, 2012, Chios Island, Greece, p. 81. www.eurogardvi.gr

RADOΓΛΟΥ, K., 2012. Biodiversity of Forest Ecosystems and protected areas in Greece. In: Book of Abstracts of First International Conference, The Role of bio banks for Research and Protection of Forest Biodiversity, 19-21 April, 2012, Viterbo, Italy, p.18.

SPYROGΛΟΥ, G. and RADOΓΛΟΥ, K., 2012. Dieback symptoms in *Pinus Sylvestris* L. in Pieria Mountains. In: Book of Abstracts of International Conference Tackling climate changes: the contribution of forest scientific knowledge, 21-24 May 2012, Tours, France, p. 254.

B. 7. Δημοσιευμένη περίληψή τους σε Πρακτικά Εθνικών Συνεδρίων

ΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Ζ., ΠΕΡΛΕΡΟΥ, Χ. και ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ., 2012. Μοριακός χαρακτηρισμός απομονώσεων του παθογόνου μύκητα *Dothistroma* spp. Πρακτικά 16ου Πανελληνίου Φυτοπαθολογικού Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη, σελ. 133.

ΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Ζ., ΠΕΡΛΕΡΟΥ, Χ., ΔΡΟΥΖΑΣ, Α., ΜΗΤΣΑΚΑΚΗ, Α. και ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ., 2012. Συχνότητα και χαρακτηρισμός των συζευτικών τύπων MAT1-1 και MAT1-2 στο μύκητα *Cryphonectria parasitica*. Πρακτικά 16ου Πανελληνίου Φυτοπαθολογικού Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη, σελ. 134.

ΡΑΔΟΓΛΟΥ, Κ., 2012. Επίδραση της Κλιματικής αλλαγής στην φαινολογία, στις φυσιολογικές λειτουργίες, στην αύξηση και την Ισορροπία των δασικών οικοσυστημάτων. Ημερίδα “Κλιματική Μεταβολή και Δάση” Βιβλίο περιλήψεων, 5 Ιουνίου 2012, Αθήνα, Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων, σελ. 7-8.

ΤΖΙΡΟΣ, Γ.Θ., ΠΕΡΛΕΡΟΥ, Χ. και ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ., 2012. Κηλίδωση των φύλλων του *Ilex aquifolium* από το μύκητα *Alternaria alternata*. Πρακτικά 16ου Πανελληνίου Φυτοπαθολογικού Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη, σελ. 136.

ΤΖΙΡΟΣ, Γ.Θ., ΠΕΡΛΕΡΟΥ, Χ., ΤΟΠΑΛΙΔΟΥ, Ε., ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, Β. και ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ., 2012. Έλεγχος εγκατάστασης και εξάπλωσης υποπαθογόνων στελεχών του μύκητα *Cryphonectria parasitica* μετά την εφαρμογή βιολογικής καταπολέμησης στην Περιφέρεια Ηπείρου. Πρακτικά 16ου Πανελληνίου Φυτοπαθολογικού Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη, σελ. 173.

B. 8. Βιβλία, σημειώσεις, μελέτες και άλλες εκδόσεις ή δημοσιεύσεις

ANONYMOUS, 2012. European Glossary for wildfires and forest fires. European Forest Fire Networks, Northumberland County Council - European Union, 135 p. Compiled by R. Stacey με τη συμβολή πολλών επισημομένων ανά την Ευρώπη (συμβολή από ΙΔΕ Δρ Π. Κωνσταντινίδης και Δρ Γ. Τσιουρλής).

ΑΒΤΖΗΣ, Δ.Ν., 2012. Επιστημονικός έλεγχος των κειμένων του Εκλαϊκευμένου Οδηγού Αναγνώρισης Ειδών Λίμνης Ισμαρίδας και Λιμνοθαλασσών Ροδόπης, σχετικά με τα Αρθρόποδα, που εκδόθηκε από το Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Νέστου, Βιστωνίδας-Ισμαρίδας.

DIMALEXIS, T., KOUTSERI, I., FOTIADIS, G., VRAHNAKIS, M.S., GIOKAS, S., KAZANTZIDIS, S. and TZALI, M., 2012. Assessment of Appropriate Reed Management by Experimental Reed Harvest. Society for the Protection of Prespa, Aghios Germanos, Greece, p. 90.

ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, Χ., ΤΕΡΤΥΛΙΑΝΟΣ, Μ. και ΣΠΑΝΟΣ, Ι., 2012. Αρώνια, μία άλλη εκκολαπτόμενη καλλιέργεια, αναζητά τη θέση της στην ελληνική γεωργία. Ηλεκτρονική εφημερίδα «ΑγροΤύπος», Τεύχος 117, 27 Ιανουαρίου 2012, σελ. 6-11.

ΓΙΑΚΖΙΔΗΣ, Γ., ΣΠΑΝΟΣ, Ι. και ΠΛΑΤΗΣ Π., 2012. Αρώνια (Aronia), το φυτό της μακροζωίας, Μία νέα δυναμική καλλιέργεια. Βιβλίο, σελ. 70, ISBN: 978-960-93-4462-3. Παραγωγή-εκτύπωση Αλτιντζής Δ., Θεσσαλονίκη.

ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ. και ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Σ., 2012. Σχέδιο Διαχείρισης Δημοσίου Δάσους Παλαιοκάστρου Πολυγύρου (Για τη διαχειριστική περίοδο 2007- 2016). Δασαρχείο Πολυγύρου και ΙΔΕ (Αυτοτελής έκδοση).

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Ν., 2012. Η άγρια (παρθένα) φύση στην Ελλάδα. **ΠΕΛΛΑNEWS.** Τετάρτη 17 Οκτωβρίου 2012, σελ.10.

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Ν., 2012. Δρυός πεσούσης πας ανήρ ξυλεύεται. **ΠΕΛΛΑNEWS.** Τετάρτη 7 Νοεμβρίου 2012. σελ.10.

DIAMANDIS, S. and TZIROS, G., **2012**: Τελική έκθεση του ερευνητικού προγράμματος «Diversity of invading *Phytophthora* spp. plant pathogens in agro and forest ecosystems in Southeast Europe» (Programme SEE-ERA NET PLUS 138). Τελική έκθεση.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, Σ. και **ΑΒΤΖΗΣ, Δ.Ν.**, **2012**. Προηγούμενες τάσεις και υφιστάμενη κατάσταση λόγω της προσβολής του δάσους δασικής πεύκης (δάσος Ρητίνης-Βρίας στα Πιέρια Όρη) από μύκητες και φλοιοφάγα έντομα. ΕΡΓΟ Life+ AdaptFor - Προσαρμογή της διαχείρισης των δασών στην κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα. Τελική έκθεση ΕΚΒΥ.

ΚΑΤΣΕΝΙΟΣ, Ν., **ΣΠΑΝΟΣ, Ι.**, **2012**. Χωρίς παρελθόν, με λαμπρό μέλλον: Η αρώνια η μελανόκαρπη αποφάσισε να «βγάλει» ρίζες και στα ελληνικά χωράφια. Εφημερίδα Agrenda. 21 & 22 Ιανουαρίου 2012, σελ. 12.

ΠΛΑΤΗΣ, Π., **2012**. Η Αγροτική Έρευνα, Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον. Παρουσίαση στο πλαίσιο της Ημερίδας: Το Ελληνικό ερευνητικό σύστημα ως δημιουργός νέας γνώσης και μοχλός ανάπτυξης, ΠΟΣΔΕΠ, ΟΣΕΠ-ΤΕΙ-ΕΕΕ, Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 2012, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, σελ. 12.

ΠΛΑΤΗΣ, Π., **2012**. Το μέλλον της αγροτικής έρευνας. Εφημερίδα «Αγροτική Ευκαιρία», Φύλλο 14, 7^η Σεπτεμβρίου 2012, σελ. 12,13 & 14.

ΠΛΑΤΗΣ, Π., **2012**. Τα λιβάδια ως φυσικός πόρος ανάπτυξης της αιγοτροφίας,. Ημερίδα ΓΕΩΤΕΕ Παραρτήματος Κεντρικής Μακεδονίας: Η συμβολή της αιγοτροφίας στην αγροτική ανάπτυξη της Ελλάδας, Θεσσαλονίκη, 2 Νοεμβρίου 2012, σελ. 8.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., **2012**. Νέες εναλλακτικές καλλιέργειες-Προοπτικές-Νέες προτάσεις για την αγροτική οικονομία. Εφημερίδα «Νέα της Δεσκάτης», Φύλλο 327, Οκτώβριος 2012, σελ. 12-13.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., **2012**. Βιώσιμη Ανάπτυξη της Αγροτικής Οικονομίας υπό το Πρίσμα της Διεθνούς, Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Κρίσης. Εφημερίδα «ΠόλιςPost», 16 Σεπτεμβρίου 2012, (πρωτοσέλιδο). www.polispost.com

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., **2012**. Νέες εναλλακτικές καλλιέργειες. Εφημερίδα «Νέα της Δεσκάτης», Ιούλιος 2012, σελ. 8-9.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., **2012**. Η αρώνια μπορεί να δίνει παραγωγή για εκατό χρόνια. Περιοδικό "profi", τεύχος 5, Ιούλιος-Αύγουστος 2012.

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., **2012**. Νέες εναλλακτικές καλλιέργειες-Προοπτικές-Νέες προτάσεις για την αγροτική οικονομία. Εφημερίδα «ΠόλιςPost», 3 Οκτωβρίου 2012. www.polispost.com

ΣΠΑΝΟΣ, Ι. και **ΖΩΗΣ, Α.** **2012**. Αρώνια: το φαρμακευτικό φυτό που κατακτά τους Έλληνες αγρότες. ΑΜΠΕ: Αθηναϊκό-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, 19 Ιουνίου 2012. www.mpa.gr

ΣΠΑΝΟΣ, Ι., **2012**. Αρώνια: Καλλιέργεια, χρήσεις και προοπτικές, 19 Ιουνίου 2012. www.healthyliving.gr

ΤΣΙΟΥΡΛΙΣ, G. and **KONSTANTINIDIS, P.**, **2012**. Action plan of the North Aegean Region concerning the good practices on intervention – strategies, detection - prevention and restoration of burned areas. North Aegean Region, 23 p.

ΤΣΙΟΥΡΛΙΣ, G. and **KONSTANTINIDIS, P.**, **2012**. Action plan of the Local Union of Municipalities and Town Councils of Attica concerning the good practices on intervention – strategies, prevention, cartography, and restoration of burned areas. North Aegean Region, 24 p.

ΤΣΙΟΥΡΛΗΣ, Γ., **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Π.**, **ΝΟΥΣΚΑ, Π.**, **ΝΙΤΣΑΣ, Λ.** και **ΓΚΑΤΖΟΓΙΑΝΝΗΣ, Σ.**, **2012**. Επιστημονική παρακολούθηση συστάδων του οικοτόπου Μαύρης Πεύκης 9530* της πιλοτικής περιοχής του Δάσους Περιβολίου (Βάλια Κάλντα, Πίνδος). ΙΔΕ/ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Θεσσαλονίκη, αυτοτελής έκδοση, σελ. 25.

Γ. Παροχή υπηρεσιών - προϊόντων

Η μεταφορά τεχνογνωσίας και η παροχή υπηρεσιών και προϊόντων σε υπηρεσίες των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, σε ιδιώτες (π.χ. δασοκαλλιεργητές, κτηνοτρόφους κτλ.) και άλλους φορείς είναι επίσης ένας από τους στόχους της αποστολής του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών. Οι ερευνητές του Ινστιτούτου πεπεισμένοι ότι το αποτέλεσμα της έρευνας και η νέα γνώση πρέπει να εξυπηρετεί το κοινωνικό σύνολο με προθυμία πραγματοποιήσαν αυτοψίες, υπέβαλαν εκθέσεις και γενικά παρείχαν τις υπηρεσίες τους σε όλους εκείνους που ζήτησαν τη συνδρομή τους.

Γ. 1. Προϊόντα

- ✓ Το Εργαστήριο Δασοκομίας & Δασικής Οικολογίας παρήγαγε και προμήθευσε φυτευτικό υλικό (σπόροι, μοσχεύματα, φυτάρια) φελλοφόρου δρυός (*Quercus suber*) και αρώνιας (*Aronia melanocarpa*), σε Δημόσιες Υπηρεσίες και Δήμους (Δ/ση Αναδασώσεων Θεσσαλονίκης-Φυτώριο Λαγκαδά, Δασονομείο Ικαρίας), σε Οργανισμούς (ΔΕΗ) και Ιδιώτες, με σκοπό την προώθηση νέων καλλιεργειών, την παραγωγή ξύλου - βιομάζας, την ενίσχυση της βιοποικιλότητας, την προστασία από πλημμύρες και διάβρωση, την αξιοποίηση υποβαθμισμένων εδαφών, την προώθηση της αγροδασοπονίας, καθώς και για αισθητικούς και καλλωπιστικούς σκοπούς.

Γ. 2. Παροχή υπηρεσιών

- ✓ Κατά το 2012, όπως και τα προηγούμενα έτη, το Ινστιτούτο δέχθηκε πολλές αναφορές από τις Δασικές Υπηρεσίες, Δήμους, Κοινότητες και ιδιώτες σχετικά με προσβολές δασικών δένδρων από ασθένειες και έντομα και πληθώρα αιτημάτων για διάγνωση και παροχή συμβουλών για καταπολέμηση ή πρόληψη τέτοιων φαινομένων. Οι ερευνητές των Εργαστηρίων Δασικής Παθολογίας και Εντομολογίας (**Δρ Δ. Αβτζής, Δρ Σ. Διαμαντής**) και η ομάδα υποστήριξης (Ζ. Νακοπούλου, Γ. Τζίρος, Ε. Τοπαλίδου, και Β. Χριστόπουλος) πραγματοποίησαν αυτοψίες σε διάφορες περιοχές της χώρας και συνεργάστηκαν με τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες, Δήμους, καθώς και ιδιώτες όπου διέγνωσαν φυτοπαθολογικά και εντομολογικά προβλήματα, συνέταξαν έγγραφες ειδικές μελέτες (διαγνώσεις - γνωματεύσεις) και παρείχαν οδηγίες για την αντιμετώπισή τους.
- ✓ Στα πλαίσια του ελέγχου των ξύλινων μέσων συσκευασίας για την παρουσία του επιβλαβούς νηματώδους *Bursaphelenchus xylophilus*, που αποτελεί οργανισμό καραντίνας για τη χώρα μας, ο ερευνητής του Εργαστηρίου Δασικής Εντομολογίας **Δρ Δ. Αβτζής**, πραγματοποίησε ελέγχους σε δείγματα που προέρχονταν από Ιδιωτικές Επιχειρήσεις καθώς και σε δείγματα που ελήφθησαν από τα Τμήματα Ποιοτικού και Φυτοϋγεινομικού Ελέγχου ανά την Ελλάδα (συνολικά 50 δείγματα).
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Σ. Γκατζογιάννης** παρείχε τις ακόλουθες υπηρεσίες: α) Συνεργασία με τα Δασαρχεία Πολυγύρου και Αρναίας για παροχή συμβουλών και τεχνογνωσίας σε θέματα διαχείρισης δασών και νέων τεχνολογιών (Βάσεις δεδομένων και Γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών) β) Τεχνική και επιστημονική υποστήριξη του Δασαρχείου Πολυγύρου στην εκπόνηση του Διαχειριστικού Σχεδίου του δημοσίου δάσους Παλαιοκάστρου γ) Συνεργασία με τη Δ/ση Δασών Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και τη Δ/ση Δασών του Ν. Γρεβενών.

- ✓ Οι ερευνητές **Δρ Π. Κωνσταντινίδης** και **Δρ Γ. Τσιουρλής** παρείχαν, μετά από πρόσκληση της Περιφέρειας Β. Αιγαίου, σε συνεργασία με τη Δ/ση Δασών Β. Αιγαίου, συμβουλές για τον σχεδιασμό πιλοτικής εφαρμογής αναδάσωσης με σκοπό την αποκατάσταση καμένων περιοχών της Λέσβου (Δεκέμβριος 2012).
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Π. Πλατής** παρείχε τις ακόλουθες υπηρεσίες: α) Συνεργασία με τα Δασαρχεία Θεσσαλονίκης, Σταυρού, Αλεξανδρούπολης και Αμφιλοχίας, καθώς και σε κτηνοτρόφους για τη βελτίωση λιβαδιών με σπορά αγρωστωδών, ψυχανθών και φύτευση ξυλωδών ειδών, β) Συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα και Αλυκής Κίτρους.
- ✓ Ο ερευνητής **Δρ Ι. Σπανός** συνέταξε έγγραφες ειδικές μελέτες (διαγνώσεις - γνωματεύσεις) σχετικά με την ηλικία διάφορων δασοπονικών ειδών σε πολλές περιοχές της Ελλάδας και υπέβαλε γνωματεύσεις (δασοκομικές παρεμβάσεις, αραιώσεις δένδρων, επικινδυνότητα από πτώση δέντρων εξ αιτίας της καταστροφής ριζικών συστημάτων, κλπ). Επίσης, ενήργησε αυτοψίες σε αγροκτήματα νέων καλλιεργειών (αρώνια, κρανιά, μύρτιλλα, κ.α.) και συμβούλευσε τους καλλιεργητές, σε πολλές περιοχές της Ελλάδας (Θεσσαλονίκη, Χαλκιδική, Σέρρες, Δράμα, Λάρισα, Καρδίτσα, Γρεβενά, Εύβοια, Λαμία, Βοιωτία, Σάμος).
- ✓ Στο Εργαστήριο Δασικής Εδαφολογίας του ΙΔΕ πραγματοποιήθηκαν εδαφολογικές αναλύσεις για λογαριασμό διαφόρων φορέων και ιδιωτών (ύστερα από αιτήματα της Δασικής Υπηρεσίας).

Δ. Συνέδρια, ημερίδες, επιστημονικές συναντήσεις

Δ. 1. Διοργάνωση επιστημονικών εκδηλώσεων και συμμετοχή σε επιτροπές τους

- Οργανωτική επιτροπή του Final Conference με θέμα: FP0701 Post-fire management in southern European forests. Θεσσαλονίκη, 27- 28 Μαρτίου 2012 (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- Οργανωτική Επιτροπή της επιστημονικής Συνάντησης Επετειακή εκδήλωση «20 χρόνια LIFE. Συμβολή του προγράμματος life στην Αποκατάσταση των Δασικών Οικοσυστημάτων», Θεσσαλονίκη, 14 Μαΐου 2012 και Σεμινάριο «Καινοτομίες στην Παραγωγή Δασικών Φυταρίων». Θεσσαλονίκη, 15-16 Μαΐου 2012 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).

Δ. 2. Συμμετοχή σε συνέδρια

Τίτλος Συνεδρίου: 1st annual meeting FUMDIVEUROPE

Διοργανωτής: Finnish Forest Research Institute Metla, FINLAND

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Ελσίνκι, 16-19 Ιανουαρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: **Δρ Κ. Ραδόγλου**

Τίτλος Συνεδρίου: Kick off meeting REGENFOREST

Διοργανωτής: Tuscia University, Viterbo

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Viterbo, Ιταλία, 30-31 Ιανουαρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: **Δρ Κ. Ραδόγλου**

Τίτλος Συνεδρίου: 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο AGROTICA

Διοργανωτής: HELEXPO A.E. – Γεωπονική Σχολή ΑΠΘ

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 4-5 Φεβρουαρίου 2012

Προσκεκλημένος ομιλητής: **Δρ Σ. Διαμαντής**

Τίτλος Συνεδρίου: Cartography of Risk

Διοργανωτής: European Forest Fire Networks

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Leon, Ισπανία, 21 - 24 Φεβρουαρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: **Δρ Π. Κωνσταντινίδης** και **Δρ Γ. Τσιουρλής**, ως προσκεκλημένοι ομιλητές

Τίτλος Συνεδρίου: meeting COST of the 13th Domain Committee on Forests, their Products and Services and Forest Products

Διοργανωτής: COST programme

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Κοπεγχάγη, 6-8 Μαρτίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: **Δρ Κ. Ραδόγλου**

Τίτλος Συνεδρίου: Wildfire Suppression Tactics

Διοργανωτής: European Forest Fire Networks

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Longhorsley – Northumberland, Αγγλία, 19 - 23 Μαρτίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: **Δρ Π. Κωνσταντινίδης** και **Δρ Γ. Τσιουρλής**, ως προσκεκλημένοι ομιλητές

Τίτλος Συνεδρίου: WG and MC meeting and Final Conference of COST action FPS 0701 «

Διοργανωτής: Cost & Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών Θεσσαλονίκης

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 25-27 Μαρτίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Ν. Γρηγοριάδης

Τίτλος Συνεδρίου: Post-Fire Forest Management in Southern Europe

Διοργανωτής: Cost Action 701

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 27 Μαρτίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Γ. Σπύρογλου

Τίτλος: Post-fire forest management in Southern Europe (Final Conference)

Διοργανωτές: E.U. (COST Office) & NAGREF (FRI)

Τόπος και ημερομηνία: Θεσσαλονίκη, 27-28 Μαρτίου 2012

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: The role of bio banks for research and protection of forest biodiversity

Διοργανωτής: European Society for Soil Conservation

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Viterbo, Ιταλία, 19-21 Απριλίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Β. Ιακωβόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: 20 χρόνια LIFE Συμβολή του προγράμματος «life» στην Αποκατάσταση των Δασικών Οικοσυστημάτων και Σεμινάριο «Καινοτομίες στην Παραγωγή Δασικών Φυταρίων

Διοργανωτής: Verenike project "Use of innovative practices and new technology in the production of wide variety and high quality forestry seedlings in order to enhance regeneration success and increase biodiversity"

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 14-16 Μαΐου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου, κ. Γ. Χαλυβόπουλος, Δρ Γ. Σπύρογλου, Δρ Β. Ιακωβόγλου

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: Πανόραμα Επιχειρηματικότητας & Σταδιοδρομίας

Διοργανωτής: Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αθήνα, 18-20 Μαΐου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Σ. Διαμαντής (προσκεκλημένος ομιλητής)

Τίτλος Συνεδρίου: International Conference Tackling climate changes: the contribution of forest scientific knowledge

Διοργανωτής: Cost Action 703

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Tours, Γαλλία, 21-24 Μαΐου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Γ. Σπύρογλου

Τίτλος Συνεδρίου: Forest Fire Detection Strategies

Διοργανωτής: European Forest Fire Networks

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Zvolen, Σλοβακία, 21 - 25 Μαΐου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Π. Κωνσταντινίδης και Δρ Γ. Τσιουρλής, ως προσκεκλημένοι ομιλητές

Τίτλος Συνεδρίου: Sixth European Botanic Gardens Congress (EuroGard VI), European Botanical Gardens in a Changing World,

Διοργανωτής: Διεθνής Οργανισμός για τη Διατήρηση των Βοτανικών Κήπων

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Χίος, 28 Μαΐου έως 2 Ιουνίου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Β. Ιακωβόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: 10^ο Τακτικό Συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Περιφερειακής Επιστήμης (ERSA).
Διοργανωτής: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 1-2 Ιουνίου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Θ. Σαμαρά

Τίτλος: 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο «Νέες Καλλιέργειες 2012»
Διοργανωτές: ΕΛΖΗΝ και Compass Expo
Τόπος και ημερομηνία: ΕΚΕΠ Μεταμόρφωσης, Αθήνα, 8-11 Ιουνίου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: Beech Forests-Joint Natural Heritage of Europe (4)
Διοργανωτής: Federal Agency for Nature Conservation (BfN) Germany
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Ιταλία, 16-20 Ιουνίου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ν. Γρηγοριάδης

Τίτλος Συνεδρίου: 12th International Conference on the Zoogeography, Ecology and Evolution of Southeastern Europe and the Eastern Mediterranean
Διοργανωτής: Hellenic Zoological Society
Συνδιοργανωτές: Athens University
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ελλάδα, 18-22 Ιουνίου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Σ. Καζαντζίδης. Παρουσιάστηκαν μία εργασία προφορικά και δύο εργασίες γραπτά (πόστερ)

Τίτλος Συνεδρίου: Séminaire projet FOR CLIMADAPT Région Ombrie
Διοργανωτής: FOR CLIMADAPT project
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Perugia, Ιταλία, 27 - 29 Ιουνίου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Π. Κωνσταντινίδης, ως προσκεκλημένος ομιλητής

Τίτλος Συνεδρίου: COST's Green Engineering Camp
Διοργανωτής: COST
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Plitvice National Park, Κροατία, 2-6 Ιουλίου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: 6th International Congress "Protection and Restoration of Environment XI"
Διοργανωτής: Α.Π.Θ.
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 3-6 Ιουλίου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Κ. Ραδόγλου, Δρ Β. Ιακωβόγλου, Δρ Θ. Σαμαρά
Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Συνεδρίου: COST Action FP1002. Pathway Evaluation and Pest Risk Management in Transport - PERMIT
Διοργανωτής: COST Office (& τοπικοί οργανωτές)
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αττάλεια, Τουρκία, 3-6 Σεπτεμβρίου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Δ. Ν. Αβτζής

Τίτλος Συνεδρίου: 4th Meeting of the COST Action FA0805, Goat-parasite interactions: from knowledge to control (CAPARA).

Διοργανωτής: COST Office (& τοπικοί οργανωτές)

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Las Palmas de Gran Canaria, Canary Islands, Spain, 19-21 Σεπτεμβρίου 2012.

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας (προσκεκλημένος ομιλητής): Δρ Θ. Παπαχρήστου

Τίτλος Συνεδρίου: meeting COST of the 14th Domain Committee on Forests, their Products and Services and Forest Products

Διοργανωτής: COST programme

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Βρυξέλες, 25-26 Σεπτεμβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: Good practice action plans in wildfire prevention, restoration, suppression and intervention

Διοργανωτής: European Forest Fire Networks

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Φλωρεντία, Ιταλία, 1 - 5 Οκτωβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Π. Κωνσταντινίδης και Δρ Γ. Τσιουρλής, ως προσκεκλημένοι ομιλητές

Τίτλος Συνεδρίου: Beech Forests-Joint Natural Heritage of Europe (3)

Διοργανωτής: Federal Agency for Nature Conservation (BfN) Germany

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Isle of Vim, Ιταλία, 3-6 Οκτωβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ν. Γρηγοριάδης

Τίτλος Συνεδρίου: International Scientific conference "Forest in Future Sustainable use, Risks and Challenges

Διοργανωτής: COST programme

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Belgrade, Σερβία, 4-5 Οκτωβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: Fifth Seminar of the FOR CLIMADAPT project on adaptive silviculture

Διοργανωτής: FOR CLIMADAPT project

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Solsona, Ισπανία, 15 - 18 Οκτωβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Π. Κωνσταντινίδης και Δρ Γ. Τσιουρλής, ως προσκεκλημένοι ομιλητές

Τίτλος Συνεδρίου: 16^ο Πανελλήνιο Φυτοπαθολογικό Συνέδριο

Διοργανωτής: Ελληνική Φυτοπαθολογική Εταιρεία

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 16-18 Οκτωβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Ζ. Νακοπούλου, Γ. Τζίρος, Ε. Τοπαλίδου, Β. Χριστόπουλος και Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Συνεδρίου: methods of sustainable forest management in natura 2000 sites

Τίτλος Συνεδρίου: Green Balkans NGO and the European Natural Heritage Fund - EURONATUR (Germany)

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Smolyan, 5-6 Νοεμβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ν. Γρηγοριάδης

Τίτλος Συνεδρίου: 2^ο Διεθνές Συνέδριο Πράσινων Υποδομών

Διοργανωτής: Επιτροπή Περιβάλλοντος του Αλεξάνδρειου Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Θεσσαλονίκη, 8 - 9 Νοεμβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασιών: Δρ Π. Κωνσταντινίδης, ως προσκεκλημένος ομιλητής

Τίτλος Συνεδρίου: Fraxinus dieback in Europe: elaborating guidelines and strategies for sustainable management (FRAXBAC)

Διοργανωτής: Cost Action FP1103

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Vilnius, Λιθουανία, 13 Νοεμβρίου 2012

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίων: Δρ Γ. Σπύρογλου

Τίτλος Συνεδρίου: COST Action FP1002. Pathway Evaluation and Pest Risk Management in Transport - PERMIT

Διοργανωτής: COST Office & τοπικοί οργανωτές

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Ουψάλα, Σουηδία, 10-13 Δεκεμβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Δ. Ν. Αβτζής

Τίτλος Συνεδρίου: Review meeting REGENFOREST

Διοργανωτής: REA EC FP7/programme

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Βρυξέλες, 11 Δεκεμβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Συνεδρίου: Final Conference of the European Forest Fire Networks

Διοργανωτής: European Forest Fire Networks – E.E.

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Βρυξέλλες 12 Δεκεμβρίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίων: Δρ Π. Κωνσταντινίδης, ως προσκεκλημένος ομιλητής

Δ. 3. Συμμετοχή σε ημερίδες

Τίτλος Ημερίδας: Βιώσιμη ανάπτυξη περιοχής Σκεπαστού Θεσσαλονίκης (Δήμος Βόλβης) με την αξιοποίηση καινοτόμων δασοπονικών και φαρμακευτικών ειδών

Διοργανωτής: Πολιτιστικός Σύλλογος Σκεπαστού (Ν. Θεσσαλονίκης)

Τόπος και ημερομηνία: Δημοτικό Σχολείο Σκεπαστού, 23 Ιανουαρίου 2012

Προσκεκλημένος Ομιλητής: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Ύφεση και κρίση: Ο ρόλος της πρωτογενούς παραγωγής στην υπέρβασή τους

Διοργανωτής: ΓΕΩΤΕΕ

Τόπος και ημερομηνία: 24^η AGROTICA, ΔΕΘ, Θεσσαλονίκη, 4 Φεβρουαρίου 2012

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Το Ελληνικό ερευνητικό σύστημα ως δημιουργός νέας γνώσης και μοχλός ανάπτυξης

Διοργανωτής: ΓΓΕΤ & ΠΟΣΔΕΠ, ΟΣΕΠ-ΤΕΙ, ΕΕΕ

Τόπος και ημερομηνία: Αμφιθέατρο Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 2012.

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Π. Πλατής

Τίτλος Ημερίδας: Νέες Ιδέες και Προτάσεις για την Αγροτική Οικονομία του Τόπου μας

Διοργανωτής: ΥΠ.Α.Α.Τ, Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, Δήμος Διφρύων-Μεσσαπίων

Τόπος και ημερομηνία: Χαλκίδα, 7 Μαρτίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Κλιματική αλλαγή και δασικά οικοσυστήματα

Διοργανωτής: Ελληνική Δασολογική Εταιρεία

Τόπος και ημερομηνία: Αίθουσα Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής (ΑΠΘ), Θεσσαλονίκη, 21 Μαρτίου 2012.

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Η Κτηνοτροφία βασικός μοχλός ανάπτυξης στο Δήμο Σερβίων - Βελεβενδού

Διοργανωτές: Γεωτεχνικό Επιμελητήριο και Δήμος Σερβίων - Βελεβενδού

Τόπος και ημερομηνία: Αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Σερβίων – Βελεβεντού, 28 Μαρτίου 2012.

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Θ. Παπαχρήστου

Τίτλος Ημερίδας: Νέες Εναλλακτικές-Συμπληρωματικές Καλλιέργειες

Διοργανωτές: ΥΠ.Α.Α.Τ./ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, Γεωπονικός Σύλλογος Σάμου, Περιφέρεια Βόρειου Αιγαίου και Περιφερειακή Ενότητα Σάμου

Τόπος και ημερομηνία: Σάμος, 31 Μαρτίου 2012.

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Δυναμικές καλλιέργειες για ορεινές και ημιορεινές περιοχές, ευκαιρίες επιδοτήσεων

Διοργανωτές: Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Πολιτών Χαλκιδικής

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Μ. Παναγιά, 1 Απριλίου 2012

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Παραγωγή και Εμπορία του κάστανου – Προβλήματα και Προοπτικές

Διοργανωτής: Περιφερειακή Ενότητα Χανίων

Τόπος και ημερομηνία: Βουκολιές Χανίων, 2 Απριλίου 2012

Προσκεκλημένοι Ομιλητές: Δρ Δ. Ν. Αβτζής, Δρ Στ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Διαχείριση και προστασία του εδάφους με βάση την Ευρωπαϊκή στρατηγική εδάφους

Διοργανωτές: ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ, ΓΕΩΤΕΕ - Παράρτημα Κεντρικής Μακεδονίας, Ανατολική Α.Ε

Τόπος και ημερομηνία: Θεσσαλονίκη, 2 Απριλίου 2012

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Νέες Ιδέες και Προτάσεις για την Αγροτική Οικονομία του Τόπου μας

Διοργανωτές: ΥΠ.Α.Α.Τ., Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, Δήμος Θηβαίων

Τόπος και ημερομηνία: Θήβα, 4 Απριλίου 2012.

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Εναλλακτικές καλλιέργειες με νέα πολύτιμα είδη

Διοργανωτές: Ταμείο Διοίκησης και Διαχείρισης Πανεπιστημιακών Δασών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Δασαρχείο Ταξιάρχη

Τόπος και ημερομηνία: Αίθουσα Δασαρχείου, Ταξάρχης Χαλκιδικής, 5 Απριλίου 2012

Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Βιολογική καταπολέμηση του έλκους της καστανιάς στο καστανοδάσος Αλώνων-Ακρίτα Ν. Φλώρινας

Διοργανωτής: Γεωπονικός σύλλογος Φλώρινας

Τόπος και ημερομηνία: Άλωνα, 30 Απριλίου 2012

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Νέες Ιδέες και Προτάσεις για την Αγροτική Οικονομία του Τόπου μας

Διοργανωτής: ΥΠ.Α.Α.Τ, Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, Δήμος Λαμιαίων
Τόπος και ημερομηνία: Αίθουσα Πανελλήνιας Έκθεσης Λαμίας, Λαμία, 16 Μαΐου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Κλιματική μεταβολή και Δάση
Διοργανωτής: Ινστιτούτο Δασικών Οικοσυστημάτων και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων, ΕΛΓΟ -ΔΗΜΗΤΡΑ
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αθήνα, 5 Ιουνίου 2012
Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Κ. Ραδόγλου

Τίτλος Ημερίδας: 3^η Γιορτή τρούφας. Τρούφα-Μύθος και πραγματικότητα
Διοργανωτές: Ινστιτούτο Ανάπτυξης Πηλίου
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αργαλαστή, 17 Αυγούστου 2012
Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Περιβάλλον και Νέες Εναλλακτικές Καλλιέργειες
Διοργανωτής: Κ.Ε.Π. Παρανεστίου
Τόπος και ημερομηνία: Δράμα, 6 Οκτωβρίου 2012
Συμμετοχή με παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Αρώνια. Τεχνική καλλιέργειας, δυνατότητες και προοπτικές ενός πολυδύναμου φυτού.
Διοργανωτής: ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ /Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης
Τόπος και ημερομηνία: αίθουσα πρώην ΚΕΓΕ Δράμας, 8 Οκτωβρίου 2012
Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Μεταποίηση του κάστανου
Διοργανωτής: Δήμος Μουρεσίου Ν. Μαγνησίας
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Τσαγκαράδα, Ξουρίχι, 27 Οκτωβρίου 2012
Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Η συμβολή της αιγοτροφίας στην αγροτική ανάπτυξη της Ελλάδας
Διοργανωτές: ΓΕΩΤΕΕ, ΙΔΕ-ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και Κτηνιατρική Σχολή ΑΠΘ
Τόπος και ημερομηνία: Αίθουσα Δήμου Θεσσαλονίκης, 2 Νοεμβρίου 2012.
Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Π. Πλατής

Τίτλος Ημερίδας: Νέες προοπτικές για την καλλιέργεια της καστανιάς
Διοργανωτές: Δήμος Νάουσας
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Νάουσα, 07 Νοεμβρίου 2012
Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Επίδραση των φυτεμένων δωμαίων στη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών στο Δήμο Θεσσαλονίκης
Διοργανωτές: ΑΠΘ, Σχολή Δασολογίας, Εργαστήριο Τηλεπισκόπησης, Δήμος Θεσσαλονίκης, Πράσινο Ταμείο του ΥΠΕΚΑ
Τόπος και ημερομηνία: Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Δήμου Θεσσαλονίκης, 13 Νοεμβρίου 2012
Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Τίτλος Ημερίδας: Το έλκος και η μελάνωση της καστανιάς και Νέες προοπτικές για την καλλιέργεια της καστανιάς
Διοργανωτές: Δήμος Αριδαίας
Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Όρμα Αλμωπίας, 23 Νοεμβρίου 2012

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: «Προωθούμενες καλλιέργειες για την αξιοποίηση ορεινών και ημιορεινών περιοχών της χώρας»

Διοργανωτές: Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Αριδαίας

Τόπος και ημερομηνία πραγματοποίησης: Αριδαία, 6 Δεκεμβρίου 2012

Προσκεκλημένος ομιλητής: Δρ Σ. Διαμαντής

Τίτλος Ημερίδας: Συνεργατισμός και Υπερτροφές, ένας αναγκαίος συνδυασμός για βιώσιμη τοπική ανάπτυξη. Το παράδειγμα του Αγροτικού Συνεταιρισμού Παραγωγής και Εμπορίας Υπερτροφών Θεσσαλίας

Διοργανωτής: Αγροτικός Συνεταιρισμός Παραγωγής και Εμπορίας Υπερτροφών Θεσσαλίας

Τόπος και ημερομηνία: Καρδίτσα, 16 Δεκεμβρίου 2012.

Συμμετοχή χωρίς παρουσίαση εργασίας: Δρ Ι. Σπανός

Δ. 4. Συμμετοχή σε επιστημονικές συναντήσεις εργασίας – επιτροπές

- ✓ Συμμετοχή στη Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP1103 “*Fraxinus dieback in Europe: elaborating guidelines and strategies for sustainable management (FRAXBACK)*”. Πραγματοποιήθηκε η αρχική εναρκτήρια συνάντηση της δράσης, Βρυξέλλες, Βέλγιο, 25 Μαρτίου 2012 (**Δρ Γ. Σπύρογλου**).
- ✓ Συμμετοχή στη Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST action FPS 0703 Expected Climate Change and Options for European Silviculture. Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις της Διαχειριστικής Επιτροπής και της Ομάδας Εργασίας. Tours, Γαλλία, 21-24 Μαΐου 2012 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας των επικεφαλής των ερευνητικών ομάδων των χωρών Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Ελλάδας, FYROM και Σερβίας που συμμετέχουν στο ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο “*Diversity of invading Phytophthora spp. plant pathogens in agro and forest ecosystems in Southeast Europe*” του πλαισίου SEE-ERA NET. Σκόπια, 5-8 Ιουνίου 2012 και Ρουμανία, 27-29 Σεπτεμβρίου 2012 (**Δρ Σ. Διαμαντής, Γ. Τζίρος**).
- ✓ Συμμετοχή στη Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST Action FP1002. Pathway Evaluation and Pest Risk Management in Transport – PERMIT. Πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις της Διαχειριστικής Επιτροπής και της Ομάδας Εργασίας. Αττάλεια, 3-6 Σεπτεμβρίου 2012 και Ουψάλα, 10-13 Δεκεμβρίου 2012 (**Δρ Δ. Ν. Αβτζής**).
- ✓ Συμμετοχή στις τακτικές συνεδριάσεις του COST Domain Committee on Forests, their Products and Services. Κοπεγχάγη, 6-8 Μαρτίου 2012 και Βρυξέλλες 25-26 Σεπτεμβρίου 2012 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Πρόσκληση και συμμετοχή σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο ΥΠΕΚΑ στα πλαίσια της λήψης αποφάσεων και καθορισμού της στρατηγικής των επισκοπήσεων στη χώρα μας. Αθήνα, 10-12 Οκτωβρίου 2012 (**Δρ Δ. Ν. Αβτζής**).
- ✓ Πρόσκληση και συμμετοχή σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο ΥΠΑΑΤ στα πλαίσια της λήψης αποφάσεων και καθορισμού της στρατηγικής των επισκοπήσεων στη χώρα μας. Αθήνα, 15-18 Οκτωβρίου 2012 (**Δρ Δ. Ν. Αβτζής**).

- ✓ Συμμετοχή στη Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST FP1103 "Fraxinus dieback in Europe: elaborating guidelines and strategies for sustainable management (FRAXBAC)". Πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνάντηση της Διαχειριστικής Επιτροπής. Vilnius, Λιθουανία, 13 Νοεμβρίου 2012 (**Δρ Γ. Σπύρογλου**)
- ✓ Συμμετοχή στις τακτικές συνεδριάσεις της SCAR Standing Committee of Agricultural Research, Βρυξέλλες 15th SCAR plenary meeting. 12-13 Δεκεμβρίου 2012 (**Δρ Κ. Ραδόγλου**).
- ✓ Πρόσκληση και συμμετοχή στην εναρκτήρια συνάντηση των επιστημονικών υπεύθυνων του προγράμματος ΘΑΛΗΣ «Η διατήρηση της Φύσης μέσω της Θρησκείας – Τα Ιερά Δάση της Ηπείρου». Ιωάννινα, 20-21 Δεκεμβρίου 2012) (**Δρ Δ. Ν. Αβτζής**).
- ✓ Συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή του Φορέα διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής Κεντρικής Ροδόπης (**Σ. Γκατζογιάννης**).
- ✓ Μέλος του ΔΣ της Ελληνικής Δασολογικής Εταιρείας (ΕΔΕ) (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Εθνικός εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας «Πράσινη Ζώνη» (European Green Belt) (**Δρ Ν. Γρηγοριάδης**).
- ✓ Τακτικό μέλος της Εθνικής Επιτροπής "ΦΥΣΗ 2000" του ΥΠΕΚΑ (**Δρ. Σ. Διαμαντής**).
- ✓ Τακτικό μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής CITES του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**) και αναπληρωματικό μέλος (**Δρ Σ. Διαμαντής**).
- ✓ Μέλος της Γνωμοδοτικής Επιτροπής για τα κέντρα περίθαλψης ειδών άγριας πανίδας του ΥΠΕΚΑ (αρ. 1999049/1818/21-6-2010 απόφαση του Γεν. Διευθυντή Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και ΦΠ) (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού πάρκου Δέλτα Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα και Αλυκής Κίτρους (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Αναπληρωματικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού πάρκου Δέλτα Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα και Αλυκής Κίτρους ως ειδικού επιστήμονα, ΦΕΚ 38/4-2-2010 (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).

E. Εκπαιδευτική δραστηριότητα

E. 1. Επιμόρφωση στελεχών Δασικών Υπηρεσιών

- ✓ Οι **Δρ Στέφανος Διαμαντής** και **Δρ Δημήτριος Αβτζής** συμμετείχαν ως εισηγητές στο επιμορφωτικό σεμινάριο που διοργάνωσε το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο στα πλαίσια του έργου «Επισκοπήσεις». Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στο Ι.Δ.Ε. στις 9 Μαΐου 2012. Σκοπός των σεμιναρίων ήταν η ενημέρωση και εκπαίδευση των δασικών φυτοϋγειονομικών ελεγκτών.
- ✓ Ο **Δρ Π. Κωνσταντινίδης** δίδαξε σε τμήματα επιμόρφωσης δημοσίων υπαλλήλων του γεωτεχνικού κλάδου σε θέματα πρόληψης και καταστολής δασικών πυρκαγιών και αποκατάστασης καμένων περιοχών στις πόλεις Θεσσαλονίκη, Σέρρες και Δράμα.

E. 2. Επιμόρφωση εθελοντών

- ✓ Ο **Δρ. Π. Κωνσταντινίδης** συμμετείχε, μετά από πρόσκληση της Περιφέρειας Β. Αιγαίου, ως εισηγητής σε δυο εκπαιδευτικά σεμινάρια στη Σάμο και Χίο (Ιούνιος 2012). Σκοπός των σεμιναρίων ήταν η εκπαίδευση εθελοντών σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών και αποκατάστασης καμένων περιοχών.

E. 3. Επιμόρφωση υλοτόμων

- ✓ Ο **Δρ Π. Κωνσταντινίδης** συμμετείχε, μετά από πρόσκληση του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Γρεβενών, στην επιμόρφωση υλοτόμων σε θέματα ασφάλειας κατά τη διάρκεια δασικών πυρκαγιών (Ιούνιος 2012).

E. 5. Ενημερώσεις

- ✓ Στο αγρόκτημα του ΙΔΕ, γεωτεχνικοί, καλλιεργητές και ομάδες παραγωγών (από πολλές περιοχές της Ελλάδας) ενημερώθηκαν για την καλλιέργεια της αρώνιας και της φελλοφόρου δρυός (**Δρ Ι. Σπανός**).
- ✓ Ενημέρωση της Αικατερίνης Σαράτση δασολόγου για τις δραστηριότητες του Εργαστηρίου Δασικής Εντομολογίας από τον **Δρ Δ. Αβτζή**.

E. 6. Εκπαίδευση φοιτητών και σπουδαστών στα πλαίσια της πρακτικής τους άσκησης

Στα πλαίσια αυτής της δραστηριότητας γίνονται δεκτοί στο Ινστιτούτο μας φοιτητές και σπουδαστές εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας μας και του εξωτερικού για την πραγματοποίηση της προβλεπόμενης από το πρόγραμμα σπουδών τους υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης. Συγκεκριμένα, γίνονται δεκτοί κατά καιρούς φοιτητές και σπουδαστές:

- του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Τμήμα Βιολογίας)
- του Πανεπιστημίου του Αιγαίου (Τμήμα Περιβάλλοντος, Τμήμα Γεωγραφίας, Τμήμα Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας)
- των Δασοπονικών και Γεωπονικών Τμημάτων των Τ.Ε.Ι.
- των Ειδικών Δασικής Προστασίας και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών των Ι.Ε.Κ.

- Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων του εξωτερικού (π.χ. Γαλλίας, Γερμανίας, Ισπανίας, Πορτογαλίας, Τσεχίας, Ολλανδίας).

Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης κυμαίνεται από 1-6 μήνες. Οι εκπαιδευόμενοι ακολουθούν συγκεκριμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης με την επίβλεψη των ερευνητών της μονάδας μας και το οποίο καταρτίζεται από το ΙΔΕ σε συνεννόηση με το εκπαιδευτικό Ίδρυμα. Για το 2012, υπεύθυνος της εκπαιδευτικής δραστηριότητας ήταν ο **Δρ Γ. Σπύρογλου**.

Κατά το 2012 πραγματοποιήσαν πρακτική άσκηση στο ΙΔΕ:

- Οι φοιτητές Χρύσανθος Χρυσάνθου και Δημόκριτος Μπαρδάκης, της Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος (Α.Π.Θ.) από 1-3-2012 έως 30-4-2012, στα πλαίσια του προγράμματος ΕΣΠΑ.
- Η φοιτήτρια Άννα Γεωργίου του τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, από 25-6-2012 έως 30-7-2012 στα πλαίσια του προγράμματος ΕΣΠΑ.
- Οι φοιτητές Δέσποινα Πηγατσάκη και Δημήτριος Τεκίδης, του τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων (Δ.Π.Θ.), από 1-8-2012 έως 31-8-2012.
- Η φοιτήτρια Βαλεντίνα Τζορέλα του τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, από 1-7-2012 έως 31-7-2012, στα πλαίσια του προγράμματος ΕΣΠΑ.
- Ο φοιτητής Ευάγγελος Ευαγγέλου του τμήματος Δασοπονίας του Τ.Ε.Ι. Δράμας.
- Ο φοιτητής Ιωάννης Καλτσάς του τμήματος Δασοπονίας του Τ.Ε.Ι. Δράμας, από 1-1-2012 έως 31-12-2012.
- Ο μεταπτυχιακός φοιτητής Σταμάτης Ασημόπουλος του Τμήματος Αγροτικής Αναπτυξης και Διαχείρισης Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου SLU της Σουηδίας, από 6-6-2012 έως 31-7-2012

Εκτός των παραπάνω φοιτητών, πολλοί άλλοι επισκέφτηκαν το Ινστιτούτο για συλλογή πληροφοριών και αναζήτηση στοιχείων στα πλαίσια εκπόνησης προπτυχιακών και μεταπτυχιακών διατριβών.

Ε. 7. Διδασκαλία σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

- ✓ Διδασκαλία (επισκέπτης καθηγητής) στη Γεωπονική Σχολή του ΑΠΘ με θέμα τη βιολογική καταπολέμηση του έλκους της καστανιάς (**Δρ Σ. Διαμαντής**).
- ✓ Διδασκαλία στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα Σπουδών «Οικολογικός Σχεδιασμός, Βιώσιμη Ανάπτυξη και Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών», του Βιολογικού Τμήματος του ΑΠΘ, στο μάθημα «Πρόληψη και διαχείριση δασικών πυρκαγιών» (**Δρ Π. Κωνσταντινίδης**)

Ε. 8. Παραδόσεις σε ΤΕΙ – ΙΕΚ

- ✓ Δια Βίου Μάθηση, Αμερικάνικη Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης. Θέμα: «Καλλιέργεια μανιταριών σε επιχειρηματικό επίπεδο και μικρή οικογενειακή επιχείρηση». Πρόγραμμα 28 ωρών, (Φεβρουάριος - Ιούνιος 2012) (**Δρ Στ. Διαμαντής**).

Ε. 9. Επίβλεψη διατριβών

- ✓ Συμμετοχή σε επταμελή εξεταστική επιτροπή διδακτορικής διατριβής του Υπ. Διδάκτορος Σάββα Ιεζεκιήλ, του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (Ιούνιος 2012) (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**).
- ✓ Ο φοιτητής Αλευρόπουλος Αθανάσιος της Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης) πραγματοποίησε την πτυχιακή του διατριβή στο Εργαστήριο Δασικής Εντομολογίας του ΙΔΕ κατά το δίμηνο Μαρτίου-Απριλίου 2012. Το θέμα της εργασίας του ήταν η σύγκριση της γενετικής ποικιλότητας ξενιστή (*Pinus brutia*) και εντόμου (*Thaumetoroa pityocampa*) στην περιοχή της Κρήτης, με επίπτες τον Καθηγητή Δρ Φ. Αραβανόπουλο και τον Ερευνητή **Δρ Δ. Αβτζή**.

Στ. Λοιπές δραστηριότητες

Στ. 1. Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας και επιστημονικές επιτροπές - Κριτές ερευνητικών εργασιών και προγραμμάτων

Αξιοσημείωτη ήταν η συμμετοχή και η δράση των ερευνητών σε επιστημονικές επιτροπές και ομάδες εργασίας προβάλλοντας το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών και κατ' επέκταση το ΕΘΙΑΓΕ. Επίσης, σε πολλούς ερευνητές του ΙΔΕ ανατέθηκε η κρίση επιστημονικών εργασιών ή ερευνητικών προγραμμάτων αναγνωρίζοντας την υψηλή επιστημονική κατάρτισή τους και τη συμβολή τους στη διεθνή επιστημονική κοινότητα. Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά οι ομάδες εργασίας στις οποίες συμμετείχαν ερευνητές του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών, τα περιοδικά στα οποία είτε συμμετείχαν στη συντακτική επιτροπή τους είτε έκριναν εργασίες προς δημοσίευση σε αυτά καθώς και τα προγράμματα που αξιολογήθηκαν από αυτούς κατά το 2012.

Στ. 1. 1. Συμμετοχή σε ομάδες εργασίας

- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST Action FP1002. Pathway Evaluation and Pest Risk Management in Transport - PERMIT (Δρ Δ. Αβτζής).
- ✓ Συμμετοχή στην ομάδα καθορισμού της μεθοδολογίας και στρατηγικής των επισκοπήσεων στη Ελλάδα (Δρ Δ. Αβτζής).
- ✓ Συμμετοχή στην Ομάδα εργασίας των συγγραφέων του Λεξικού Όρων της Εντομολογικής Εταιρείας της Ελλάδας (Δρ Δ. Αβτζής).
- ✓ Συμμετοχή στο Δίκτυο PCLIM με σκοπό τη μελέτη της πευκοκάμπιας στην Ευρώπη και τη Μεσογειακή λεκάνη (Δρ Δ. Αβτζής).
- ✓ Διαχειριστική Επιτροπή της Δράσης COST 0801 (Δρ Σ. Διαμαντής).
- ✓ Σύμβουλος (Cancellor) της «International Society for Fungal Conservation» (Δρ Σ. Διαμαντής).

Στ. 1. 2. Μέλη των συντακτικών επιτροπών επιστημονικών περιοδικών

- ✓ Annals of Forest Research (Δρ Σ. Διαμαντής)
- ✓ Small Ruminant Research (Δρ Θ. Παπαχρήστου)
- ✓ International Journal of Forests, Soil and Erosion (Δρ Ι. Σπανός)

Στ. 1. 3. Κριτές επιστημονικών εργασιών σε διεθνή και εθνικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων και ερευνητικών προγραμμάτων

Διεθνή περιοδικά

- ✓ African Journal of Biotechnology (Δρ Δ. Ν. Αβτζής)
- ✓ BMC Biology (Δρ Δ. Ν. Αβτζής)
- ✓ Environmental Entomology (Δρ Δ. Ν. Αβτζής)
- ✓ European Journal of Entomology (Δρ Δ. Ν. Αβτζής)
- ✓ Journal of Ecology and Natural Environment (Δρ Δ. Ν. Αβτζής)
- ✓ Journal of Pest Science (Δρ Δ. Ν. Αβτζής)
- ✓ Central European Biological Research (Δρ Σ. Διαμαντής)
- ✓ Czech Mycology (Δρ Σ. Διαμαντής)

- ✓ Forest Pathology (**Δρ Σ. Διαμαντής**)
- ✓ Mycologia Balcanica (**Δρ Σ. Διαμαντής**)
- ✓ Plant Disease (**Δρ Σ. Διαμαντής**)
- ✓ Ekoloji – Journal of Environment (Turkey) (**Δρ Σ. Καζαντζίδης**)
- ✓ Acta Oecologica (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**)
- ✓ Agriculture, Ecosystems and Environment (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**)
- ✓ Small Ruminant Research (**Δρ Θ. Παπαχρήστου**)
- ✓ African Journal of Environmental Science and Technology Special Review(**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ African Journal of Microbiology Research (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ Ecological Engineering (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ Environmental Management (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ Educational Research and Reviews (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ Forest Ecology and Management (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ Geological and Geotechnical Engineering (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ International Journal of Forests, Soil and Erosion (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ International Journal of Sustainable Land Use & Urban Planning (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ Journal of Geography and Regional planning (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ Journal of Hydrology (**Δρ Ι. Σπανός**)
- ✓ Land Degradation and Development (**Δρ Ι. Σπανός**)

Εθνικά περιοδικά

- ✓ Entomologia Hellenica (**Δρ Δ. Αβτζής**)

Στ. 2. Προβολή του έργου του ΙΔΕ

Εφημερίδες και περιοδικά

- ✓ Άρθρα σε διάφορες εφημερίδες έντυπες και ηλεκτρονικές (Έθνος, Δημοκρατία, Ελεύθερος Τύπος, Agrenda, Αγγελιοφόρος, NEW POST, Η Έρευνα, Νέα της Δεσκάτης, PolisPost), με θέματα τα πειράματα του ΙΔΕ με καινοτόμα είδη και νέες καλλιέργειες, όπως η αρώνια, η φελλοφόρος δρύς, η κρανιά, το μύρτιλλο, κ.α. (**Δρ Ι. Σπανός**).
- ✓ Άρθρα σε διάφορες εφημερίδες έντυπες και ηλεκτρονικές (Ελευθεροτυπία, Ελευθερία, Αγροτική Ευκαιρία, Agrenda) για την αγροτική έρευνα, παρελθόν-παρόν και μέλλον, η αγροτική έρευνα στο πλαίσιο του οργανισμού ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, οι προοπτικές ανάπτυξης και ορθολογικής διαχείρισης των βοσκοτόπων, κ.ά. (**Δρ Π. Πλατής**).

Τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί

- ✓ Συμμετοχή σε δύο εκπομπές στη σειρά της ΕΡΤ 3 «ΜΗΤΕΡΑ ΓΗ» σχετικά με την καλλιέργεια τρούφας και καστανιάς (**Δρ Σ. Διαμαντής**).
- ✓ Συνέντευξη σε διάφορους Εθνικούς και Τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς με θέματα «Νέες Καλλιέργειες», «Φελλοφόρος δρύς», «Αρώνια» και «Κρανιά» (**Δρ Ι. Σπανός**).
- ✓ Συνέντευξη στην ΕΡΤ 3 και ΔΙΟΝ TV με θέματα «Αρώνια, μία νέα εναλλακτική καλλιέργεια» και «Φελλοφόρος δρύς, ένα χρυσοφόρο δένδρο» (**Δρ Ι. Σπανός**).

Στ. 3. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση μαθητών σε θέματα φυσικού περιβάλλοντος

- Κατά το έτος 2012 πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις - ξεναγήσεις περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στο δασοβοτανικό κήπο του ΙΔΕ. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει παρουσίαση στην αίθουσα συσκέψεων του ΙΔΕ και ενημέρωση με το τι είναι το ΙΔΕ, ποιος ο στόχος του και ποια τα ερευνητικά αντικείμενα με τα οποία ασχολείται, με ειδικά διαμορφωμένο τρόπο για να είναι κατανοητός σε μαθητές δημοτικού. Το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει ξεναγήση (περίπατο) στο δασοβοτανικό κήπο του ΙΔΕ όπου οι μαθητές ενημερώνονται για τα είδη των δέντρων που είναι φυτεμένα, για τα πειράματα τα οποία βρίσκονται σε εξέλιξη, γνωριμία με τα πουλιά που υπάρχουν στο αγρόκτημα, παρακολούθηση της διαδικασίας δακτυλίωσης και καταγραφής τους (**Δρ Γ. Σπύρογλου και Δρ Σ. Καζαντζίδης**). Στη διάρκεια της χρονιάς επισκέφτηκαν το Ινστιτούτο για περιβαλλοντική εκπαίδευση τα παρακάτω σχολεία:
 - Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη Β' Δημοτικού τμήματα 1,2,3 (60 μαθητές), στις 29 Μαΐου 2012.
 - Εκπαιδευτήρια Μαντουλίδη Β' Δημοτικού τμήματα 4,5,6 (55 μαθητές), στις 31 Μαΐου 2012
 - Δημοτικό Σχολείο Κερασσίας Νέα Μηχανιώνα Α' & Β' Δημοτικού (50 μαθητές), στις 18 Οκτωβρίου 2012
- Διάλεξη με θέμα την αξιοποίηση και την προστασία των αυτοφυών μανιταριών. Γυμνάσιο Νάουσας, 7 Νοεμβρίου 2013 (**Δρ Σ. Διαμαντής**).

Στ. 4. Δραστηριότητες του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου

Το Επιστημονικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών συγκροτήθηκε σύμφωνα με την αριθμ. 006γ απόφαση της 6^{ης} /2-4-2012, Συνεδρίασης του Δ.Σ του «ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ – ΔΗΜΗΤΡΑ» ως τριμελές και απαρτίζονταν (έγγραφο ΕΛ.Γ.Ο: 3057/11-4-2012) από τα παρακάτω τακτικά και αναπληρωματικά μέλη:

Τακτικά μέλη:

Δρ Παναγιώτης Πλατής, Τακτικός Ερευνητής (Πρόεδρος)
Δρ Γεώργιος Τσιουρλής, Τακτικός Ερευνητής
Δρ Παύλος Κωνσταντινίδης, Τακτικός Ερευνητής

Αναπληρωματικά μέλη:

Δρ Ιωάννης Σπανός, Τακτικός Ερευνητής
Δρ Κωνσταντίνος Σπανός, Τακτικός Ερευνητής
Δρ Ιωάννης Μελιάδης, Αναπληρωτής Ερευνητής

Γραμματέας του Ε.Σ.Ι. τοποθετήθηκε ο Δασολόγος του Ι.Δ.Ε. κος Διονύσης Γαϊτάνης.

Το Ε.Σ.Ι. κατά το έτος 2012 πραγματοποίησε τρεις έκτακτες συνεδριάσεις.

Στις **έκτακτες** συνεδριάσεις, γνωμοδότησε και εισηγήθηκε προς τον Δ/ντή του Ι.Δ.Ε. διάφορα θέματα αρμοδιότητάς του, όπως:

- Την παράταση ερευνητικών έργων

Λοιπές δραστηριότητες

- Πεπραγμένα Ι.Δ.Ε. έτους 2011
- Την τροποποίηση προϋπολογισμού ερευνητικών έργων και προγραμμάτων

Ζ. Οικονομικός απολογισμός

Δαπάνες 2012		€
Λειτουργικές δαπάνες		131.171,03
Δαπάνες προγραμμάτων		413.164,65
ΣΥΝΟΛΟ		544.335,68

Έσοδα 2012		€
Προϋπολογισμός 2012		60.000,00
Παροχή υπηρεσιών		5.964,00
Χρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων κατά το 2012		260.225,42
Υπόλοιπο 31/12/2011		519.036,88
ΣΥΝΟΛΟ		845.226,30

Υπόλοιπο 31/12/2012	300.890,62
----------------------------	-------------------

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ε.Ε.	
LIFE SAFEGUARD	29.468,00
COST NFP0701	5.903,70
REGENFOREST	84.000,00
LIFE ADAPFOR	1.725,00
LIFE-ΠΙΝΔΟΣ-ΓΡΕΒΕΝΑ	12.663,07
DESERVEY	10.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	143.759,77

ΑΛΛΗ ΠΗΓΗ	
ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ	33.740,00
ΚΟΥΠΟΝΙΑ	12.054,00
PHYSSE	8.000,00
ΦΥΤΩΡΙΑ ΣΕΡΡΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ	1.855,78
ΕΛΛΗΝΟΟΥΓΓΡΙΚΗ	11.990,00
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	26.686,58
ΔΕΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΥΧΕΙΩΝ	10.763,54
ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ	11.375,75
ΣΥΝΟΛΟ	116.465,65

ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	260.225,42
----------------------------	-------------------

Η. Προσωπικό ΙΔΕ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

α/α	Ονοματεπώνυμο	Γνωστικό Αντικείμενο	Εσωτερικό τηλέφωνο	e-mail
ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ				
1	Κωνσταντινίδης Παύλος Αναπληρωτής Διευθυντής	Φυτοκοινωνιολογία	233	pavkon@fri.gr
2	Παπαχρήστου Θωμάς Διευθυντής ΙΔΕ	Λιβαδοπονία	229	thomas.papachristou@fri.gr
3	Πλατής Παναγιώτης	Λιβαδοπονία	220	pplatis@fri.gr
4	Σπανός Ιωάννης	Δασοκομική	218	ispanos@fri.gr
5	Σπανός Κωνσταντίνος	Δασική Γενετική & Βελτίωση Δασοπονικών Ειδών	207, 210	kspanos@fri.gr
6	Τσιουρλής Γεώργιος	Οικολογία	245	gmtsiou@fri.gr
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ				
7	Γαλλής Χρήστος	Υλοχρηστική	215	cgalis@fri.gr
8	Γρηγοριάδης Νικόλαος	Δασοκομική	234	grig_nick@fri.gr
9	Καζαντζίδης Σάββας	Άγρια Πανίδα	214	savkaz@fri.gr
10	Μελιάδης Ιωάννης	Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών	201	meliadis@fri.gr
11	Χαλυβόπουλος Γεώργιος	Οικοφυσιολογία	241	chalyvop@fri.gr
ΔΟΚΙΜΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ				
12	Αβτζής Δημήτριος	Δασική Εντομολογία	213, 221	dimitrios.avtzis@fri.gr

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ

α/α	Ονοματεπώνυμο	Γνωστικό Αντικείμενο	Εσωτερικό τηλέφωνο	e-mail
ΠΡΩΗΝ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ ΙΔΕ (Υπεύθυνοι ερευνητικών προγραμμάτων)				
1	Γκατζογιάννης Στυλιανός	Δασική Διαχειριστική & Οικονομία	235	gatzo@fri.gr
2	Διαμαντής Στέφανος	Δασική Παθολογία	202	diamandi@fri.gr
3	Ραδόγλου Καλλιόπη	Οικοφυσιολογία	238	radoglou@fri.gr

ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ & ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

α/α	Ονοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Εσωτερικό τηλέφωνο	e-mail
ΠΕ				
1	Γαϊτάνης Διονύσιος	Δασολόγος M.Sc.	207	dqaitan@fri.gr
2	Γιαντζή Μαρία	Διοικητικός	226	giantzi@fri.fr
3	Καραμανώλη Αικατερίνη	Δασολόγος	228	info@fri.gr
4	Κλήμη Αναστασία	Δασολόγος	227	klimi@fri.gr
5	Σαμαρά Θεανώ	Δρ Δασολόγος	205	theasam@fri.gr
6	Σπύρογλου Γαβριήλ	Δρ Δασολόγος	236	spyroglou@fri.gr
7	Χαβαλές Ευάγγελος	Δασολόγος	217	vageha@fri.gr
ΔΕ				
8	Βογιατζής Δημήτριος	Φύλακας	250	
9	Φουκαρίδου Γεωργία	Διοικητικός	254	foukaridou@fri.gr

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

α/α	Ονοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Εσωτερικό τηλέφωνο	e-mail
ΠΕ				
1	Βασιλειάδης Ιωακείμ	Δασολόγος M.Sc.	206	ioakimvas@fri.gr
2	Δάλμαρη Ελευθερία	Δρ Δασολόγος	240	edalmaris@gmail.com
3	Ιακωβόγλου Βαλασία	Δρ Δασολόγος	244	
4	Καρμίρης Ηλίας	Δρ Δασολόγος		
5	Νακοπούλου Ζαχαρούλα	Γεωπόνος M.Sc.	204, 208	nakopoulou@fri.gr
6	Σισμάνης Νικόλαος	Ηλεκτρολόγος Μηχανικός		
7	Σμυρνάκου Σοφία	Δασολόγος M.Sc.	240	ssmyrnakou@gmail.com
8	Τζίρος Γεώργιος	Γεωπόνος M.Sc.	204, 208	tziros@fri.gr
9	Τοπαλίδου Ελένη	Δρ Τεχνολόγος Γεωπονίας	216	eltopal@fri.gr
10	Χριστόπουλος Βασίλειος	Δασολόγος	208, 222	christopoulos-basilis@fri.gr